

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ВОДОВОД“, ПАРАЋИН
ЗА 2015. ГОДИНУ**

**Број: 400-1082/2016-06/7
Београд, 20. децембар 2016. године**

САДРЖАЈ :

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног предузећа "ВОДОВОД", Параћин**
- 2. Извештај о ревизији правилности пословања Јавног предузећа "ВОДОВОД", Параћин**

ПРИЛОГ I - РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II - НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД“, ПАРАЋИН ЗА 2015. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III - ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД“, ПАРАЋИН ЗА 2015. ГОДИНУ

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ВОДОВОД“, ПАРАЋИН

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин (у даљем тексту: Предузеће) за 2015. годину и то: 1) Биланса стања; 2) Биланса успеха; 3) Извештаја о осталом резултату; 4) Извештаја о токовима готовине; 5) Извештаја о променама на капиталу и 6) Напомена уз финансијске извештаје.

Основ за вршење ревизије чине Устав Републике Србије¹, Закон о Државној ревизорској институцији², Пословник Државне ревизорске институције³, Програм ревизије Државне ревизорске институције за 2015. годину и Закључак о спровођењу ревизије број 400-1082/2016-06 од 27. јануара 2016. године, Међународни стандарди ревизије (ISA) и Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI).

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Предузећа је одговорно за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија и Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о овим финансијским извештајима.

Ревизију смо спровели у складу са Законом о Државној ревизорској институцији, Пословником Државне ревизорске институције и Међународним стандардима врховних ревизорских институција.

Ови стандарди захтевају да поступимо у складу са етичким захтевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа којима се потврђују исказани подаци, као и обелодањивање података у финансијским

¹ („Службени гласник РС“, број 98/2006)

² („Службени гласник РС“, број 101/2005, 54/2007 и 36/2010)

³ („Службени гласник РС“, број 9/2009)

извештајима. Избор поступака је заснован на ревизоровом просуђивању, укључујући и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, било услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија, такође, укључује процену адекватности примењених рачуноводствених политика и значајних процена извршених од стране руководства, као и оцену целокупне презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основу за изражавање нашег мишљења.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Предузеће је у билансу стања исказало потраживања од купаца у земљи у укупном износу од 107.352 хиљаде динара. Због чињенице да Предузеће има две базе података аналитичке евиденције потраживања од купаца-физичка лица чији подаци се међусобно разликују; да се подаци исказани у синтетичкој и аналитичкој евиденцији купаца-физичка лица не слажу, јер није извршено усаглашавање ових евиденција пре састављања финансијских извештаја; да отварање аналитичке евиденције на почетку пословне године није вршено на основу закључног стања претходне године, као и да Предузеће није, са стањем на дан 31. децембар 2015. године, извршило попис потраживања од купаца, нисмо у могућности да потврдимо потраживања од купаца у земљи, која су исказана у износу од 107.352 хиљаде динара.

2) Предузеће није, са стањем на дан 31. децембар 2015. године, извршило попис земљишта по врсти, намени, површини и катастарским парцелама и њиховим вредностима. У пословним књигама не постоји аналитичка евиденција земљишта по врсти, намени, површини и катастарским бројевима парцела и њиховим вредностима како је предвиђено чланом 11. Закона о рачуноводству⁴. Систем за пречишћавање отпадних вода изграђен је на земљишту у власништву предузећа „ХОЛЦИМ“ (СРБИЈА) д.о.о., Поповац (приватна својина) и земљишту које припада Општини Параћин (јавна својина), а да Предузеће није уписано као носилац права коришћења овог земљишта. Као носилац права својине на једном броју парцела уписана је Република Србија, а право коришћења припада Јавном предузећу „Србијаводе“, Београд, на једном броју парцела право коришћења припада ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, а на једном броју парцела као носилац права својине уписано је ЈП за водовод, канализацију и гасификацију „ВОДОВОД“, Параћин. Предузеће није, у току 2015. године, у складу са Законом о јавној својини⁵, и Уредбом о евиденцији непокретности у јавној својини⁶, надлежном органу Општине Параћин доставило Образац НЕП-ЈС за сваку непокретност појединачно у писаној нити у електронској форми. Због наведеног, нисмо се уверили у постојање правног основа за признавање и евидентирање пољопривредног и осталог земљишта у оквиру пословне имовине Предузећа у износу од 87.051 хиљада динара.

⁴ („Службени гласник РС“, број 62/2013)

⁵ („Службени гласник РС“, број 72/2011, 88/2013 и 105/2014)

⁶ („Службени гласник РС“, број 70/2014, 19/2015 и 83/2015)

3) Примљене донације у периоду од 2010. до 2015. године, за изградњу водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре, као и прекоморавских села; за изградњу колектора Параћин - Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре; за изградњу цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица; за реконструкцију водоводне и канализационе мреже у граду, као и примљене субвенције за исплату кредита банкама, Предузеће није евидентирало у складу са МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи. Изграђену водоводну и канализациону мрежу у сопственој режији, евидентирало је по процењеној вредности, уместо по цени коштања, што није у складу са МРС 16 - Некретнине, постројења и опрема, а такође је и приходе од активирања производа и услуга за сопствене потребе, евидентирало по процењеној уместо по цени коштања, што није у складу са МРС 18 - Приходи. Због наведеног, у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, прецењене су некретнине, постројења и опрема за 27.115 хиљада динара, одложени приходи и примљене донације за 11.568 хиљада динара и нераспоређени добитак ранијих година за 15.547 хиљада динара.

4) Предузеће има значајне вредности постројења и опреме која се налази у употреби, а нема садашњу вредност, јер није преиспитивало корисни век употребе у складу са параграфом 51. МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено је имало за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији значајног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Због наведеног, Предузеће није реално исказало вредност некретнина, постројења и опреме, као и резултат пословања на дан 31. децембар 2015. године. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2015. годину.

5) Предузеће није, у периоду од 2011. до 2015. године, вршило признавање одложених пореских средстава, односно одложених пореских обавеза у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак, због чега је у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, као одложена пореска обавеза исказан износ од 4.524 хиљаде динара. При обрачуну пореске амортизације Предузеће није, као основицу за обрачун пореске амортизације сталних средстава, примењивало неотписану вредност сталних средстава из претходне године, иако је чланом 4. Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе⁷, дефинисано да основицу чини износ неотписане вредности утврђене на крају претходне године и није вршило обрачун пореске амортизације за сва стална средства, што је за последицу имало неправилно обрачунату пореску амортизацију. Такође није, исказало одложена пореска средства по основу неискоришћеног пореског кредита на име улагања у основна средства који се може пренети на терет добити будућих периода. У току ревизије, у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак, утврђене су одложене пореске обавезе у износу од 15.737 хиљада динара, а да исте нису евидентирани у пословним књигама Предузећа. Поступајући на тај начин, у билансу успеха Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, потцењени су одложени порески расходи периода, а прецењен нераспоређени добитак текуће године за 11.213 хиљада динара.

⁷ („Службени гласник РС“, број 116/2004 и 99/2010)

б) Потраживања од запослених на дан 31. децембар 2015. године исказана су у укупном износу од 1.643 хиљаде динара. Предузеће је запосленима у периоду од 2007. до 2015. године, одобравало зајам за набавку зимнице, огрева и уџбеника, а запослени нису у року, који је утврђен Правилником о раду, извршили повраћај истог у износу од 1.634 хиљаде динара. Предузеће не поседује аналитичку евиденцију потраживања од запослених за 2015. годину и ранији период, што није у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству. Предузеће није вршило попис потраживања од запослених што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству. Због непостојања аналитичких евиденција и невршења пописа, нисмо били у могућности да потврдимо потраживања од запослених у укупном износу од 1.643 хиљаде динара.

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје имају питања наведена у Основу за мишљење са резервом о финансијским извештајима, финансијски извештаји, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Јавног предузећа „ВОДОВОД“ Параћин на дан 31. децембар 2015. године, као и резултате његовог пословања, промене на капиталу и токове готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Остала питања

Финансијски извештаји Предузећа нису у ранијем периоду били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције, а за претходну пословну годину били су предмет екстерне ревизије „ФИНЕКС С.Ј.“ д.о.о., Београд, који је у свом извештају од 22. јуна 2015. године изразио позитивно мишљење.

2. Извештај о ревизији правилности пословања

Извршили смо ревизију правилности пословања Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин за 2015. годину која обухвата ревизију активности, финансијске трансакције и информације, које су укључене у финансијске извештаје Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин за 2015. годину.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припремање и презентацију финансијских извештаја, као што је напред наведено, руководство Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин је, такође, дужно да обезбеди да су активности, трансакције и информације, које су приказане у финансијским извештајима, у складу са прописима у Републици Србији.

Одговорност ревизора

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, као што је напред наведено, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације исказане у финансијским извештајима, по сви материјално значајним питањима, у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања

ревизијских доказа да би се утврдило да ли су приходи и расходи Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин, извршени у складу са намером законодавца. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење.

Основ за мишљење са резервом о правилности пословања

1) Предузеће је супротно члану 16. Закона о рачуноводству и члану 2. став 2., 3., и 4., као и члану 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем⁸, извршило редован годишњи попис: нематеријалне имовине, земљишта, некретнина, постројења и опреме у припреми, дугорочних финансијских пласмана, залиха, потраживања, као и дугорочних и краткорочних обавеза. В.д. директор је дана 11. марта 2016. године донео Одлуку о ванредном попису и образовању комисије за ванредни попис са стањем на дан 31. децембар 2015. године. У Извештају Комисије за ванредни попис се констатује, да је иста имала проблема приликом пописа основних средстава, јер не постоје налепнице са инвентарским бројевима, као и због тога што се поједина основна средства у књиговодству евидентирају збирно. Због наведеног, Комисија је предложила Надзорном одбору, да се у сврху израде годишњег рачуна, усвоји само расход по попису, а да се ради идентификације основних средстава за поједина основна средства која су у књигама приказана групно, изврши годишњи попис са стањем на дан 30. септембар 2016. године, када би требало доделити и инвентарске бројеве свим основним средствима. Одлуком Надзорног одбора број 781/2016 дана 6. јуна 2016. године, усвојен је ванредни попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године, онако како је дато у Извештају комисије за ванредни попис. Предузеће такође није, ни ванредним пописом, на пописним листама извршило попис некретнина, постројења и опреме у припреми, као ни потраживања од купаца у земљи, нити је извршило усклађивање књиговодственог са стварним стањем по попису, како је дефинисано чланом 16. Закона о рачуноводству.

2) Предузеће је у току 2015. године усвајало захтеве потрошача за рекламацију рачуна из 2014. године, као и из ранијих година и по том основу у пословним књигама вршило умањење прихода од продаје воде и одвођења отпадних вода, иако је Одлуком о измени и допуни Правилника о рекламацијама и поступку сектора ЈП „ВОДОВОД“ на обради рекламираних рачуна, дефинисано, да се приговор потрошача на раније издате рачуне, не прихвата, уколико исти не буде достављен у року од 10 дана од дана пријема рачуна. Такође, је вршило умањење прихода по основу рекламација купаца, иако записици о провери мерних инструмената, у појединим случајевима, не садрже потпис одговорног лица које врши контролу веродостојности рачуноводствене исправе, што није у складу са чланом 8. и 9. Закона о рачуноводству. Због наведеног, нисмо се уверили да је приходе од продаје воде и одвођења отпадних вода у 2015. години требало умањити за 12.731 хиљада динара.

3) Предузеће није доследно примењивало основицу за обрачун зарада од тренутка ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава⁹, већ

⁸ („Службени гласник РС“, број 118/2013 и 134/2014)

⁹ („Службени гласник РС“, број 116/2014)

је приликом обрачуна зарада у току 2015. године, примењивало основицу на месечном нивоу у зависности од расположиве масе за зараде утврђене Програмом пословања Предузећа за 2015. годину. С обзиром да је на дан доношења Закона, 27. октобра 2014. године, у Предузећу била у примени основица за обрачун и исплату зарада у износу од 26.000,00 динара, Предузеће је требало да у складу са чланом 5. Закона, наведену основицу за обрачун и исплату зарада умањи за 10% и као такву је примени за обрачун и исплату зарада, почев од обрачуна за новембар 2014. године и надаље, како је прописано чланом 12. Закона.

4) Предузеће је запосленима у току 2015. године, исплатило 746 часова прековременог рада, а да није вршило обрачун и исплату увећане зараде за прековремени рад у износу од 26% од основице, већ је прековремени рад обрачунавало у висини редовног рада, чиме је поступило супротно члану 30. Правилника о раду и члану 108. став 1. тачка 3. Закона о раду¹⁰.

5) Предузеће није, на дан 31. децембар 2015. године, као ни у претходном периоду, вршило процену нето оствариве вредности залиха, свођењем књиговодствене вредности на нето оствариву вредност у складу са МРС 2 - Залихе. Укупна вредност залиха које нису коришћене и трошене у периоду дужем од једне године, односно које нису имале обрт током године износи 17.461 хиљада динара. Увидом у пописне листе залиха материјала, које су прилог Извештаја о извршеном ванредном попису залиха материјала на дан 31. децембар 2015. године, утврђено да на стању залиха материјала постоји разнородни водоводни материјал у количини од 3.363 јединица са ценом од један динар по комаду. Предузеће није испитало могућност њихове реализације и њихово свођење на нето оствариву вредност, због чега је, поступило супротно члану 20., и члану 21., а у вези са чланом 2. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству.

6) Предузеће није, у складу са одредбама члана 6. Закона о затезној камати¹¹ у 2015. години и ранијих година, вршило обрачун законске затезне камате правним лицима по основу неизмирених потраживања. Обрачун законске затезне камате правним лицима, Предузеће је вршило на крају пословне године, а основицу за обрачун исте чине рачуни-задужења са валутом измирења обавезе у текућој години, без укључивања рачуна који су остали неплаћени у претходној години. Такође, у основицу за обрачун законске затезне камате правним лицима улазе и задужења за законску затезну камату из претходне године која доспевају за плаћање у текућој години.

7) У Конкурсној документацији, за јавне набавке мале вредности: Набавка услуга изнајмљивања возила и радних машина са оператером; Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода; Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода (поновљени поступак); Услуге здравствене установе за анализу воде, муља, земљишта и санитарни преглед радника; Услуге одржавања апликације и аутоматике праћења бунара и система за прераду отпадних вода; Услуга израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу (Партија 2 – Израда пројеката канализационе мреже са независном техничком контролом и потребно геодетско снимање); Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења, као и поновљени поступак ове јавне набавке и Израда документације неопходне за прибављање Решења о утврђеним и овереним резервама подземне воде изворишта Света Петка у селу Извор, Предузеће је, као додатни услов за учешће у

¹⁰ („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09, 75/14)

¹¹ („Службени гласник РС“, број 119/2012)

поступку јавне набавке, захтевало од понуђача, да уз уговор, уколико понуда буде изабрана као најповољнија, доставе меницу, за добро извршење посла, у вредности од 10% од понуђене цене, а која гласи на ЈП „ВОДОВОД“ Параћин. Као доказ за испуњавање додатног услова, предвиђено је достављање Изјаве понуђача о финансијском средству обезбеђења, којом се гарантује да ће у случају доделе уговора, Понуђач доставити меницу у корист Наручиоца. Након избора, најповољнији понуђачи, нису доставили меницу као гаранцију за добро извршење посла, што је супротно достављеним Изјавама и члану 7. модела уговора који је саставни део конкурсне документације, односно супротно члану 61. став 5. Закона о јавним набавкама¹².

8) Предузеће је спровело поступак јавне набавке мале вредности - Адвокатске–правне услуге, процењене вредности без ПДВ-а, у износу од 820 хиљада динара. Конкурсном документацијом, у поглављу број 4 - Услови за учешће у поступку јавне набавке и упутством како се доказује испуњеност тих услова, Предузеће је предвидело додатни услов о неопходном пословном капацитету који захтева да је понуђач у претходне две године заступао најмање три јавна предузећа. Мишљења смо да додатни услов, о неопходном пословном капацитету који предвиђа да је понуђач у претходне две године заступао најмање три јавна предузећа, дискриминише понуђаче и није у логичкој вези са предметом јавне набавке. Постављањем наведеног додатног услова у конкурсној документацији који дискриминише понуђаче, Предузеће је поступило супротно Начелу обезбеђивања конкуренције из члана 10., као и супротно члану 76. став 6., Закона о јавним набавкама.

Мишљење са резервом о правилности пословања

По нашем мишљењу, осим за питања наведена у пасусу Основ за мишљење са резервом о правилности пословања, активности, финансијске трансакције и информације које су приказане у финансијским извештајима Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин за годину завршену на дан 31. децембар 2015. године по свим материјално значајним питањима, су у складу са прописима који их уређују.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на следеће:

1) Државни капитал који је исказан у пословним књигама у износу од 696.402 хиљаде динара није уписан код Агенције за привредне регистре, у складу са чланом 9. став 5. Закона о јавним предузећима. Код Агенције за привредне регистре уписан, односно уплаћен новчани капитал Предузећа износи пет хиљада динара, а као оснивач са 100% удела уписана је Општина Параћин.

2) Предузеће није у потпуности успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору¹³, који подразумева усвајање писаних политика и

¹² („Службени гласник РС“, број 124/2015, 14/2015 и 68/2015)

¹³ („Службени гласник РС“, број 99/2011 и 106/2013)

процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво.

3) Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору¹⁴.

Наше мишљење не садржи резерву по наведеним питањима.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 20. децембар 2016. године

¹⁴ („Службени гласник РС“, број 99/2011 и 106/2013)

**РЕЗИМЕ НАЈАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ
РЕВИЗИЈЕ**

САДРЖАЈ

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја.....	3
2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја.....	9
3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања.....	12
4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања.....	19
5. Мере предузете у поступку ревизије.....	21
6. Захтев за достављање одазивног извештаја.....	22

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)¹⁵

1) Као што је наведено под тачком 6.1.5.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је у билансу стања исказало потраживања од купаца у земљи у укупном износу од 107.352 хиљаде динара. Увидом у аналитичку и синтетичку евиденцију потраживања од купаца-правна лица и предузетници, утврђено је да постоји неслагање исказаних података у дуговном и потражном промету. Тако је на пример, укупан дуговни промет на дан 31. децембар 2014. године у синтетичкој евиденцији исказан у износу од 153.943 хиљаде динара, а у аналитичкој у износу од 176.034 хиљаде динара, а потражни промет у синтетичкој евиденцији у износу од 84.358 хиљада динара, а у аналитичкој у износу од 106.477 хиљада динара. Такође, постоји неслагање у промету ових евиденција и на дан 31. децембар 2015. године, те је дуговни промет у синтетичкој евиденцији исказан у износу од 195.472 хиљаде динара, а у аналитичкој у износу од 211.558 хиљада динара. Потражни промет у синтетичкој евиденцији исказан је у износу од 131.139 хиљада динара, а у аналитичкој евиденцији у износу од 153.225 хиљада динара. Увидом у аналитичку евиденцију потраживања од купаца-физичка лица, утврђено је да Предузеће има две базе података ове евиденције и то: базу „Задужење“ и базу „Уплата“. Софтвер је израђен у сопственој режији и нема могућност аутоматског преноса података из посебних програма аналитичке евиденције купаца-физичка лица у главну књигу Предузећа. Ревизијом је утврђено, да је стање потраживања од купаца-физичка лица на дан 31. децембар 2015. године, у синтетичкој евиденцији исказано у износу од 116.797 хиљада динара, у бази „Задужење“ у износу од 144.622 хиљаде динара, а у бази „Уплата“ у износу од 144.693 хиљаде динара. Поред наведеног, у поступку ревизије утврђено је, да Предузеће није пре састављања финансијских извештаја у складу са чланом 16. став 3. Закона о рачуноводству, извршило усаглашавање синтетичке и аналитичке евиденције потраживања од купаца у земљи, да такође, није у складу са чланом 12. став 6. Закона о рачуноводству, вршило отварање аналитичке евиденције на почетку пословне године на основу закључног стања претходне године, као и да је у аналитичкој евиденцији купци-физичка лица, у бази „Задужење“ евидентирало рачуне о пруженим услугама за април 2015. године у износу од 28.464 хиљаде динара, а да услуга стварно није пружена. Због непоузданости ових евиденција, неусклађености са главном књигом, невршења пописа, као и због оваквог начина отварања аналитичке евиденције, не можемо потврдити потраживања од купаца у земљи исказана у укупном износу од 107.352 хиљаде динара.

2) Као што је наведено под тачком 6.1.2.5. Напомена уз Извештај, Предузеће је у периоду од 2013. до 2015. године изградило 181 канализациони и 312 водоводних прикључака, а да исте није у складу са захтевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, евидентирало у својим пословним књигама. Чланом 11. став 1, 2. и 3. Закона о јавној својини, мрежа је дефинисана као непокретна ствар са прикључцима, као и да се мрежа којом се обавља привредна делатност пружања услуга од стране правних лица основаних од носилаца јавне својине, налази у јавној својини. Законом о комуналним делатностима¹⁶ чланом 4. став 2. дефинисано је да се комуналним објектима сматрају грађевински објекти са уређајима, инсталацијама и опремом, који служе за пружање комуналних услуга корисницима. Одлуком о промени оснивачког

¹⁵ ПРИОРИТЕТ 1 (висок) - неправилности које наговештавају да постоји непосредни ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања, односно, постоји разлика да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

¹⁶ („Службени гласник РС“, број 88/2011)

акта Јавног предузећа „ВОДОВОД“ Параћин број 022-2/203-01-II од 25. фебруара 2013. године и то чланом 18. став 1. тачка 1., чланом 17. став 2. тачка 2. Статута Јавног предузећа „ВОДОВОД“ Параћин број 325/2013 од 7. јуна 2013. године, и чланом 12. став 2. тачка 2. Уговора о обављању комуналних делатности у области производње и дистрибуције воде и пречишћавања и одвођења отпадних вода на подручју општине Параћин, број 1043/2015 од 24. јуна 2015. године, регулисано је да имовину Предузећа чини право коришћења на стварима у јавној својини општине Параћин, али овим актима није прецизно наведено која је то имовина која чини право коришћења на стварима у јавној својини општине Параћин. Уговором и то ставом 6. члана 12. је регулисано да се Предузеће обавезује да у року од 24 месеца од дана закључења овог уговора, изврши процену вредности целокупне имовине Оснивача која му је уступљена на коришћење и својину. Ставом 7. овог члана, регулисано је да ће Предузеће по окончању процене, а након формирања посебног Регистра водова, са оснивачем закључити Анекс овог уговора, којим ће регулисати међусобне односе поводом имовине. До закључења Анекса предвиђеног ставом 7. члана 12. наведеног Уговора, приључке који су део водоводне и канализационе мреже, Предузеће треба у својим пословним књигама да евидентира на истој позицији на којој је евидентирало мрежу. Због наведеног, за вредност неевидентираних изграђених водоводних и канализационих прикључака, у активи биланса стања Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, потцењене су некретнине, постројења и опрема, а у пасиви, пасивна временска разграничења – унапред наплаћени остали приходи. За износ необрачунате амортизације, у активи биланса стања, прецењене су некретнине, постројења и опрема, а у пасиви, финансијски резултат текуће и ранијих година. Није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

3) Као што је наведено под тачком 6.1.20.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није, у складу са МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи, евидентирало примљене донације у периоду од 2010. до 2015. године: за реконструкцију водоводне и канализационе мреже у граду; за изградњу колектора Параћин - Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре; за изградњу водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре; за изградњу цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица; за изградњу водоводне мреже у прекоморавским селима, као и примљене субвенције за исплату кредита банкама. Такође, није у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, водоводну и канализациону мрежу изграђену у сопственој режији, евидентирало по цени коштања, већ по процењеној вредности, која је извршена од стране запослених у Техничком сектору, а такође је супротно МРС 18 – Приходи, и приходи од активирања производа и услуга за сопствене потребе, уместо по цени коштања евидентирало по процењеној вредности. Због наведеног, у билансу стања Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, прецењене су некретнине, постројења и опрема за 27.115 хиљада динара, одложени приходи и примљене донације за 11.568 хиљада динара и нераспоређени добитак ранијих година за 15.547 хиљада динара. За износ више обрачунате амортизације, прецењени су одложени приходи и примљене донације, а потцењен нераспоређени добитак ранијих година.

4) Као што је наведено под тачком 6.1.13. Напомена уз Извештај, Предузеће није, у 2015. години и ранијих година, вршило признавање одложених пореских средстава, односно одложених пореских обавеза у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак, због чега је у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, као одложена пореска обавеза исказан износ од 4.524 хиљаде динара. При обрачуну пореске амортизације Предузеће није, у периоду од 2011. до 2015. године, као основицу за обрачун пореске амортизације сталних средстава, примењивало неотписану вредност сталних средстава из претходне године, иако је чланом 4. Правилника о начину

разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе, дефинисано, да основицу чини износ неотписане вредности утврђене на крају претходне године, а такође, није вршило обрачун пореске амортизације за сва стална средства, што је за последицу имало неправилно обрачунату пореску амортизацију. Предузеће такође није, исказало одложена пореска средства по основу неискоришћеног пореског кредита на име улагања у основна средства који се може пренети на терет добити будућих периода. У току ревизије, у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак, утврђене су одложене пореске обавезе у износу од 15.737 хиљада динара, а да исте нису евидентирани у пословним књигама Предузећа. Поступајући на тај начин, у билансу успеха Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, потцењени су одложени порески расходи периода, а прецењен нераспоређени добитак текуће године за 11.213 хиљада динара.

5) Као што је наведено у тачки 6.2.1.1.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је, на основу Одлуке о правима и услугама у социјалној заштини општине Параћин број 55-1/2011-01-II од 1. јула 2011. године и потврда о лицима која остварују право на социјалну заштиту, испостављало рачуне на име пружених услуга Центру за социјални рад „Параћин“ у висини субвенционисане накнаде, на основу којих је Центар вршио плаћање субвенционисаних накнада Предузећу. Увидом у аналитичке рачуне купаца-субвенција, рачуне о пруженим услугама и захтеве за рекламацију, утврђено је да су корисници субвенција у 2015. години и раније, подносили захтев за рекламацију рачуна из ранијих периода, због погрешно очитаног стања водомера. Предузеће је на основу Одлуке о усвајању рекламација, вршило сторнирање рачуна о задужењу из ранијих година купцима-субвенција, али није умањивало рачуне Центру за износ мање утрошене количине воде. Такође, није у складу са чланом 12. Закона о рачуноводству, ни у пословним књигама евидентирало, смањење потраживања од Центра за социјални рад „Параћин“ и прихода од пружених услуга, за износ умањења субвенционисаних накнада. У пословним књигама Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, потраживања од Центра за социјални рад исказана су у износу од 8.507 хиљада динара. Предузеће није, у 2015. години и ранијих година, вршило усклађивање стања са Центром за социјални рад „Параћин“, што није у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству. Није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)¹⁷

б) Као што је наведено под тачком 6.1.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је у току 2015. године извршило набавку лиценце програма "Kaspersky Endpoint Security", на период од годину дана и исту је евидентирало као нематеријално улагање, уместо као расход периода, што није у складу са усвојеним рачуноводственим политикама Предузећа и захтевима МРС 38 – Нематеријална имовина, којима је дефинисано да нематеријалну имовину чине средства која подлежу амортизацији, односно која имају корисни век тарајања дужи од годину дана. Због наведеног, у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, прецењена су нематеријална улагања, као и нераспоређени добитак текуће године за 41 хиљаду динара. Такође, је у току 2015. године од стране запослених израђен „софтвер за андроид телефоне намењен за читање водомера и бележење податка на сервер“, који је у употреби од 1. јула 2015. године, а у пословним књигама исти није евидентиран као нематеријално улагање. У току

¹⁷ ПРИОРИТЕТ 2 (средњи) - неправилности које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд. али у сваком случају захтевају пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

ревизије од стране запослених који су учествовали у изради софтвера утврђена је његова цена коштања у износу од 171 хиљаду динара и у пословним књигама евидентирана на начин да је повећана вредност нематеријалних улагања (софтвери), као и прихода од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе за 171 хиљаду динара. Иако се ради о нематеријалном улагању које је у употреби од 1. јула 2015. године, Предузеће није, у складу са захтевима параграфа 97 МРС 38 – Нематеријална имовина, за период од дана активирања до 31. децембра 2015. године, извршило обрачун амортизације и исту евидентирало у својим пословним књигама. Због наведеног, у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, за износ необрачунате амортизације прецењена су нематеријална улагања, као и нераспоређени добитак текуће године.

7) Као што је наведено под тачком 6.1.2.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није, са стањем на дан 31. децембар 2015. године, извршило попис земљишта по врсти, намени, површини и катастарским парцелама и њиховим вредностима у складу са чланом 2. став 2., 3., и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Такође, у пословним књигама Предузећа, не постоји аналитичка евиденција земљишта по врсти, намени, површини и катастарским бројевима парцела и њиховим вредностима како је предвиђено чланом 11. Закона о рачуноводству. У поступку ревизије је утврђено, да је Систем за пречишћавање отпадних вода изграђен на земљишту укупне површине од 712,917ха, а увидом у препис листа непокретности утврђено је да се 239,927ха налази у власништву предузећа „ХОЛЦИМ“ (СРБИЈА) д.о.о., Поповац код Параћина (приватна својина) и да 472,990ха припада Општини Параћин (јавна својина), а да Предузеће није уписано као носилац права коришћења овог земљишта. Увидом у остале презентоване листе непокретности, утврђено је, да је као носилац права својине на једном броју парцела уписана Република Србија, а право коришћења припада Јавном предузећу „Србијаводе“, Београд, да на једном броју парцела право коришћења припада ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, а да је на једном броју парцела као носилац права својине уписано ЈП за водовод, канализацију и гасификацију „ВОДОВОД“, Параћин. Ревизијом је такође утврђено, да Предузеће није у току 2015. године, у складу са Законом о јавној својини и Уредбом о евиденцији непокретности у јавној својини, надлежном органу Општине Параћин доставило Образац НЕП-ЈС за сваку непокретност појединачно у писаној нити у електронској форми. Узимајући у обзир напред наведено, нисмо се уверили у постојање правног основа за признавање и евидентирање пољопривредног и осталог земљишта у оквиру пословне имовине Предузећа у износу од 87.051 хиљада динара.

8) Као што је наведено под тачком 6.1.2.3. Напомена уз Извештај, Предузеће није, у 2015. години и у претходним периодима, вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу са параграфом 51. МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и чланом 5. став 14. Правилника о рачуноводственим политикама и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено је имало за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији значајног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних постројења и опреме на дан биланса стања износи 59.276 хиљада динара, док укупна набавна вредност свих ставки постројења и опреме на дан биланса стања износи 120.781 хиљада динара. Због наведеног, мишљења смо да

Предузеће није реално исказало вредност некретнина и опреме на дан 31. децембар 2015. године, чиме је поступило супротно члану 20. и члану 21., а у вези члана 2. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2015. годину.

9) Као што је наведено под тачком 6.1.4.1.3. Напомена уз Извештај, набавка материјала, резервних делова, алата и инвентара у току 2015. године, у финансијском књиговодству Предузећа, није евидентирана хронолошки по датуму пријема материјала по примљеним отпремницама и рачунима, већ је евидентирана на крају месеца једним налогом за књижење, који представља збир целокупних набавки у току тог месеца. Излаз материјала, резервних делова, алата и инвентара, у магацинској евиденцији, као и у материјалном и финансијском књиговодству, такође, није евидентиран хронолошки по датуму издавања, већ збирно на крају месеца за целокупну количину издатог материјала, што није у складу са одредбама члана 10. Закона о рачуноводству. Ревизијом је утврђено, да се излаз материјала у материјалном књиговодству евидентира по просечним пондерисаним ценама, а у финансијском по набавним ценама супротно усвојеним рачуноводственим политикама. На крају године извршено је усаглашавање евиденције у финансијском са евиденцијом у материјалном књиговодству тако што је повећана вредност трошкова материјала, а смањена вредност залиха материјала за 1.750 хиљада динара, а да усаглашавању вредности материјалног и финансијског стања залиха није претходило утврђивање узрока који су довели до неслагања. Због начина на који се води евиденција материјала у финансијском и материјалном књиговодству, није било могуће утврдити ефекат наведених неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

10) Као што је наведено под тачком 6.1.4.1.4. Напомена уз Извештај, ради обављања редовне делатности дистрибуције воде до корисника и исправног обрачуна испоручене воде, у складу са одредбама Закона о метрологији¹⁸ Предузеће, има обавезу да врши контролу исправности рада мерних инструмената (баждарење водомера). Након извршеног баждарења или поправке и пријема фактуре добављача у магацину се сачињава „Налог магацину да прими“, а као цена водомера уписује се вредност извршене услуге баждарења. На основу овог „Налога магацину да прими“, у материјалном књиговодству, се врши евидентирање водомера који су враћени са баждарења и поправке, и то у оквиру исте шифре на којој се евидентирају и водомери који су нови и који имају знатно вишу цену. Тако, на пример „Налогом магацину да прими“ број 210/2015 од 8. јула 2015. године, водомер са ознаком $\frac{3}{4}$ “, који је враћен са баждарења и поправке, евидентиран је у материјалном књиговодству по цени од 946 динара и то на истој шифри на којој се евидентирају нови водомери по цени од четири хиљаде динара. Овакав начин евидентирања, довео је до поремећаја просечне пондерисане цене нових водомера, чиме је вредност залиха и вредност трошкова материјала потцењена. У поступку ревизије, увидом у евиденцију улаза материјала на картици водомери $\frac{3}{4}$ “, утврђено је да је у току 2015. године примљено 610 нових и 430 баждарених водомера. У поступку ревизије није било могуће потврдити, да се баждарени водомери користе искључиво за замену дотрајалих водомера. У финансијском књиговодству услуге баждарења и поправке водомера евидентирају се на рачуну – материјал за израду, уместо на рачуну – трошкови одржавања, што је супротно члану 42. став 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва задруге и предузетнике¹⁹. Није било могуће утврдити ефекат наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

¹⁸ („Службени гласник РС“, број 30/2010)

¹⁹ („Службени гласник РС“, број 95/2014)

11) Као што је наведено под тачком 6.1.5.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је на дан 31. децембар 2014. године, искњижило из пословних књига, раније исправљена потраживања од купаца у износу од 11.477 хиљада динара, на начин да је смањило вредност потраживања од купаца, као и исправку вредности потраживања од купаца, за потраживања која неће моћи да наплати. За искњижена раније исправљена потраживања од купаца, у току ревизије, није нам на увид достављен извештај пописне комисије о немогућности наплате ових потраживања, нити одлука Надзорног одбора о искњижењу ових потраживања. У поступку ревизије утврђено је, да Предузеће за износ наплаћених раније исправљених потраживања од купаца, у пословним књигама, није повећало приходе од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана, уз истовремено смањење исправке вредности потраживања од купаца, што није у складу са захтевима параграфа 32 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, којим је дефинисано да се о приходима и расходима извештава засебно, односно да се они не пребијају. Због невршења пописа, као и неусаглашености аналитичке евиденције са синтетичком, није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

12) Као што је наведено под тачком 6.1.6. Напомена уз Извештај, потраживања од запослених на дан 31. децембар 2015. године исказана су у укупном износу од 1.643 хиљаде динара. У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће запосленима, у периоду од 2007. до 2015. године, одобравало зајам за набавку зимнице, огрева и уџбеника, а запослени нису у року, који је утврђен Правилником о раду, извршили повраћај истог у износу од 1.634 хиљаде динара. Предузеће не поседује аналитичку евиденцију потраживања од запослених за 2015. годину и ранији период, што није у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству. Предузеће није вршило попис потраживања од запослених што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству. Због непостојања аналитичких евиденција и невршења пописа, нисмо били у могућности да потврдимо потраживања од запослених у укупном износу од 1.643 хиљаде динара.

13) Као што је наведено под тачком 6.1.4.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је предујам дат извршитељима у износу од 327 хиљада динара, евидентирало на рачуну – плаћени аванси за залихе и услуге, уместо у складу са одредбама члана 17. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, на рачуну – остала потраживања из специфичних послова. Поступајући на тај начин, Предузеће је, у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, преценило залихе, а потценило потраживања из специфичних послова за 327 хиљада динара.

14) Као што је наведено под тачком 6.1.16. Напомена уз Извештај, Предузеће није, у својим пословним књигама, евидентирало обавезу према добављачу „Sam Engineering“ д.о.о., Нови Сад на име извршених услуга одржавања апликације и аутоматике за праћење рада бунара и система за пречишћавање отпадних вода, за октобар по рачуну број 156/15 и број 157/15 од 7.10.2015. године и за децембар 2015. године по рачуну број 194/15 од 17.12.2015. године у укупном износу од 551 хиљада динара. Поступајући на тај начин, у билансу стања Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, мање су исказане обавезе према добављачима у земљи, а више нераспоређени добитак текуће године за 551 хиљада динара.

15) Као што је наведено под тачком 6.2.9.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је на рачуну-остали финансијски приходи евидентирало 798 хиљада динара, као разлику између главног дуга извршног дужника и уплаћеног износа у извршном поступку, а да

у поступку ревизије нисмо били у могућности да утврдимо износ стварно насталих трошкова извршитеља. Такође је, у току 2015. године, као финансијски приход евидентирало трошкове на име накнаде за излазак извршног органа на терен у поступку извршења који су проистекли из 2014. године, у износу од 105 хиљада динара, али нам у поступку ревизије није презентована документација да ли је по истим извршена наплата трошкова у поступку извршења. У пословним књигама Предузећа није, у складу са чланом 17. став 6. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, устројена аналитичка евиденција потраживања и обавеза из специфичних послова, на име пружених услуга од стране извршитеља, као и плаћених накнада извршитељима за предујам. Због наведеног, нисмо у могућности да потврдимо основ настанка осталих финансијских прихода у износу од 798 хиљада динара и њиховог исказивања у финансијским извештајима за 2015. годину.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)²⁰

16) Као што наведено под тачком 6.1.8. Напомена уз Извештај, Предузеће на дан 31. децембар 2014. и 2015. године, на наменском подрачуну код Управе за трезор има неискоришћена новчана средства у износу од 955 хиљада динара. У поступку ревизије утврђено је, да је Предузеће у току 2014. године из буџета примило средства у укупном износу од 18.480 хиљада динара и то за пројекте које финансира Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде и Општина Параћин. Примљена средства искоришћена су за измирење обавеза према извођачима радова у износу од 17.525 хиљада динара, а на рачуну је остало неискоришћено 955 хиљада динара. У току ревизије, није нам презентовано да ли је Предузеће обавезе према добављачима, за пројекте које финансира Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде и Општина Параћин, измирило са текућег рачуна – средствима из редовне делатности. Због наведеног, није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, успостави једну базу података за аналитичку евиденцију купаца-физичка лица и да у пословним књигама изврши усаглашавање аналитичке и синтетичке евиденције потраживања од купаца у земљи, а у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству (Напомена 6.1.5.2. – Препорука број 17).

2) Препоручује се Предузећу да, изврши попис и процену вредности изграђених водоводних прикључака са стањем на дан извештајног периода и утврђене ефекте евидентира на рачуну некретнина, постројења и опреме и рачуну пасивних временских разграничења-унапред наплаћених прихода сагласно МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена 6.1.2.5. – Препорука број 9).

²⁰ ПРИОРИТЕТ 3 (низак) - налази који су мање значајни, али који и даље представљају могућа унапређења у контролним поступцима.

- 3) Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да смањи одложене приходе и примљене донације за реконструкцију водоводне и канализационе мреже у граду и повећа нераспоређени добитак ранијих година за 9.133 хиљаде динара (Напомена: 6.1.20.1 - Препорука број 26).
- 4) Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да повећа одложене приходе и примљене донације за изградњу колектора Параћин-Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре, а смањи нераспоређени добитак ранијих година за 3.505 хиљада динара (Напомена 6.1.20.1 - Препорука број 27).
- 5) Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин да смањи набавну вредност водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре за 10.424 хиљада динара, вредност одложених прихода и примљених донација по основу изградње ове водоводне мреже за 5.035 хиљада динара и нераспоређеног добитка ранијих година за 5.389 хиљада динара. Такође, да на исправну основицу изврши обрачун амортизације од момента активирања и да утврђене ефекте евидентира у складу са увојеним рачуноводственим политикама и захтевима МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи (Напомена 6.1.20.1 - Препорука број 28).
- 6) Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да повећа вредност одложених прихода и примљених донација по основу изградње цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица и смањи вредност нераспоређеног добитка ранијих година за 6.005 хиљада динара. Такође се препоручује, да за обрачунату амортизацију од момента активирања, смањи одложене приходе и примљене донације и повећа нераспоређени добитак ранијих година (Напомена 6.1.20.1 - Препорука број 29).
- 7) Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да смањи набавну вредност водоводне мреже прекоморавских села, као и нераспоређени добитак ранијих година за 16.691 хиљада динара. Такође, да на утврђену основицу, изврши обрачун амортизације за период од 2013. до 2015. године и утврђене ефекте евидентира на начин, да смањи одложене приходе и примљене донације за изградњу водоводне мреже прекоморавских села и повећа нераспоређени добитак ранијих година (Напомена 6.1.20.1 - Препорука број 30).
- 8) Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да смањи одложене приходе и примљене донације и повећа нераспоређени добитак ранијих година за 6.910 хиљада динара (Напомена 6.1.20.1 - Препорука број 31).
- 9) Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку књижења, на начин да повећа одложене пореске обавезе и смањи нераспоређени добитак за 11.213 хиљада динара (Напомена 6.1.13. – Препорука број 23).
- 10) Препоручује се Предузећу да, изврши усаглашавање стања са Центром за социјални рад „Параћин“ и утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама,

а да у наредном обрачунском периоду, у пословним књигама евидентира све пословне промене у складу са чланом 12. Закона о рачуноводству (Напомена 6.2.1.1.2. – Препорука број 33).

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

11) Препоручује се Предузећу да, изврши исправку погрешног књижења набављене лиценце програма "Kaspersky Endpoint Security" у износу од 41 хиљада динара, као и да изврши обрачун амортизације, софтвера за андроид телефоне намењеног за читање водомера и бележење податка на сервер, за период од дана стављања у употребу до 31. децембра 2015. године и да утврђене ефекте, у својим пословним књигама, евидентира у складу са захтевима МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке (Напомена 6.1.1. – Препорука број 6).

12) Препоручује се Предузећу да, преиспита износ и структуру пољопривредног и осталог земљишта евидентираног у својим пословним књигама у износу од 87.051 хиљада динара, да изврши попис истог по врсти, намени, површини и катастарским парцелама и њиховим вредностима и након тога да преко надлежног органа оснивача – Општине Параћин, упути захтев Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије за одговор на питање у чијим пословним књигама треба евидентирати земљиште на коме Предузеће нема уписано право коришћења (Напомена 6.1.2.1. – Препорука број 7).

13) Препоручује се Предузећу да, с обзиром на значајне вредности опреме која се налази у употреби и нема садашњу вредност, преиспита корисни век употребе опреме и изврши промену процене на начин да прилагоди стопе амортизације новим околностима и изврши потребне корекције у пословним књигама (Напомена 6.1.2.3. – Препорука број 8).

14) Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, евидентирање излаза залиха материјала врши по просечним пондерисаним ценама, како је утврђено усвојеним рачуноводственим политикама, као и да евидентирање набавке и утрошка залиха материјала, врши редовно, односно након сваког стварног улаза залиха у магацин и излаза залиха из магацина, а у оквиру рока предвиђеног чланом 10. Закона о рачуноводству (Напомена 6.1.4.1.3. – Препорука број 13).

15) Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, водомере који су враћени са баждарења и поправке, евидентира по количини и вредности у ванбилансној евиденцији, а да услуге поправке и баждарења водомера евидентира у финансијском књиговодству, као расход периода у складу са чланом 42. став 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва задруге и предузетнике (Напомена 6.1.4.1.4. – Препорука број 14).

16) Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, устроји аналитичку евиденцију потраживања од запослених, као и да предузме активности на наплати потраживања од запослених по основу одобреног зајма за огрев, зимницу и уџбенике у износу од 1.634 хиљада динара, а у случају немогућности наплате, да изврши обрачун и уплату пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање, у складу са чланом 101. Закона о порезу на доходак грађана и чланом 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање (Напомена 6.1.6. – Препорука број 20).

17) Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, устроји аналитичку евиденцију потраживања од купаца у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству, која садржи старосну структуру ових потраживања, ради предузимања мера наплате односно извршења и утужења. Након спровођења наведених радњи, да изврши исправку вредности потраживања од купаца у складу са усвојеним рачуноводственим политикама (Напомена 6.1.5.2. – Препорука број 18).

18) Препоручује се Предузећу да, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења на начин да смањи плаћене авансе за залихе и услуге у земљи и повећа остала потраживања из специфичних послова за 327 хиљада динара, као и да, у наредном обрачунском периоду, потраживања за предујам дат извршитељу евидентира у складу са чланом 17. став 6. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена 6.1.4.2. – Препорука број 15).

19) Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, евидентира обавезе према добављачу „Сам Engineering“ д.о.о., Нови Сад, на начин да, корекцијом почетног стања, повећа вредност рачуна-обавезе према добављачима, а смањи нераспоређени добитак ранијих година за 551 хиљада динара (Напомена 6.1.16. – Препорука број 25).

20) Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, устроји аналитичку евиденцију потраживања и обавеза из специфичних послова на име плаћених накнада извршитељима за предујам, као и пружених услуга од стране извршитеља, а у складу са одредбама члана 11. став 8. Закона о рачуноводству (Напомена 6.2.9.1. – Препорука број 37).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

21) Препоручује се Предузећу да, утврди по ком основу и од кога је извршена уплата буџетских средстава на наменском подрачуну код Управе за трезор у току 2014. године у износу од 955 хиљада динара и иста евидентира у складу са Упутством за утврђивање и евидентирање корисника јавних средстава и отварање и укидање подрачуна код Управе за тезор, број 401-280-3/13-001-005 од 15. марта 2013. године. (Напомена 6.1.8. – Препорука број 21).

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Као што је наведено под тачком 6. Напомена уз Извештај, Предузеће је супротно члану 16. Закона о рачуноводству и члану 2. став 2., 3., и 4., као и члану 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, извршило редован годишњи попис: нематеријалне имовине, земљишта, некретнина, постројења и опреме у припреми, дугорочних финансијских пласмана, залиха, потраживања, као и дугорочних и краткорочних обавеза. С обзиром да редован годишњи попис имовине и обавеза није извршен у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству, по налогу, Института за јавне финансије и то ревизора Дунић Викторине, број 369/2016 од 11. марта 2016 године, в.д. директор Предузећа је дана 11. марта 2016. године донео Одлуку о ванредном попису и образовању комисије за ванредни попис са стањем на дан 31. децембар 2015. године, број 352/2016. Увидом у Извештај о извршеном ванредном попису са стањем на дан

31. децембар 2015. године, утврђено је, да је приликом пописа основних средстава Комисија имала проблем везан за идентификацију појединих основних средстава, јер се у рачуноводственој евиденцији основна средства воде за поједине групе збирно, као и да не постоје налепнице са инвентарским бројевима на основним средствима, како би се извршила идентификација истих. Због наведеног, Комисија је предложила Надзорном одбору, да се у сврхе израде годишњег рачуна, усвоји само расход по попису, а да се ради идентификације основних средстава за поједина основна средства која су у књигама приказана групно, изврши годишњи попис са стањем на дан 30. септембар 2016. године, када би требало доделити и инвентарске бројеве свим основним средствима. У књизи основних средстава, која нам је презентована у електронском облику, за сва основна средства постоје одређени инвентарски бројеви, али исти нису налепљени на одговарајућим основним средствима. Нисмо били у могућности да утврдимо која се основна средства за поједине групе воде збирно. Предузеће такође није, ни ванредним пописом, на пописним листама извршило попис некретнина, постројења и опреме у припреми, као ни потраживања од купаца у земљи, нити је извршило усклађивање књиговодственог са стварним стањем по попису, како је дефинисано чланом 16. Закона о рачуноводству.

2) Као што је наведено под тачком 6.1.4.1.1. Напомена уз Извештај, увидом у пописне листе залиха материјала, које су прилог Извештаја о извршеном ванредном попису са стањем на дан 31. децембар 2015. године број 769/2016 од 3. јуна 2016. године, утврђено је да пописна комисија, у Извештају о извршеном ванредном попису материјала, није посебно исказала мањак разнородног материјала за израду, а посебно вишак разнородног материјала, по врсти, количини и вредности, већ је извршила њихово вредносно пребијање и утврђену разлику исказала као мањак материјала за израду у износу од 4.169 хиљада динара, супротно члану 13. став 1. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Након усвајања извештаја пописне комисије за ванредни попис, Предузеће је на утврђену разлику између укупног мањка у износу од 13.603 хиљаде динара и вишка материјала у износу од 8.774 хиљаде динара, односно на износ 4.829 хиљада динара, извршило обрачун и уплату ПДВ-а у износу од 966 хиљада динара. На основу Извештаја пописне комисије не може се недвосмислено утврдити да су испуњени услови за пребијање мањкова и вишкова по основу замене, предвиђене чланом 13. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем, такође, се не може потврдити да је адекватно обрачунат порез на додату вредност на мањак материјала након пребијања вишкова и мањкова утврђених ванредним пописом са стањем на дан 31. децембар 2015. године.

3) Као што је наведено под тачком 6.1.5.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није, са стањем на дан 31. децембар 2015. године, извршило редован годишњи попис потраживања од купаца у земљи. У поступку ревизије, Предузеће је извршило ванредни попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године. Увидом у Извештај о ванредном попису утврђено је, да исти не садржи пописне листе потраживања од купаца у земљи, а увидом у књиговодствену евиденцију утврђено је, да није извршено усклађивање стања по књигама са стањем по попису потраживања од купаца, што није у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству и члана 9. и 12. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, по коме правно лице, односно предузетник врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године.

4) Као што је наведено у тачки 6.1.14.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је на основу Уговора о удруживању средстава број 1398/09 од 29. октобра 2009. године, од ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, примило средства у износу од 1.225 хиљада динара и то ради изградње 49 прикључака на канализациону мрежу у улици Кнеза Милоша у Параћину. Уговором је дефинисано да се Дирекција на основу Решења о употреби средстава текуће буџетске резерве број 400-752/2009-01-I од 21. октобра 2009. године, обавезује да удружи средства у износу од 25 хиљада динара по прикључку, а да се ЈП „ВОДОВОД“, обавезује да Дирекцији изврши повраћај уплаћених средстава на тај начин што ће од сваког прикључка приликом склапања уговора са корисником у улици Кнеза Милоша, уплатити 25 хиљада динара на посебан наменски рачун за изградњу канализације. У периоду од 2009. године до краја 2015. године по овом основу изграђено је само шест прикључака на канализациону мрежу и од стране Предузећа Дирекцији је извршен повраћај средстава у износу од 150 хиљада динара. С обзиром, да Уговором о удруживању средстава није дефинисано у ком року је ЈП „ВОДОВОД“ у обавези да изврши изградњу канализационих прикључака у улици Кнеза Милоша у Параћину, да у пословним књигама Предузећа не постоји евиденција о изграђеним водоводним и канализационим прикључцима, да нам није дато објашњење зашто нису закључени уговори са корисницима за све прикључке из уговора за које је примило средства од ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, нисмо у могућности да потврдимо да је Предузеће у периоду од 2009. године до 31. децембра 2015. године изградило само шест прикључака у улици Кнеза Милоша у Параћину.

5) Као што је наведено под тачком 6.2.1.1.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је у 2015. години, извршило умањење прихода од продаје воде и одвођења отпадних вода, по основу поднетих и усвојених захтева потрошача за рекламацију рачуна, у износу од 12.731 хиљада динара. Увидом у појединачне захтеве корисника за рекламације, утврђено је да је Предузеће, признавало и рекламације потрошача о утрошку воде из 2014. године и из ранијих година, иако је Одлуком о измени и допуни Правилника о рекламацијама и поступку сектора ЈП „ВОДОВОД“ на обради рекламираних рачуна, дефинисано, да се приговор потрошача на раније издате рачуне, не прихвата, уколико исти не буде достављен у року од 10 дана од дана пријема рачуна. Иако Предузеће у 2015. години, у појединим случајевима, није имало основ за признавање рекламација из 2014. године и ранијих година, у пословним књигама је вршило умањење прихода од пружених услуга остварених у току 2015. године. У појединим случајевима овлашћени радник није вршио проверу стања на мерном инструменту, већ је рекламација корисника, уважена на основу читаног стања од стране корисника (као на пример потрошачки бројеви: 065004, 068088, 083032, 098085018). Предузеће је и након утврђеног стања да се ради о квару на инсталацији корисника (потрошачки број 306156000 и 272001000), извршило исправку потраживања и умањење прихода за целокупну потрошњу воде и канализације, иако су ови потрошачи, на основу Правилника о рекламацијама имали право само на умањење вредности за услугу одвођења отпадних вода. Такође је, вршило умањење прихода по основу рекламација купаца, иако записици о провери мерних инструмената, у појединим случајевима, не садрже потпис одговорног лица које врши контролу веродостојности рачуноводствене исправе, што није у складу са чланом 8. и 9. Закона о рачуноводству. Због наведеног, као и чињенице да је Предузеће умањење прихода по овом основу вршило без веродостојне рачуноводствене документације, нисмо се уверили да је приходе од продате воде и одвођења отпадних вода у 2015. години требало умањити за 12.731 хиљада динара.

6) Као што је наведено под тачком 6.2.5.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није доследно примењивало основицу за обрачун зарада од тренутка ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, већ је приликом обрачуна зарада у току 2015. године, примењивало основицу на месечном нивоу у зависности од расположиве масе зараде утврђене Програмом пословања Предузећа за 2015. годину. С обзиром да је на дан доношења Закона, 27. октобра 2014. године, у Предузећу била у примени основица за обрачун и исплату зарада у износу од 26.000,00 динара, Предузеће је требало да у складу са чланом 5. Закона, наведену основицу за обрачун и исплату зарада умањи за 10% и као такву је примени за обрачун и исплату зарада, почев од обрачуна за новембар 2014. године и надаље, како је прописано чланом 12. Закона.

7) Као што је наведено под тачком 6.2.5.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је запосленима у току 2015. године, исплатило 746 часова прековременог рада, а да није вршило обрачун и исплату увећане зараде за прековремени рад у износу од 26% од основице, већ је прековремени рад обрачунавало у висини редовног рада, чиме је поступило супротно члану 30. Правилника о раду, члану 108. став 1. тачка 3. Закона о раду. Због начина евидентирања прековременог рада, није било могуће утврдити ефекат наведене неправилности на финансијске извештаје.

8) Као што је наведено под тачком 6.2.5.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није, у складу са чланом 118. Закона о раду, у току 2015. године, запосленима вршило обрачун и исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Такође, није Правилником о раду предвидело могућност исплате накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, иако је чланом 118. Закона о раду, прописано, да запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

9) Као што је наведено под тачком 6.1.4.1.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није, на дан 31. децембар 2015. године, као ни у претходном периоду, вршило процену нето оствариве вредности залиха, свођењем књиговодствене вредности на нето оствариву вредност у складу са МРС 2 - Залихе. У поступку ревизије утврђено је, да укупна вредност залиха које нису коришћене и трошене у периоду дужем од једне године, односно које нису имале обрт током године износи 17.461 хиљада динара. Такође је, увидом у обраде пописних листа залиха материјала, које су прилог Извештаја о извршеном ванредном попису залиха материјала на дан 31. децембар 2015. године број 769/2016 од 3. јуна 2016. године, утврђено да на стању залиха материјала постоји разнородни водоводни материјал у количини од 3.363 јединица са ценом од један динар по комаду, од којих су најзначајнији: (АС цеви Ф 450/500 од 138 комада, 187 комада гумице за жибо Ф 150, 35 комада холендер водомера 3,4), а да Предузеће није испитало могућност њихове реализације и њихово свођење на нето оствариву вредност. Због наведеног, Предузеће је поступило супротно члану 20., и 21., а у вези са чланом 2. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству.

10) Као што је наведено под тачком 6.1.5.3. Напомена уз Извештај, Предузеће није, у складу са одредбама члана 17. став 1. тачка 2. Уговора о обављању комуналне делатности у области производње и дистрибуиције воде и пречишћавања и одвођења отпадних вода на подручју општине Параћин, предузимало све активности везане за благовремену и ефикаснију наплату потраживања, односно није свим потрошачима,

који нередовно измирују своја дуговања, достављало опомене пред искуључење, а у случајевима непоштовања споразума о репрограму дуговања није предузимало мере за искључење потрошача.

11) Као што је наведено под тачком 6.2.9.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није, у складу са одредбама члана 6. Закона о затезној камати у 2015. години и ранијих година, вршило обрачун законске затезне камате правним лицима по основу неизмирених потраживања. Обрачун законске затезне камате правним лицима, Предузеће је вршило на крају пословне године, а основицу за обрачун исте чине, рачуни-задужења са валутом измирења обавезе у текућој години, без укључивања рачуна који су остали неплаћени у претходној години. Такође, у основицу за обрачун законске затезне камате правним лицима, улазе и задужења за законску затезну камату из претходне године која доспевају за плаћање у текућој години.

12) Као што је наведено под тачком 6.2.13.1.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је, 28. септембра 2015. године, са Агенцијом за финансијско рачуноводствене послове „Team economist” Параћин, закључило Уговор о пружању услуга вештачења број 1658/15. Уговором је дефинисано да ће Агенција пружати услуге вештачења преко судског вештака за економско-финансијску област, а да ће Предузеће ове услуге плаћати у износу од 1.200,00 динара по сваком предмету. У поступку ревизије утврђено је, да потрошачи подносе Захтев за отпис застарелог потраживања у коме је наведен законски основ за отпис, као и изјава купца да је упознат са чињеницом да ће обрачун извршити вештак економске струке чију ће накнаду у износу од 1.200,00 динара платити Предузеће, као и сагласност потрошача да ће наведену накнаду рефундирати Предузећу. Предузеће, врши директан отпис потраживања од купаца по основу застарелости, супротно Правилнику о рачуноводственим политикама, којим је дефинисано да одлуку о отпису доноси директор Предузећа, а на основу Решења суда о немаштини, смрти дужника, као и потврде од стране Центра за социјални рад да је лице у стању социјалне потребе.

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

13) Као што је наведено под тачком 6.1.3. Напомена уз Извештај, Предузеће није са стањем на дан 31. децембар 2015. године извршило попис дугорочних финансијских пласмана, што није у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству и члана 2. став 2., 3., и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем. Такође није устројило аналитичку евиденцију дугорочних финансијских пласмана из које би се могло утврдити у ком правном лицу има учешће у капиталу у износу од 69 хиљада динара, што није складу са чланом 11. став 8. Закона о рачуноводству.

14) Као што је наведено под тачком 6.1.8. Напомена уз Извештај, Предузеће је у току 2015. године на име исплате новчане помоћи купцима донација у готовом новцу подигло са текућег рачуна новчана средства у износу од 4.556 хиљада динара. Као основ за исплату са текућег рачуна Предузеће је закључивало уговоре о донацији са купцима – донација (физичка лица). Предузеће је вршило пријем новчаних средства у благајну и истог дана вршило исплату новчаних средстава из благајне издавањем признаница које су потписивали корисници донација. Својим потписом на признаница потврдили су пријем новчаних средстава из благајне у износу из уговора о донацији. Такође, су истог дана по пријему новчаних средстава корисници купци - донације вршили уплату готовине на благајни Предузећа за измирење својих обавеза за услуге испоруке воде и одвођења канализације. Правилником о благајничком

пословању Предузећа, није предвиђена исплата готовог новца по основу уговора о донацији у делу обавезних рачуноводствених исправа и формалне исправности, начину контроле и одобравања исплате.

15) Као што је наведено под тачком 7.1. Напомена уз Извештај, у Одлуци о покретању поступака јавне набавке мале вредности: Набавка машинског чишћења фекалне канализације – услуга чишћења фекалне канализације и колектора за отпадне воде и Услуге израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу; јавне набавке велике вредности: Набавка грађевинског материјала, Услуге поправке, одржавања и сродних услуга за возила и припадајућу опрему возног парка са набавком и уградњом потребних делова и техничким прегледом и провером техничке исправности возила са овером налога и Наставак изградње фекалних колектора, као и у Одлуци о покретању II фазе квалификационог поступка 1.1.4/2015 за набавку водоводног и канализационог материјала, цеви за воду, различитог прибора за цеви, водомера, вентила, уличних поклопаца, канализационих цеви, материјала за хитно одржавање и пумпе, Предузеће, је навело да је набавка обликована по партијама, али није одређена процењена вредност појединачних партија. Због наведеног, Предузеће је поступило супротно члану 53. став 1, тачка 5. а у вези члана 68. Закона о јавним набавкама.

16) Као што је наведено под тачком 7.3. Напомена уз Извештај, у Конкурсној документацији, за јавне набавке мале вредности: Набавка услуга изнајмљивања возила и радних машина са оператером; Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода; Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода (поновљени поступак); Услуге здравствене установе за анализу воде, муља, земљишта и санитарни преглед радника; Услуге одржавања апликације и аутоматике праћења бунара и система за прераду отпадних вода; Услуга израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу (Партија 2 – Израда пројеката канализационе мреже са независном техничком контролом и потребно геодетско снимање); Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења, као и поновљени поступак ове јавне набавке и Израда документације неопходне за прибављање Решења о утврђеним и овереним резервама подземне воде изворишта Света Петка у селу Извор, Предузеће је, као додатни услов за учешће у поступку јавне набавке, захтевало од понуђача, да уз уговор, уколико понуда буде изабрана као најповољнија, доставе меницу за добро извршење посла у вредности од 10% од понуђене цене, а која гласи на ЈП „ВОДОВОД“, Параћин. Као доказ за испуњавање додатног услова, предвиђено је достављање Изјаве понуђача о финансијском средству обезбеђења, којом се гарантује да ће у случају доделе уговора, Понуђач доставити меницу у корист Наручиоца. Након избора, најповољнији понуђачи, нису доставили меницу као гаранцију за добро извршење посла, што је супротно достављеним Изјавама и члану 7. модела уговора који је саставни део конкурсне документације, односно члану 61. став 5. Закона о јавним набавкама.

17) Као што је наведено под тачком 7.5. Напомена уз Извештај, Предузеће је спровело поступак јавне набавке мале вредности - Адвокатске–правне услуге, процењене вредности без ПДВ-а, у износу од 820 хиљада динара. Конкурсном документацијом, у поглављу број 4 - Услови за учешће у поступку јавне набавке и упутством како се доказује испуњеност тих услова, Предузеће је предвидело додатни услов неопходан пословни капацитет који захтева да је понуђач у претходне две године заступао најмање три јавна предузећа. Мишљења смо да додатни услов о неопходном пословном капацитету који предвиђа да је понуђач у претходне две године заступао најмање три јавна предузећа, дискриминише понуђаче и није у логичкој вези са предметом јавне набавке. Постављањем наведеног додатног услова у конкурсној

документацији који дискриминише понуђаче, Предузеће је поступило супротно Начелу обезбеђивања конкуренције из члана 10., као и супротно члану 76. став 6., Закона о јавним набавкама.

18) Као што је наведено под тачком 7. Напомена уз Извештај, Предузеће је у току 2015. године, извршило пет измена Плана јавних набавки, без претходне сагласности Надзорног одбора и то: 6. јула 2015. године, 22. септембра 2015. године, 27. октобра 2015. године, 28. октобра 2015. године и 26. новембра 2015. године. Због наведеног, Предузеће је поступило супротно члану 24. а у вези члана 21. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин.

19) Као што је наведено под тачком 7. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило Службу контроле јавних набавки, иако је чланом 51. Правилника о поступку јавне набавке у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, предвиђено да контролу јавних набавки унутар Предузећа врши Служба контроле јавних набавки наручиоца у складу са годишњим планом контроле, обухватајући контролу мера, радњи и аката наручиоца у поступку планирања и спровођења поступка, као и извршење уговора о јавној набавци.

20) Као што је наведено под тачком 6.1.11. Напомена уз Извештај, Државни капитал који је исказан у пословним књигама у износу од 696.402 хиљаде динара није уписан код Агенције за привредне регистре, у складу са чланом 9. став 5. Закона о јавним предузећима. Код Агенције за привредне регистре уписан, односно уплаћен новчани капитал Предузећа износи пет хиљада динара, а као оснивач са 100% удела уписана је Општина Параћин.

21) Као што је наведено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Због наведеног у поступку ревизије утврђено је да:

- Предузеће нема интерна акта-правилнике којима би се уредили услови, критеријуми и управљање јавним средствима у делу трошења средстава за рекламу и пропаганду, начин коришћења средстава за донације, начина и рокова за евидентирање улаза и излаза залиха материјала у магацин, начин и рокови евидентирања улаза и излаза материјала у материјалном и финансијском књиговодству, исплата готовог новца по основу уговора о донацији са потрошачима, као и о начину контроле и одобравања ових исплата.

- Предузеће нема устројену аналитичку евиденцију материјала, идентификационе картице материјала, као и рачуноводствене исправе (требовање) као основ за утрошак материјала, резервних делова и стављање ситног инвентара у употребу.

- Предузеће није у финансијском књиговодству, набавку материјала, резервних делова и алата и инвентара, евидентирало хронолошки по датуму пријема материјала, већ је на крају месеца једним налогом за књижење, евидентирало целокупну набавку материјала.

- Предузеће није вршило редован годишњи попис са стањем на дан 31. децембар 2015. године.

- Предузеће није, пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја, ускладило стање главне књиге са помоћним књигама односно аналитичким евиденцијама потраживања од купаца, залиха материјала.

- У Предузећу постоје две базе података аналитичке евиденције потраживања од купаца-физичка лица, које се међусобно разликују.

22) Као што је наведено под тачком 4.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

ПРИОРИТЕТ 1 (висок)

1) Препоручује се Предузећу да, изврши попис свих некретнина, постројења и опреме са стањем на дан 31. децембар 2016. године и да основна средства која су у употреби идентификује инвентарским бројевима. Такође се препоручује да, утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама, у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. Након тога да у књизи основних средстава изврши раздвајање збирно евидентираних ставки основних средстава (Напомена 6. – Препорука број 5).

2) Препоручује се Предузећу да, комисија за ванредни попис материјала са стањем на дан 31. децембар 2015. године, сачини извештај о попису у складу са чланом 13. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем, односно да наведе узроке неслагања насталих мањкова и вишкова, да да предлог за ликвидацију утврђених разлика, а нарочито да преиспита пребијање мањкова и вишкова насталих по основу замене. На основу тако образложеног извештаја извршити књижење у материјалном и финансијском књиговодству. За износ мањка који се није могао пребити са вишковима по основу замене извршити обрачун пореза на додату вредност (Напомена 6.1.4.1.1- Препорука број 11).

3) Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству, изврши усаглашавање међусобних потраживања и обавеза са купцима, као и да у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству, изврши попис потраживања од купца у земљи (Напомена 6.1.5.1. – Препорука број 16).

4) Препоручује се Предузећу да, утврди зашто је од 49 планираних канализационих прикључака у улици Кнеза Милоша у Параћину изграђено само шест прикључка, да преиспита заинтересованост корисника у овој улици за изградњу преосталих 43 канализациона прикључка по Уговору о удруживању средстава са ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, број 1398/09 од 29. октобра 2009. године. Уколико не постоји заинтересованост за прикључивање на канализациону мрежу, Предузеће треба да изврши повраћај уплаћених средстава из текуће буџетске резерве, на посебан наменски рачун за изградњу канализације, у износу од 1.075 хиљада динара (Напомена 6.1.14.2. – Препорука број 24).

5) Препоручује се Предузећу да, захтеве потрошача за рекламацију, решава у складу са одредбама Правилника о рекламацијама и поступку сектора ЈП „ВОДОВОД“ на обради рекламираних рачуна из 2013. године, као и његових допуна из 2015. године (Напомена 6.2.1.1.1. – Препорука број 32).

6) Препоручује се Предузећу да, обрачун зарада врши у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава (Напомена 6.2.5.1. – Препорука број 34).

7) Препоручује се Предузећу да, у случају повећања обима посла и другим случајевима када то захтева процес рада, директор или лице које он овласти доноси решење о прековременом раду, као и да обрачун и исплату прековременог рада врши у складу са чланом 108. став 1. тачка 3. Закона о раду и чланом 30. Правилника о раду (Напомена 6.2.5.1. – Препорука број 35).

8) Препоручује се Предузећу да, општим актом обезбеди запосленима право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, као и да врши обрачун и исплату наведених накнада трошкова у складу са Законом о раду (Напомена 6.2.5.1. – Препорука број 36).

ПРИОРИТЕТ 2 (средњи)

9) Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, пре састављања финансијских извештаја, спроведе тестирање залиха, да утврди залихе које су технички неупотребљиве и које треба расходovati или продати, да идентификује залихе које су технички употребљиве и које се могу користити, и да изврши процену нето оствариве вредности у складу са МРС-2 Залихе и утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама (Напомена 6.1.4.1.2. – Препорука број 12).

10) Препоручује се Предузећу да, предузме активности за наплату потраживања од купаца и сачини писану процедуру у којој би био утврђен начин наплате потраживања, слање опомена, закључивање споразума о репрограму дуга и поступак утужења, а у циљу благовремене и ефикасније наплате потраживања (Напомена 6.1.5.3. – Препорука број 19).

11) Препоручује се Предузећу, да у наредном обрачунском периоду, обрачун законске затезне камате, врши у складу са одредбама Закона о затезној камати (Напомена 6.2.9.2. – Препорука број 38).

12) Препоручује се Предузећу, да у наредном обрачунском периоду, отпис потраживања од купаца-физичка лица врши у складу са усвојеним рачуноводственим политикама (Напомена 6.2.13.1.1. – Препорука број 39).

ПРИОРИТЕТ 3 (низак)

13) Препоручује се Предузећу да, Правилник о рачуноводству усклади са Законом о рачуноводству, као и да Правилник о систематизацији усклади са Правилником о рачуноводству. Такође, да у складу са чланом 15. Закона о рачуноводству, Правилником о систематизацији, јасно разграничи послове евидентирања пословних промена у главној књизи и послове контроле евидентираних промена у главној књизи и аналитичким евиденцијама (Напомена 3.2. – Препорука број 1).

14) Препоручује се Предузећу да, у потпуности успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, који подразумева усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове

примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво (Напомена 4.1. – Препорука број 2).

15) Препоручује се Предузећу да, у потпуности успостави интерну ревизију у складу са одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена 4.2. – Препорука број 3).

16) Препоручује се Предузећу да, се квартални извештаји о степену реализације програма пословања, у складу са чланом 18. став 1 тачка 2. Закона о јавним предузећима и чланом 38. став 1. тачка 2. Статута Предузећа број 325/2013 од 27. јуна 2013. године, усвајају од стране Надзорног одбора Предузећа (Напомена 5. – Препорука број 4).

17) Препоручује се Предузећу да, утврди у којим правним лицима има учешће у капиталу, а након тога да устроји аналитичку евиденцију дугорочних финансијских пласмана (Напомена 6.1.3. – Препорука број 10).

18) Препоручује се Предузећу да, приликом уплата и исплата готовог новца у благајни Предузећа поштује одредбе Правилника о благајничком пословању. (Напомена 6.1.8. – Препорука број 22).

5. Мере предузете у поступку ревизије

Предузеће је предузело следеће мере у поступку ревизије:

1) По налогу, Института за јавне финансије и то ревизора Дунић Викторине, број 369/2016 од 11. марта 2016 године и Одлуке в.д. директора, о ванредном попису и образовању комисије за ванредни попис са стањем на дан 31. децембар 2015. године број 352/2016, извршило је ванредни попис имовине и обавеза (Напомена: 6.1.).

2) Евидентирало је расход нематеријалних улагања, на основу Извештаја комисије за ванредни попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године и Одлуке Надзорног одбора број 781/2016 од 6. јуна 2016. године (Напомена: 6.1.1.).

3) Утврдило је цену коштања рачуноводственог програма, који је израђен у сопственој режији и у употреби је од 2012. године, а није евидентиран у пословним књигама као нематеријално улагање. Извршило је обрачун амортизације за период од 1. јануара 2012 до 31. децембра 2015. године у износу од 219 хиљада динара (до 31. децембра 2013. године у износу од 109 хиљада динара, за 2014. годину 55 хиљада динара и за 2015. годину 55 хиљада динара) и утврђене ефекте, корекцијом почетног стања, евидентирало у пословним књигама (Напомена: 6.1.1.).

4) Евидентирало је неевидентирану водоводну мрежу насеља Поповац која је у употреби од 27. марта 2014. године; за износ улагања у изградњу регионалног цевовода Плана-Скорица смањило је набавну вредност водоводне мреже у насељу Плана која је у употреби од 2014. године и повећало је набавну вредност градске водоводне мреже за вредност израде елабората хидрогеолошких истраживања, који је у ранијим годинама евидентиран као расход периода. По том основу у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, повећало је вредност грађевинских објеката у укупном износу од 13.175 хиљада динара (Напомена: 6.1.2.2.).

5) Трошкове позајмљивања по дугорочним кредитима код „Vanca Intesa“ а.д., Београд, из којих је у периоду од 2010. до 2014. године финансирана изградња регионалног ценовода Плана, Скорица и Доња Мутница, изградња водоводне и канализационе мреже насеља Текија, Главича, Стрижа, Доње Видово, Забрега и Буљане, као и пројекат водоснабдевања насеља Стубица, Поповац и прекоморавских села општине Параћин, а који су у наведеном периоду евидентирани као расход периода, Предузеће је у складу са МРС 23 – Трошкови позајмљивања, корекцијом почетног стања, евидентирало тако што је повећало вредност некретнина, постројења и опреме у припреми и нераспоређени добитак ранијих година за 13.323 хиљаде динара (Напомена: 6.1.2.2.).

6) Корекцијом почетног стања, извршило исправку погрешног књижења камате која је плаћена по Уговору о лизингу број 3846/11 од 26. новембра 2011. године, на начин да је смањило активна временска разграничења, као и нераспоређени добитак ранијих година за 482 хиљаде динара (Напомена: 6.1.10).

7) У складу са одредбама члана 85. Закона о порезу на доходак грађана, извршило је, обрачун и уплату пореза на остала лична примања (донације) које је Предузеће у току 2014. и 2015. године исплаћивало физичким лицима у готовом новцу преко благајне (Напомена: 6.1.8.). Обрачунати порез на остала лична примања у износу од 1.190 хиљада динара, евидентирало је у пословним књигама на дан 31. децембар 2015. године (Напомена: 6.1.19.).

8) Предузело је активности да рачуноводство организује на начин да врши контролу исправности унетих података и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена у смислу члана 7. Закона о рачуноводству, тако што је од предузећа „Micro business“ из Књажевца, по Уговору број 263/2016 од 1. марта 2016. године, извршило набавку рачуноводственог софтвера и исти почело да користи од 1. новембра 2016. Године (Напомена: 6.1.5.2.).

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

Јавно предузеће за водовод и канализацију „ВОДОВОД“, Параћин је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно предузеће за водовод и канализацију „ВОДОВОД“, Параћин у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности, односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који садрже и препоруке за њихово отклањање, осим оних који су отклоњени у току обављања ревизије и садржани у поглављу Мере предузете у поступку ревизије.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

Сагласно члану 57. став 1. тачка 3) Закона о Државној ревизорској институцији, ако субјект ревизије у чијем су пословању биле откривене неправилности, не поднесе у прописаном року Државној ревизорској институцији одазивни извештај, против одговорног лица субјекта ревизије поднеће се захтев за покретање прекршајног поступка.

Ако се оцени да одазивни извештај не указује да су откривене неправилности отклоњене на задовољавајући начин, сматра се да субјект ревизије крши обавезу доброг пословања. Ако се ради о незадовољавајућем отклањању значајне неправилности, сматра се да постоји тежи облик кршења обавезе доброг пословања. У овим случајевима, Државна ревизорска институција је овлашћена да предузима мере сагласно члану 40. став 7 – 13. Закона о Државној ревизорској институцији.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА**

**ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
„ВОДОВОД“, ПАРАЋИН**

ЗА 2015. ГОДИНУ

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	4
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	5
3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ СИСТЕМ	6
3.1. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА.....	6
3.2. ПРАВИЛНИК О РАЧУНОВОДСТВУ И РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА.....	6
4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА	19
4.1. ФИНАНСИЈСКО УПРАВЉАЊЕ И КОНТРОЛА.....	19
4.2. ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА.....	24
5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА	25
5.1. ИЗВЕШТАЈИ О СТЕПЕНУ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА.....	25
6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ	26
6.1. БИЛАНС СТАЊА	28
6.1.1. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА.....	28
6.1.2. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА.....	31
6.1.2.1. Пољопривредно и остало земљиште.....	31
6.1.2.2. Грађевински објекти.....	33
6.1.2.3. Постројења и опрема.....	34
6.1.2.4. Некретнине, постројења и опрема у припреми.....	35
6.1.2.5. Водоводни и канализациони прикључци.....	37
6.1.3. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ.....	39
6.1.4. ЗАЛИХЕ.....	40
6.1.4.1. Залихе материјала.....	40
6.1.4.2. Плаћени аванси за залихе и услуге.....	46
6.1.5. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ.....	47
6.1.5.1. Попис потраживања.....	48
6.1.5.2. Потраживања од купаца у земљи.....	49
6.1.5.3. Активности везане за благовремену и ефикаснију наплату потраживања.....	53
6.1.6. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА.....	54
6.1.7. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ.....	55
6.1.8. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА.....	56
6.1.9. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ.....	59
6.1.10. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА.....	59
6.1.11. КАПИТАЛ.....	60
6.1.11.1. Државни капитал.....	60
6.1.11.2. Резерве.....	60
6.1.11.3. Нераспоређени добитак ранијих година.....	60
6.1.11.4. Нераспоређени добитак текуће године.....	61
6.1.12. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ.....	61
6.1.12.1. Дугорочни кредити у земљи.....	62
6.1.12.2. Обавезе по основу финансијског лизинга.....	63
6.1.13. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ.....	64
6.1.14. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ.....	65
6.1.14.1. Део дугорочних кредита који доспева до једне године.....	65
6.1.14.2. Остале краткорочне финансијске обавезе.....	65
6.1.15. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ.....	67
6.1.16. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА.....	67
6.1.17. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ.....	68
6.1.18. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ.....	68
6.1.19. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ.....	68
6.1.20. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА.....	69
6.1.20.1. Одложени приходи и примљене донације.....	69
6.2. БИЛАНС УСПЕХА	77
6.2.1. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ.....	77
6.2.1.1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту.....	77
6.2.2. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ.....	81
6.2.3. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА.....	83
6.2.4. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ.....	85
6.2.5. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ.....	85
6.2.5.1. Трошкови зарада и накнада зарада.....	86
6.2.5.2. Остали лични расходи и накнаде.....	89

6.2.6. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА.....	90
6.2.7. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ.....	94
6.2.8. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ.....	94
6.2.9. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ.....	98
6.2.9.1. Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи.....	98
6.2.9.2. Приходи од камата (од трећих лица).....	99
6.2.9.3. Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле.....	100
6.2.10. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ.....	101
6.2.11. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА.....	101
6.2.12. ОСТАЛИ ПРИХОДИ.....	102
6.2.13. ОСТАЛИ РАСХОДИ.....	102
6.2.13.1. Расходи по основу директних отписа потраживања.....	102
6.2.13.2. Остали непоменути расходи.....	105
6.3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ.....	105
6.4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ.....	106
6.5. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ.....	106
6.6. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ.....	106
7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	106
7.1. НАБАВКЕ СПРОВЕДЕНЕ СУПРОТНО ЧЛАНУ 53. И 64. ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА.....	110
7.2. НАБАВКЕ СПРОВЕДЕНЕ СУПРОТНО ЧЛАНУ 116. ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА.....	111
7.3. НАБАВКЕ СПРОВЕДЕНЕ СУПРОТНО ЧЛАНУ 61. ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА.....	112
7.4. ЈАВНА НАБАВКА МАЛЕ ВРЕДНОСТИ БРОЈ 1.2.11/2015 – УСЛУГА ИЗРАДЕ РАЗНИХ ПРОЈЕКТА ЗА ВОДОВОДНУ И КАНАЛИЗАЦИОНУ МРЕЖУ.....	112
7.5. ЈАВНА НАБАВКА МАЛЕ ВРЕДНОСТИ БРОЈ 1.2.16/2015 – АДВОКАТСКЕ – ПРАВНЕ УСЛУГЕ.....	113
7.6. ЈАВНА НАБАВКА ВЕЛИКЕ ВРЕДНОСТИ БРОЈ 1.3.2/2015 - ИЗГРАДЊА РЕЗЕРВОАРА И ЦРПНИХ СТАНИЦА.....	114
7.7. ЈАВНА НАБАВКА ВЕЛИКЕ ВРЕДНОСТИ БРОЈ 1.1.1/2015 – НАБАВКА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ.....	115
7.8. КВАЛИФИКАЦИОНИ ПОСТУПАК – НАБАВКА ВОДОВОДНОГ И КАНАЛИЗАЦИОНОГ МАТЕРИЈАЛА: ЦЕВИ ЗА ВОДУ, РАЗЛИЧИТИ ПРИБОР ЗА ЦЕВИ, ВОДОМЕРИ, ВЕНТИЛИ, УЛИЧНИ ПОКЛОПЦИ, КАНАЛИЗАЦИОНЕ ЦЕВИ, МАТЕРИЈАЛА ЗА ХИТНО ОДРЖАВАЊЕ И ПУМПЕ.....	116
8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ.....	117

1. Основни подаци о субјекту ревизије

Јавно предузеће за водовод и канализацију „ВОДОВОД“, Параћин (у даљем тексту: Предузеће или ЈП „ВОДОВОД“) основано је од стране Скупштине општине Параћин, на основу Одлуке о оснивању Јавног предузећа „ВОДОВОД“, као предузеће за производњу и дистрибуцију воде и за одвођење, сакупљање и прераду отпадних вода број 011-9/89-01 од 28. децембра 1989. године. Упис оснивања у судски регистар извршен је 29. децембра 1989. године Решењем Окружног привредног суда у Крагујевцу број Фи. 752/89 и бројем регистарског улошка 1-801-00 ОПС Крагујевац.

Усаглашавање делатности са Законом о класификацији делатности и регистру јединица разврставања²¹, као и промена назива у Јавно предузеће за водовод, канализацију и гасификацију „ВОДОВОД“ са по. Параћин, извршено је Решењем Привредног суда у Крагујевцу број Фи. 889/97, дана 16. јула 1997. године.

Упис превођења у Регистар привредних субјеката који се води код Агенције за привредне регистре Републике Србије извршен је Решењем БД 49779/2005 од 6. јула 2005. године.

Скупштина општине Параћин је 25. фебруара 2013. године донела Одлуку о усклађивању пословања Јавног предузећа за водовод, канализацију и гасификацију са Законом о јавним предузећима број 022-2/2013-01-П, којом је оснивачки акт усклађен са одредбама Закона о јавним предузећима. Истом одлуком промењен је и назив предузећа те уместо досадашњег, организовано је као Јавно предузеће за водовод и канализацију „ВОДОВОД“, са по Параћин.

На основу Одлуке о усклађивању пословања са Законом о јавним предузећима, Надзорни одбор Предузећа је донео Статут Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин, зав.број 325/2013 од 27.03.2013. године, на који је Скупштина општине Параћин дала сагласност Решењем број 110-26/2013- П, од 27. јула 2013. године.

Предузеће послује са скраћеним називом: ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, матичним бројем 07115911, пореским идентификационим бројем 102015394 и са седиштем у Параћину, Адакалска бр. 5-7.

Претежна делатност Предузећа је 3600 – сакупљање, пречишћавање и дистрибуција воде.

Одлуком о оснивању и Статутом је предвиђено да Предузеће осим претежне делатности, може да обавља и друге делатности, као што су: уклањање отпадних вода; поновна употреба разврстаних материјала; санација, рекултивација и друге услуге у области управљања отпадом; изградња цевовода; изградња хидротехничких објеката; постављање електричних инсталација; постављање водоводних, канализационих, грејних и климатизационих система, послове спољно-трговинског промета из оквира своје делатности, техничко испитивање и анализу, као и друге делатности, у складу са законом и оснивачким актом.

Предузеће послује као јединствени правни субјект без огранака. Ради обављања послова из делатности Предузећа, полазећи од врсте послова и потребе да се на функционалном принципу обезбеди обављање сродних међусобно повезаних послова, образовани су следећи организациони делови:

²¹ („Службени лист СРЈ“, број 31/96)

- 1) Директор,
- 2) Технички сектор,
- 3) Финансијски сектор,
- 4) Сектор општих послова и
- 5) Сектор унутрашње контроле.

У оквиру организационих делова, образоване су унутрашње организационе јединице (подсектори) ради обављања појединих врста сродних или истих, међусобно повезаних послова.

Предузеће је, сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству, за пословну 2015. годину, разврстано у средње правно лице.

Предузеће је на дан 31. децембар 2015. године имало 65 запослених, а у току године просечно је било 69 запослених.

Управљање у Предузећу је једнодомно, а органи су Надзорни одбор и директор јавног предузећа.

2. Критеријуми за ревизију правилности пословања

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Критеријуми, који су коришћени, у ревизији правилности пословања су били следећи прописи:

- Закон о рачуноводству;
- Закон о јавним предузећима;
- Закон о комуналним делатностима;
- Закон о јавној својини;
- Закон о метрологији;
- Закон о раду;
- Закон о јавним набавкама;
- Закон о буџетском систему;
- Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава;
- Уредба о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима;
- Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору;
- Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору;
- Правилник о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем;
- Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике;
- Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике;
- Правилник о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама;
- Правилник о обавезним елементима конкурсне документације и начину утврђивања испуњености услова;

- Правилник о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама;
- Уредба о евиденцији непокретности у јавној својини.

3. Рачуноводствени систем

Рачуноводствени систем, чине општи акти којима је уређена организација и начин функционисања рачуноводства, усвојене рачуноводствене политике, као и рачуноводствени информациони систем. Вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање и обелодањивање финансијских извештаја, врши се у складу са законским прописима и осталом применљивом подзаконском регулативом из ове области, који представљају основ за састављање и приказивање финансијских извештаја.

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Приложени финансијски извештаји су састављени у складу са важећим прописима у Републици Србији заснованим на Закону о рачуноводству, који прописује Међународне рачуноводствене стандарде (МРС), односно Међународне стандарде финансијског извештавања (МСФИ) као основ за састављање и презентацију финансијских извештаја. Решењем Министра финансија Републике Србије (број 401-00-896/2014-16 од 13. марта 2014 године) утврђен је превод основних текстова МРС, односно МСФИ, који су издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда.

Редован годишњи финансијски извештај, према прописима о рачуноводству Републике Србије чине: 1) Биланс стања, 2) Биланс успеха, 3) Извештај о осталом резултату, 4) Извештај о променама на капиталу, 5) Извештај о токовима готовине и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји су исказани у хиљадама динара (РСД). Динар представља званичну извештајну валуту у Републици Србији. Састављени су у складу са начелом историјског трошка.

Финансијски извештаји за 2015. годину усвојени су од стране Надзорног одбора, Одлуком о усвајању годишњих финансијских извештаја за 2015. годину, број 869/2016 од 28. јуна 2016. године.

Предузеће је за састављање ових финансијских извештаја применило рачуноводствене политике обелодањене у наредној напомени, које су засноване на важећим рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије.

3.2. Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама

Организација и начин функционисања рачуноводства уређени су Правилником о организацији и систематизацији послова ЈП „ВОДОВОД“, Параћин од 25. децембра 2014. године, Правилником о рачуноводству број 1147/07 од 9. јула 2007. године и Правилником о рачуноводственим политикама у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања број 1770/2014 од 26. децембра 2014. године.

Организација и начин функционисања рачуноводства

1) Правилником о организацији и систематизацији послова који је усвојен Одлуком директора Предузећа број 1742/2014 од 25. децембра 2014. године, организован је Финансијски сектор, са два подсектора и то: сектор рачуноводства и обрачунски сектор. Овим Правилником је систематизовано радно место „руководилац финансијског сектора“ у чијем је опису послова и радних задатака поред осталог наведено да је одговоран и за састављање и потписивање финансијских извештаја. Ово радно место је из објективних разлога у периоду израде финансијских извештаја за 2015. годину било упражњено, тако да је Предузеће у складу са одредбама члана 15. Закона о рачуноводству и закљученим Уговором о пружању финансијско рачуноводствених услуга број 366/2016 од 11. марта 2016. године, за израду финансијских извештаја за 2015. годину, ангажовало предузеће “Team economist”, д.о.о., из Параћина.

Одлуком, директора, о измени и допуни Правилника о систематизацији послова број 1742-1 од 18. маја 2015. године, у сектору рачуноводства систематизовано је радно место „главни књиговођа“ у коме је као посебан услов наведено да је „могуће ангажовање и приправника“. У опису послова главног књиговође предвиђено је да: организује, руководи и координира послове рачуноводства, укључујући и благајничко пословање, књижи документацију „главне књиге“, врши контролу прокњижених пословних промена у главној књизи и аналитици, организује и прати спровођење пописа, као и састављање свих рачуноводствених извештаја изузев састављања финансијских извештаја.

2) Правилником о рачуноводству број 1147/07, који је Управни одбор донео на седници одржаној 9. јула 2007. године, уређена је организација рачуноводственог система и интерне рачуноводствене контроле, као и друга питања вођења пословних књига и састављања финансијских извештаја за која је прописано да се уређују општим актом у складу са законским прописима. Правилником је дефинисано да је за обављање послова који обезбеђују функционисање рачуноводства и финансија, задужена „служба за рачуноводство и финансије“, која представља део информационог система. Такође, је дефинисано да је „руководилац рачуноводства“, одговоран за организацију и функционисање рачуноводствених и финансијских послова, као и да лице које је задужено за организацију рачуноводства и финансија, вођење пословних књига и састављање финансијских извештаја, мора да има положен испит за професионално звање „рачуновођа“, које је стечено код професионалне организације. Правилником је дефинисано, да се пре састављања финансијских извештаја, обавезно врши усаглашавање помоћних књига (аналитичких евиденција) са одговарајућим рачунима главне књиге (синтетичким евиденцијама). Дефинисано је и да се пословне књиге воде на рачунару, уз коришћење рачуноводственог софтвера који обезбеђује функционисање система интерних контрола.

Налаз

У поступку ревизије, утврђено је:

1) да је Правилником о изменама и допунама Правилника о систематизацији послова, број 1742-1 од 18. маја 2015. године, у сектору рачуноводства систематизовано радно место „главни књиговођа“, у чијем опису послова и радних задатака је предвиђено: да организује, руководи и координира послове рачуноводства, укључујући и благајничко пословање; да књижи документацију „главне књиге“, да врши контролу прокњижених

пословних промена у „главној књизи“ и аналитици, да организује и прати спровођење пописа, као и да врши састављање свих рачуноводствених извештаја изузев састављања финансијских извештаја. Овим Правилником је исто лице задужено за књижење пословних промена у „главној књизи“ и контролу прокњижених пословних промена у „главној књизи“, што није у складу са одредбама члана 7. Закона о рачуноводству;

2) да постоји неусаглашеност између Правилника о изменама и допунама Правилника о систематизацији послова и Правилника о рачуноводству. Правилником о систематизацији у сектору рачуноводства систематизовано је радно место „главни књиговођа“ који организује, руководи и координира послове рачуноводства, а као посебан услов предвиђено је да је „могуће ангажовање и приправника“. Правилником о рачуноводству је дефинисано да је „руководилац рачуноводства“, одговоран за организацију и функционисање рачуноводствених и финансијских послова и да „руководилац рачуноводства“, мора да има положен испит за професионално звање „рачуновођа“, које је стечено код професионалне организације;

3) Правилником о рачуноводству дефинисано је да се пре састављања финансијских извештаја, обавезно врши усаглашавање помоћних књига (аналитичких евиденција) са одговарајућим рачунима главне књиге (синтетичким евиденцијама), а у току ревизије је утврђено да Предузеће није пре састављања финансијских извештаја за 2015. годину извршило усаглашавање аналитичке и синтетичке евиденције потраживања од купаца у земљи;

4) Правилником о рачуноводству дефинисано је да се пословне књиге воде на рачунару, уз коришћење рачуноводственог софтвера који обезбеђује функционисање система интерних контрола, а у току ревизије утврђено је да систем материјалног књиговодства није програмски интегрисан са финансијским књиговодством, као и да Предузеће има две базе података аналитичке евиденције купаца-физичка лица, који се међусобно разликују и то: базу „Задужење“ и базу „Уплата“. Софтвер је израђен у сопственој режији и нема могућност аутоматског преноса података из посебних програма аналитичке евиденције купаца – физичка лица у главну књигу Предузећа.

Ризик

Међусобне неусклађености интерних аката и непостојање јасних овлашћења и разграничења у књижењу пословних промена у главној књизи и вршењу контроле прокњижених пословних промена у главној књизи и аналитичкој евиденцији, повећавају ризик од несвеобухватног и погрешног евидентирања пословних промена, које неће бити откривене и спречене.

Препорука број 1:

Препоручује се Предузећу да, Правилник о рачуноводству усклади са Законом о рачуноводству, као и да Правилник о систематизацији усклади са Правилником о рачуноводству. Такође, да у складу са чланом 15. Закона о рачуноводству, Правилником о систематизацији, јасно разграничи послове евидентирања пословних промена у главној књизи и послове контроле евидентираних промена у главној књизи и аналитичким евиденцијама.

Рачуноводствени информациони систем

Рачуноводствени информациони систем је део укупног информационог система којег чине технолошка инфраструктура, запослени и поступци којима се врши прикупљање, смештање, обрада и пренос података (информација), као и њихово чување. Његов примарни циљ је да се успостави ефикасан, благовремен и поуздан систем извештавања, односно евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

За рачуноводствене потребе Предузеће користи апликативни софтвер, који је произведен у сопственој режији и који не обезбеђује ефикасан, благовремен и поуздан систем извештавања, односно евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштиту имовине и припрему извештаја.

Наведени рачуноводствени софтвер Предузеће користи почев од 2012. године, а у поступку ревизије утврђено је да нема могућност аутоматског преноса података из посебних програма аналитичке евиденције купаца – физичка лица у главну књигу Предузећа. Такође је утврђено, да програм материјалног књиговодства није интегрисан са финансијским књиговодством. Предузеће има две базе података аналитичке евиденције купаца-физичка лица и то: базу „Задужење“ и базу „Уплата“.

Рачуноводствене политике

Предузеће, у складу одредбама члана 2. став 1. тачка 13) и члана 21. став 2. Закона о рачуноводству, примењује Правилник о рачуноводственим политикама у складу са Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања који је усвојен на седници Надзорног одбора дана 26. децембра 2014. године.

У наставку извештаја даје се преглед усвојених рачуноводствених политика, које су примењене и на састављање финансијских извештаја за 2015. годину.

Нематеријална имовина

Нематеријална имовина се признаје као имовина само ако су задовољени следећи услови: ако је вероватно да ће се будуће економске користи повезати са том имовином приливати у правно лице; ако се набавна вредност/цена коштања може поуздано одмерити и ако се може идентификовати, односно препознатљива је.

Нематеријална улагања се иницијално признају по набавној вредности.

Улагања у интерно генерисана нематеријална улагања, осим капитализованих трошкова развоја, евидентирају се као расходи периода у коме су настали.

Корисни век нематеријалних улагања је одређен. Стопе амортизације за одређене врсте нематеријалних улагања су:

Назив	Стопе амортизације
Улагања у развој	20%
Лиценце	20%
Софтвер	20%
Остала нематеријална улагања	30%

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје нематеријалних улагања се признају у билансу успеха периода када је нематеријално улагање расходовано,

односно продато и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средстава.

Ако се нематеријална имовина стиче у пословној комбинацији, набавна вредност нематеријалне имовине је фер вредност на датум стицања.

Ако се нематеријална имовина стиче помоћу државног давања, набавна вредност је њена фер вредност на датум када је давање добијено.

Нематеријална имовина у припреми не подлеже амортизацији.

Накнадно вредновање нематеријалних улагања врши се по набавној вредности умањеној за исправку вредности и евентуалне кумулативне губитке по основу обезвређења.

На крају сваког извештајног периода Предузеће процењује да ли постоје било какве назнаке да је вредност нематеријалне имовине умањена. Ако постоје такве назнаке процењује се надокнадиви износ и у случају када је он мањи од књиговодствене вредности, врши се смањење књиговодствене вредности на надокнадиви износ уз признавање губитака због умањења вредности.

Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема, одмеравају се приликом почетног признавања по својој набавној вредности односно цени коштања.

Добици или губици који се јављају приликом продаје или расходовања некретнина постројења и опреме, признају се у корист или на терет извештаја о укупном резултату, у оквиру пословних прихода или осталих пословних резултата.

Накнадни издатак који се односи на некретнину, постројење и опрему након његове набавке или завршетка, увећава вредност средства ако испуњава услове да се призна као стално средство. Накнадни издатак који не задовољава претходне услове исказује се као трошак пословања у периоду у којем је настао.

Трошкови свакодневног сервисирања и одржавања некретнина, постројења и опреме признају се као расход периода када су ти трошкови настали. Изузетно важнији резервни делови и помоћна опрема сматрају се некретнином, постројењем и опремом и могу се капиталисати:

- када Предузеће очекује да ће их користити дуже од једног обрачунског периода;
- ако се ти резервни делови и опрема за сервисирање могу користити само у вези са ставком некретнине, постројења и опреме која је већ призната у књигама и
- ако имају значајну вредност.

Амортизација се врши применом пропорционалне методе, којом се вредност средстава у потпуности отписује током процењеног века употребе, а са обрачуном амортизације се отпочиње од првог наредног месеца када се ова средства ставе у употребу.

Отписивање се врши по стопама које су засноване на преосталом корисном веку употребе средства, процењеном од стране руководства. Стопе амортизације за групе некретнина, постројења и опреме су:

Назив	Стопе амортизација
1. НЕКРЕТНИНЕ	
-Грађевински објекти	1,5-2,5
-Канализациони објекти	1,5-2,5
-Водоводни објекти	1,5-2,5
-Остали објекти у водопривреди	8,0-1,0
2. ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	
-Опрема за водовод и канализацију	6,0-10,0
-Грађевинске машине	8,0-15,5
-Транспортна средства	10,0-15,5
-Орема за опремање пословног простора	11,0-30,0
-Опрема за телекомуникацију	7,0-10,0
-Рачунарска опрема	14,3-30,0

Алат и инвентар евидентира се у оквиру основних средстава уколико се користи у дужем периоду од годину дана и чија је намена таква да не припада осталим групама основних средстава.

Земљиште, дела ликовне, вајарске и друге уметности, музејске вредности, књиге и некретнине, постројења и опрема у припреми не подлежу обрачуну амортизације.

Након почетног признавања, некретнине, постројења и опрема исказују се по ревалоризованом износу (који представља њихову фер вредност на датум процене) умањеном за кумулирану исправку вредности и евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења. Ревалоризовани износи се заснивају на периодичним, најмање трогодишњим проценама, које врше екстерни независни проценитељи.

Када услед ревалоризације дође до повећања садашње вредности средстава, позитиван учинак се исказује у корист ревалоризационих резерви. Позитиван учинак ревалоризације признаје се као приход до износа који је једнак негативном учинку ревалоризације признатом као расход у ранијим годинама. Када се ревалоризовани износ некретнина, постројења и опреме смањи као резултат ревалоризације, смањење се исказује као смањење раније формираних ревалоризационих резерви, осим у случају да износ смањења премашује раније формиране ревалоризационе резерве, када се признаје као расход.

Предузеће не врши обрачун амортизације на некретнине које су му уступљене на коришћење од стране оснивача, а оснивач преузима обавезу да по истеку употребног века изврши изградњу нових објеката истих намена.

Залихе

Почетно признавање залиха врши се по набавној вредности која обухвата фактурну цену, увозне дажбине и друге дажбине (осим оних које Предузеће може касније да поврати од пореских органа) и трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати стицању готових производа, материјала и услуга. Трговачки попусти, рабати и друге сличне ставке се одузимају при одређивању трошкова набавке.

Залихе се накнадно вреднују по набавној вредности односно нето продајној вредности умањеној за трошкове довршења и продаје, ако је нижа.

Вредност утрошених залиха се утврђује методом просечне пондерисане цене.

Залихе ситног инвентара (ситан инвентар који има корисни век трајања мањи од годину дана), које се набављају од добављача мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности, ако је нижа. Набавну вредност или цену коштања залиха

чине сви трошкови набавке и други трошкови настали довођењем залиха на њихово садашње место и стање.

Стављањем у употребу ситан инвентар се отписује 100% од његове вредности.

Залихе материјала и робе мере се по набавној вредности или по нето продајној вредности ако је нижа. Нето продајна вредност представља процењену продајну вредност умањену за процењене трошкове продаје. Процењени трошкови продаје залиха, за потребе свођења ових залиха на нето продајну вредност, утврђују се на бази искуственог вишегодишњег учешћа ових трошкова у приходима од продаје робе. Утврђивање нето продајне вредности врши се за сваку ставку залиха материјала и робе посебно.

Вредност залиха може постати ненадокнадива ако су те залихе оштећене, ако су постале делимично или у потпуности застареле или ако су им продајне цене опале. Материјал и други облици залиха који се троше не своде се испод набавне цене ако се очекује да ће производи у циљу чије производње се они троше, бити продати по цени која ће бити једнака или већа у односу на њихову набавну вредност. У супротном, вредност таквих залиха се своди на њихову нето оствариву вредност која представља трошак замене материјала.

Учешће у капиталу зависних правних лица

Зависна правна лица представљају она правна лица која су под контролом Предузећа, при чему се под контролом подразумева моћ управљања финансијским и пословним политикама правног лица са циљем остварења користи од његовог пословања. Сматра се да контрола постоји када Предузеће поседује директно или индиректно (преко других зависних правних лица) више од половине права гласа у другом предузећу. Контрола такође постоји када постоји моћ утицаја на правно лице у које је инвестирано.

Учешћа у капиталу зависних правних лица исказана су по набавној вредности улагања умањеној за евентуалне кумулиране губитке по основу обезвређења.

Учешће у капиталу придружених правних лица

Придружено правно лице је оно у којем Предузеће има значајан утицај, који подразумева моћ учествовања у доношењу одлука о финансијској и пословној политици, али не и контролу или заједничку контролу над тим политикама.

Учешћа у капиталу придружених правних лица, за које не постоји објављена котација цене, вреднује се по набавној вредности умањеној за све акумулиране губитке због умањења вредности.

Предузеће признаје дивиденде и друге расподеле добијене од инвестиције као приход без обзира на то да ли су те расподеле од акумулиране добити придруженог друштва настале пре или после датума стицања.

Финансијска средства

Предузеће признаје финансијска средства у свом билансу стања само она када оно постане једна од уговорних страна у финансијском инструменту. Финансијска средства престају да се признају када је дошло до истека уговорног права или преноса права на прилив готовине по основу тог средства, и када је Предузеће извршило пренос свих ризика и користи који проистичу из власништва над финансијским средством.

Иницијално се признају по цени трансакције увећаној и за директно приписиве трансакционе трошкове (осим у случају када се ради о финансијским средствима која

се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха, када се трансакциони трошкови третирају као расход периода). Накнадно одмеравање финансијских средстава зависи од њихове класификације. Она се класификују у следеће категорије:

- финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха;
- зајмови и потраживања;
- финансијска средства која се држе до доспећа и
- финансијска средства расположива за продају.

Финансијска средства која се вреднују по фер вредности чији се ефекти промена у фер вредности исказују у билансу успеха, чине акције којима се јавно тргује или се њихова фер вредност може поуздано одмерити на други начин, инвестиција у акције треба да се одмерава по фер вредности са променама фер вредности која се признаје у добитак или губитак.

Предузеће користи следећу хијерархију за процену фер вредности акција: а) најбољи доказ фер вредности је котирана цена за идентично средство на активном тржишту и то је обично актуелна понуђена цена; б) када котиране цене нису доступне, цена последње трансакције за идентично средство пружа доказ фер вредности уколико није било значајнијих промена економских околности или значајног протока времена од трансакције; в) ако тржиште за то средство није активно и ако последње трансакције идентичног средства саме по себи не представљају добру процену фер вредности, процена фер вредности се врши коришћењем техника процене. Циљ коришћења техника процене је да се процени која би била цена трансакције на датум одмеравања у независној размени мотивисаној уобичајеним пословним разматрањима.

Ако се фер вредност акција не може поуздано утврдити улагања у акције се вреднују по набавној вредности умањеној за евентуалне губитке по основу обезвређења.

Зајмови и потраживања, као категорија финансијских средстава обухватају: потраживања од купаца и друга потраживања из пословања, дате краткорочне позајмице правним лицима евидентираним у оквиру краткорочних финансијских пласмана и дате стамбене кредите запосленима евидентираним у оквиру дугорочних финансијских пласмана.

Потраживања од купаца се признају по недисконтованом износу готовинског потраживања односно по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања.

Исправка вредности потраживања од купаца се утврђује када постоји објективан доказ да Предузеће неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања. Индикаторима умањења вредности потраживања од купаца сматрају се: финансијске потешкоће купаца, вероватноћа да ће купац бити ликвидан или финансијски реорганизован, пропуст или кашњење у извршењу плаћања више од 300 дана од датума доспећа.

Директан отпис потраживања од купаца на терет расхода периода се врши уколико је ненаплативост извесна и документована (предузеће није успело да судским путем изврши наплату потраживања, а потраживање је претходно било укључено у приход). Одлуку о директном отпису потраживања од купаца доноси директор Предузећа, а на основу Решења суда о немаштини или смрти дужника или потврде од Центра за социјални рад да је лице социјални случај.

Процена исправке вредности потраживања од купаца врши се на основу старосне анализе и историјског искуства и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна.

Остали дугорочни финансијски пласмани обухватају: дугорочне кредите у земљи и иностранству, кредите дате зависним и осталим повезаним правним лицима, као и бескаматна и каматносна потраживања од запослених по основу одобрених стамбених зајмова.

Стамбени зајмови запосленима се вреднују по амортизованој вредности коришћењем каматне стопе по којој би Предузеће могло да прибави дугорочне позајмице, а која одговара ефективној каматној стопи.

Исправка вредности потраживања од запослених се утврђује када постоји објективан доказ да Предузеће неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања.

Финансијска средства која се држе до доспећа су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања и фиксним роковима доспећа која руководство има намеру и могућност да држи до доспећа.

Након иницијалног признавања, дугорочна финансијска средства која се држе до доспећа се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

Финансијска средства расположива за продају су недериватна финансијска средства која су назначена као расположива за продају, и нису класификована као а) зајмови – кредити и потраживања б) инвестиције које се држе до доспећа или ц) финансијска средства назначена по фер вредности кроз биланс успеха.

Почетно мерење се врши по набавној вредности коју представља фер вредност увећану за трошкове трансакција.

Накнадно вреновање финансијских средстава расположивих за продају, врши се по фер вредности. Хартије од вредности за које не постоји активно тржиште исказују се по набавној вредности умањеној за акумулиране губитке. Када се вреднују по фер вредности промене у поштеној вредности се исказују у оквиру осталог резултата као нереализовани добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају.

Када се пад фер вредности финансијског средства расположивог за продају призна у укупни остали резултат и када постоји објективан доказ умањења вредности средства, акумулирани губитак који је признат у укупном осталом резултату, треба да се рекласификује из капитала у биланс успеха.

Износ акумулираног губитка који је рекласификован из капитала у биланс успеха, треба да буде разлика између трошкова стицања и текуће фер вредности, умањена за сваки губитак због умањења вредности тог средства који је претходно признат у билансу успеха.

Финансијске обавезе

Финансијске обавезе се иницијално признају по фер вредности, увећаној за директно приписиве трошкове трансакција. Изузетно од општег правила почетног признавања финансијских обавеза, краткорочне бескаматне обавезе код којих је ефекат дисконтовања нематеријалан, иницијално се признају по оригиналној фактурној вредности.

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе из пословања накнадно се вреднују по номиналној (фактурној) вредности.

Примљени кредити од банака се првобитно признају у износима примљених средстава, а након тога се исказују по амортизованој вредности уз примљене уговорене каматне стопе.

Обавеза је текућа уколико се очекује да буде измирена у периоду од 12 месеци након датума извештавања. Све остале обавезе се класификују као дугорочне.

Међусобна пребијања финансијских инструмената

Финансијска средства и финансијске обавезе се пребијају, а разлика између њихових сума се признаје у билансу стања, само ако постоји законом омогућено право да се изврши пребијање признатих износа и постоји намера да се исплата изврши по нето основу, или да се истовремено прода средство и измири обавеза.

Умањење вредности финансијских инструмената одмерених по набавној или амортизованој вредности

На крају сваког извештајног периода Предузеће треба да оцени да ли постоји неки објективан доказ о умањењу вредности финансијског средства које се одмерава по набавној или књиговодственој вредности. Ако постоји објективан доказ о умањењу, признаје се губитак због умањења вредности. Под објективним доказом подразумева се: значајна финансијска тешкоћа емитената или дужника; кршење уговора, као што је неиспуњење обавезе или кашњење отплате камате или главнице; поверилац даје дужнику одређени уступак који поверилац иначе не би разматрао и ако постоји висока вероватноћа банкрота или друге финансијске реорганизације дужника.

Готовина и готовински еквиваленти

Под готовином и готовинским еквивалентима подразумевају се: готовина у благајни; средства по виђењу која се држе на рачунима банака; орочена средства на рачунима банака до 90 дана и остала новчана средства.

Новчана средства се вреднују по њиховој номиналној вредности. Уколико је реч о новчаним средствима у иностраној валути она се вреднују по званичном средњем курсу валуте објављеном од стране Народне банке Србије.

Прекорачење по текућем рачуну на дан биланса финансијских извештаја укључује се у обавезе по кредитима у оквиру краткорочних финансијских обавеза.

Финансијски лизинг

Када је Предузеће закупац, финансијски лизинг се признаје као средство у билансу стања, у износу који је на почетку трајања лизинга једнак фер вредности закупљених средстава или по садашњој вредности минималних плаћања лизинга, ако је она нижа. Закупац не може да стекне право својине над закупљеним средствима, већ стиче економске користи од коришћења закупљеног средства. Сви иницијални директни трошкови корисника лизинга додају се износу, који је признат као средство.

Трошкови камате терете расход периода, односно исказују се у билансу успеха. За износ отплаћених рата умањује се главница.

Амортизација средства узетог у лизинг, врши се систематски у периоду очекиваног времена коришћења, у складу са политиком амортизације, која је усвојена за иста средства која подлежу амортизацији, а која су у власништву Предузећа.

Уколико није сасвим извесно да ће Предузеће као корисник лизинга стећи право власништва над средством које је предмет лизинга до краја трајања лизинга, то

средство се у потпуности амортизује у краћем периоду од трајања лизинга или корисног века.

Пословни лизинг

Закуп средстава код којих су све користи и ризици у вези са власништвом задржани код закуподавца, односно нису пренети на закупца, евидентира се као пословни лизинг.

Плаћање пословног лизинга признаје се као расход периода у моменту настанка током трајања закупа.

Резервисања

Резервисања се признају и врше када: а) Предузеће има садашњу обавезу (законску или изведену) као последицу прошлог догађаја; б) је вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити захтевани да се измири обавеза и в) може да се направи поуздана процена износа обавезе.

Уколико наведени услови нису испуњени, резервисање неће бити признато.

Обавезе по основу плаћања јубиларних награда и отпремнина за одлазак у пензију исказује се по садашњој вредности будућих плаћања по том основу, уколико је обрачунати износ тих обавеза материјално значајан.

Уколико обрачунати износ није материјално значајан, исплате по овом основу се признају као расход периода у коме су исплате извршена.

Резервисања за судске спорове формирају се у износима који одговарају најбољој процени руководства Предузећа у погледу издатака који ће настати да се такве обавезе измире.

Резервисања се поново разматрају на сваки датум биланса стања и коригују ради одржавања најбоље текуће процене. Резервисања се користе само за издатке за које је резервисање првобитно било признато.

Укидање резервисања се врши у корист прихода текућег периода.

Потенцијалне обавезе и потенцијална средства

Потенцијална обавеза је могућа али неизвесна обавеза, или садашња обавеза која није призната зато што не задовољава услов да буде призната као обавеза. Оне се не признају у финансијским извештајима, већ се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, осим ако је вероватноћа одлива ресурса који садрже економске користи веома мала. У оквиру потенцијалних обавеза Предузеће обелодањује потенцијалне обавезе по основу судских спорова, датих јемстава, гаранција итд.

Потенцијална средства се не признају у финансијским извештајима. Она се обелодањују у напоменама уз финансијске извештаје, уколико је прилив економских користи вероватан.

Примања запослених

На основу Уговора о раду Предузеће је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију или престанка радног односа по сили закона због губитка радне способности – у висини две просечне зараде које је запослени остварио у месецу који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, односно две просечне зараде по

запосленом у привреди Републике Србије према последњем објављеном податку надлежног републичког органа, ако је то повољније за запосленог.

Одложени порези

Одложени порез на добитак се обрачунава за све привремене разлике између пореске основе имовине и обавеза и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на дан извештавања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за обрачун износа одложеног пореза. Признају се за све опорезиве привремене разлике.

Одложена пореска средства признају се за одложене привремене разлике и за ефекте пренетог губитка и неискоришћених пореских кредита из претходних периода до нивоа до којег је вероватно да ће постојати будући опорезиви добици на терет којих се одложена пореска средства могу користити.

Књиговодствена вредност одложених пореских средстава преиспитује се на сваки извештајни датум и умањује до мере до које више није извесно да је ниво очекиваних будућих опорезивих добитака довољан да се укупна вредност или део вредности одложених пореских средстава може искористити.

Одложени порези признају се као расходи и приходи и укључени су у нето добитак (губитак) извештајног периода.

Државна додељивања

Државна додељивања су помоћ државе у облику преноса средстава по основу испуњења одређених услова који се односе на његово пословање.

Државна додељивања везана за покриће расхода или губитака признају се као приход обрачунског периода у ком су настали.

Државно додељивање везано за покриће расхода који ће се десити у наредном периоду признаје се као одложени приход, тј. одлаже се на рачуну пасивних временских разграничења и признаје се као приход у наредном обрачунском периоду.

Државна давања везана за средства евидентирају се као одложени приходи по номиналној вредности и признају се на систематској и пропорционалној основи током употребног века средства на бази сучељавања са расходима за амортизацију.

Приходи

Приход се признаје када се износ прихода може поуздано измерити и када је вероватно да ће у будућности Предузеће имати прилив економских користи. Приход се признаје у висини фер вредности примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Предузећа.

Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта.

Финансијски приходи обухватају приходе од камата, курсних разлика и остале финансијске приходе.

Приход од закупнина потиче од давања инвестиционих некретнина у оперативни закуп и обрачунава се на пропорционалној основи током трајања закупа.

Расходи

Пословни расходи обухватају трошкове условљене стварањем прихода од продаје и укључују набавну вредност продате робе, трошкове материјала, горива и енергије, бруто зараде, трошкове амортизације и услуге пружене од стране трећих лица. Пословни расходи обухватају и опште трошкове као што су трошкови закупа,

маркетинга, осигурања, платног промета, пореза и остали трошкови настали у текућем периоду.

Финансијски расходи обухватају расходе по основу камата и курсних разлика и остале финансијске расходе, који се евидентирају у билансу успеха периода на који се односе, а у складу са начелом узрочности.

Расходи камата и други трошкови позајмљивања који се могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради квалификованог средства морају се капитализовати, односно приписати набавној вредности-цени коштања средства. Квалификованим средством се сматра средство које се оспособљава за употребу и које захтева дужи временски период да би било спремно за намеравану употребу или продају.

Предузеће треба да започне капитализацију трошкова позајмљивања, као део набавне вредности средства које се квалификује, на датум почетка капитализације. Датум почетка капитализације је датум када Предузеће први пут испуни сваки од наведених услова: а) направи издатке за средство; б) направи трошкове позајмљивања и в) предузме активности неопходне да би се средство припремило за планирану употребу или продају.

Расходи камате и други трошкови који се не могу непосредно приписати стицању, изградњи или изради средства признају се на терет расхода периода у коме настају.

Одмеравање фер вредности

За све елементе имовине и обавеза за које је усвојена политика вредновања по фер вредности примењује се Међународни стандард финансијског извештавања-МСФИ 13 Одмеравање фер вредности.

Приликом процене фер вредности Предузеће треба доследно да користи изабране технике процене које су одговарајуће у датим околностима и за које има довољно расположивих података. Технике процене које Предузеће може да користи су:

- **тржишни приступ** – користе се купопродајне цене и остале релевантне информације на бази тржишних трансакција са идентичним или упоредивим (сличним) средствима, обавезама или групама средстава и обавеза;
- **трошковни приступ** – користе се износи који би се захтевали за замену одређеног средства – текући трошкови замене и
- **приносни приступ** – заснива се на конвертовању будућих износа (нпр. нето новчани ток или приходи и расходи) у садашњу вредност помоћу дисконтовања. Фер вредност код ове методе утврђује се на бази текућих тржишних очекивања и претпоставки о одређеним будућим износима.

Технике процене вредности које се користе за одмеравање фер вредности примењују се доследно. Промена технике процене, или њене примене је примерена, ако промена резултира у одмеравању које једнако, или боље одражава фер вредност у датим околностима.

Измене које су последица промене у техници процене вредности или њеној примени се рачуноводствено обухватају, као промена у рачуноводственој процени, а не као промена у рачуноводственој политици која би захтевала кориговање резултата ранијих година.

Накнадно установљене грешке

Исправка накнадно установљених материјално значајних грешака тј. у износу већем од 1% пословних прихода из претходне године, врши се преко рачуна нераспоређене добити из ранијих година, односно непокривеног губитка ранијих година на начин

дефинисан Међународним рачуноводственим стандардом МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Накнадно установљене грешке које су испод прага значајности, исправљају се на терет расхода, односно прихода текућег периода у коме су идентификоване.

4. Интерна финансијска контрола

4.1. Финансијско управљање и контрола

Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, прописана је обавеза Предузећа да успостави систем финансијског управљања и контроле.

У оквиру система финансијског управљања и контроле одвија се процес који је у функцији постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Предузећа са важећим законима и другим прописима. Законом о буџетском систему, у члану 80. утврђено је да систем интерних контрола обухвата: (а) финансијско управљање и контролу код корисника јавних средстава, (б) интерну ревизију и (в) хармонизацију и координацију финансијског управљања и контроле и интерне ревизије коју обавља Министарство финансија - Централна јединица за хармонизацију.

Интерне контроле се успостављају и проводе као систем, односно ради се о свеобухватаном процесу, који утврђују руководство и запослени у Предузећу, и осмишљен је у циљу решавања ризика и улагања напора да би се постигле следеће опште сврхе:

- уредно, етичко, економично, ефикасно и ефективно пословање,
- испуњавање обавезе полагања рачуна,
- усклађеност са законима и другим прописима,
- обезбеђење и заштита од губитака, злоупотребе и штете.

Интерне контроле садрже пет међусобно повезаних компонената:

- контролно окружење,
- процена ризика,
- контролне активности (контроле),
- информације и комуникације и
- праћење.

1) Контролно окружење

Контролно окружење има пресудан утицај на одлучивање и извршавање предвиђених активности и у значајној мери креира и утиче на функционисање и ефикасност укупног система интерне контроле Предузећа. Уколико успостављени систем контроле није одговарајући и ако контролно окружење није позитивно, мање су шансе да укупни систем интерне контроле буде успешан. Фактори који се одражавају унутар контролног окружења обухватају: функције и надлежности, стил рада, методе доделе и делегирања овлашћења и одговорности, организациону структуру Предузећа и одговарајуће субординације.

Руководство Предузећа је одговорно за успостављање одговарајуће организационе структуре која јасно додељује одговорности и овлашћења, одређује одговарајуће контроле и надзире њихову адекватност и ефективност. Укључивање највишег руководства у питања интерне контроле је од кључне важности за постизање њене ефективности, чиме се даје тон који одређује да ли контролно окружење доприноси

ефикасном функционисању интерне контроле. Осим руководства, у осигуравању постојања и функционисања интерне контроле своју значајну улогу имају и сви запослени.

Статутом предузећа утврђено је да је Предузеће организовано као јединствена технолошко-економска целина, у чијем саставу постоје организационе целине. Подела рада извршена је Правилником о организацији и систематизацији послова (који је усвојен у децембру 2014. године Одлуком в.д. директора предузећа број 1742/2014 од 25. децембра 2014.године), а у циљу успешног руковођења, извршења планских задатака и несметаног процеса рада Предузећа. Организационе целине су:

1. Технички сектор, у коме су организовани следећи подсектори:
 - 1.1.Сектор канализација,
 - 1.2.Сектор вода,
 - 1.3.Сектор техничке подршке.
2. Финансијски сектор, у коме су организовани следећи подсектори:
 - 2.1.Обрачунски сектор,
 - 2.2.Сектор рачуноводства.
3. Сектор општих послова, у коме су организовани следећи подсектори:
 - 3.1.Јавне набавке и општи послови,
 - 3.2.Сектор обезбеђења.
4. Сектор унутрашње контроле.
 - 4.1. Интерни ревизор и
 - 4.2. Референт интерне ревизије.

Стратешки интерес Предузећа јесте успостављање управљачких стандарда и процедура, у циљу сакупљања, пречишћавања и дистрибуције воде до крајњих потрошача, као и сакупљање и пречишћавање отпадних вода.

Правилницима су, поред осталог, уређени: организација и систематизација послова, поступци финансијског управљања и контроле, спровођење континуиране едукације запослених, начин коришћења поклона са протоколарном наменом, рачуноводствене политике, спровођење поступака јавних набавки, репрезентација, коришћење мобилних телефона, благајничко пословање, висина, услови и начин исплате накнада материјалних трошкова запослених (дневнице за службени пут, употреба сопственог возила у службене сврхе, трошкови превоза за долазак и одлазак са рада) и друго.

Одлукама су регулисани: лимити за коришћење мобилних телефона, попис имовине и обавеза Предузећа и друго.

У поступку ревизије утврђени су недостаци у функционисању система финансијског управљања и контроле који утичу на поузданост финансијског извештавања као и усклађеност пословања Предузећа са позитивним законским прописима и то:

-Предузеће нема интерна акта-правилнике којима би се уредили услови, критеријуми и управљање јавним средствима у делу трошења средстава за рекламу и пропаганду, начин коришћења средстава за донације, коришћење службених аутомобила и теретних возила са нормативима потрошње по типовима возила, начина и рокова за евидентирање улаза и излаза залиха материјала у магацин, начин и рокове евидентирања улаза и излаза материјала у материјалном и финансијском књиговодству, исплата готовог новца по основу уговора о донацији са потрошачима, као и о начину контроле и одобравања ових исплата.

- Предузеће није извршило редован годишњи попис имовине и обавеза у складу са одредбама Закона о рачуноводству и Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

- Предузеће није пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја, ускладило стање главне књиге са помоћним књигама односно аналитичким евиденцијама потраживања од купаца, залиха материјала.
- Предузеће има две базе аналитичке евиденције купаца-физичка лица и то: базу „Задужење“ и базу „Уплата“. Софтвер је израђен у сопственој режији и нема могућност аутоматског преноса података из посебних програма аналитичке евиденције купаца – физичка лица у главну књигу Предузећа.
- Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило неусаглашена потраживања и обавезе на дан 31. децембар 2015. године, у складу са одредбама члана 18. став 4. Закона о рачуноводству.
- Предузеће није успоставило Службу контроле јавних набавки, у складу са одредбама члана 51. Правилника о поступку јавне набавке у ЈП “ВОДОВОД”, Параћин.
- Предузеће је у току 2015. године, пет пута извршило измене Плана јавних набавки, без претходне сагласности Надзорног одбора, како је дефинисано усвојеним Правилником о поступку јавне набавке у ЈП “ВОДОВОД”, Параћин.
- Предузеће нема устројену аналитичку евиденцију материјала, идентификационе картице материјала, као и рачуноводствене исправе (требовање) као основ за утрошак материјала, резервних делова и стављање ситног инвентара у употребу.
- Евиденција залиха материјала, која се води у материјалном књиговодству није програмски интегрисана са финансијским књиговодством, а евиденција улаза материјала у магацин и његовог излаза из магацина води се ручно.
- Набавка материјала, резервних делова и алата и инвентара, у финансијском књиговодству, није евидентирана хронолошки по датуму пријема материјала, већ је на крају месеца једним налогом за књижење, евидентирана целокупна набавка материјала.
- Излаз материјала из магацина врши се свакодневно према потребама техничке службе, а у магацину се на крају месеца, за укупну количину издатог материјала, сачињава „Налог магацину да изда“, на основу кога се у материјалном и финансијском књиговодству, излаз материјала евидентира на крају месеца, за укупну количину издатог материјала из магацина. Излаз материјала у финансијском књиговодству евидентира се по набавним ценама, а у материјалном у складу са усвојеним рачуноводственим политикама по просечним ценама.
- Предузеће је приликом обрачуна зарада вршило умањење бруто основице за 10%, не укључујући накнаде зарада, уместо нето основице како је прописано Законом о привременом уређивању основица.

2) Управљање ризицима

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, правни ризик, ризик имица, политички ризик и др. и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ризик ликвидности представља ризик неефикасног управљања приливом средстава и може имати утицаја на финансијску стабилност институције, неиспуњавање обавезе према добављачима, извршење планираних активности и задатака, исплату плата. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Предузећа, те је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управља, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Утврђено је да руководство Предузећа до краја 2015. године није усвојило стратегију управљања ризиком која представља основ за идентификовање ризика, те њихову

процену и контролу у складу са чланом 6. ст. 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У току ревизије дана 11. марта 2016. године Одлуком в.д. директора Предузећа број 358/2016, именован је руководиоца одговоран за увођење и развој финансијског управљања и контроле у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин. Истог дана в.д. директор донео је Одлуку о усвајању Стратегије развоја интерне финансијске контроле у јавном сектору у Републици Србији број 359/2016. Одлуком в.д. директора број 846, образована је радна група за увођење и развој система финансијског управљања и контроле у ЈП „ВОДОВОД“; Параћин, као и за доношење стратегије управљања ризиком за период од 2016. до 2017. године.

Радна група је сачинила Акциони план увођења система финансијског управљања и контроле број 357/2016 од 11. марта 2016. године. Такође, је сачинила Стратегију за управљање ризиком и процену ризика у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, коју је Надзорни одбор Предузећа усвојио Одлуком број 606/2016 дана 25. априла 2016. године.

3) Контролне активности

Контролне активности представљају политике и процедуре које успоставља руководство у писаном облику, а које му помажу у спровођењу мера и предузимању одговарајућих радњи ради смањења могућих ризика који могу настати и угрозити предвиђене циљеве у вези са извршењем донетог буџета и планираних активности, задатака и програма. Политиком се дефинише шта треба радити, док поступци служе за спровођење дефинисане политике. Контролним поступцима имплементирају се контролне политике путем специфичних и рутинских задатака којим се обухватају основне функције контролних активности које треба да буду одвојене и адекватно надгледане, а то су: сегрегација дужности; ауторизација, овлашћење и одобравање; систем дуплог потписа; адекватно документовање; правила за приступ средствима и информацијама; и интерна верификација и поуздано извештавање.

Контролне активности могу бити превентивне и корективне. Превентивне контроле представљају проактивне контроле које се одвијају истовремено са извршавањем трансакције и имају задатак да спрече настанак или деловање одређене неправилности, грешке или другог облика деформације. Корективне контроле представљају контроле које се одвијају накнадно, након завршетка пословне трансакције и имају задатак да открију и искажу деловање одређене неправилности, грешке или другог облика настале деформације - с циљем да се утврде и елиминишу њене негативне последице и да се њено деловање спречи у наредном периоду.

У поступку ревизије утврђено је да руководство Предузећа до дана почетка ревизије није усвојило писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У току ревизије Предузеће је започело поступак усвајања писаних политика и процедура у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору. Одлукама Надзорног одбора усвојени су Правилник о поступцима финансијског управљања и контроле и Правилник о ближим условима за спровођење континуиране едукације за запослене у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин.

4) Информисање и комуникације

Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило треба успоставити развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

5) Праћење и процена система

Корисник јавних средстава је у обавези да прати и процењује систем финансијског управљања и контроле који подразумева надгледање и контролу са циљем отклањања грешака, те његовог побољшања и повећања ефикасности, а спроводи се текућим увидом, самопроцењивањем и интерном ревизијом. Нисмо се уверили да је у Предузећу успостављен адекватан систем праћења и процене система.

Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2015. годину Предузеће је доставило Министарству финансија – Централна јединица за хармонизацију, у складу са одредбама члана 13. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

У поступку ревизије у погледу функционисања финансијског управљања и контроле утврђено је да:

- нема интерна акта-правилнике којима би се уредили услови, критеријуми и управљање јавним средствима у делу трошења средстава за рекламу и пропаганду, начин коришћења средстава за донације, коришћење службених аутомобила и теретних возила са нормативима потрошње по типовима возила, начина и рокова за евидентирање улаза и излаза залиха материјала у магацин, начина и рокова евидентирања улаза и излаза материјала у материјалном и финансијском књиговодству, исплата готовог новца по основу уговора о донацији са потрошачима, као и о начину контроле и одобравања ових исплата;
- нема устројену аналитичку евиденцију материјала, идентификационе картице материјала, као и рачуноводствене исправе (требовање) као основ за утрошак материјала, резервних делова и стављање ситног инвентара у употребу;
- набавка материјала, резервних делова и алата и инвентара, у финансијском књиговодству, није евидентирана хронолошки по датуму пријема материјала, већ је на крају месеца једним налогом за књижење, евидентирало целокупну набавку материјала;
- приликом обрачуна зарада вршило је умањење бруто основице за 10%, не укључујући накнаде зарада, уместо нето основице како је Законом о привременом уређивању основица, прописано;
- постоји неусаглашеност између појединих интерних аката;
- није вршен редован годишњи попис са стањем на дан 31. децембар 2015. године;

- није, пре пописа имовине и обавеза и пре састављања годишњих финансијских извештаја, ускладило стање главне књиге са помоћним књигама односно аналитичким евиденцијама потраживања од купаца, залиха материјала;
- постоје две базе података аналитичке евиденције потраживања од купаца-физичка лица;
- није вршена процена система финансијског управљања и контроле, због чега смо мишљења да Предузеће није успоставило адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са чланом 7. став 1. Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

Ризик

Неадекватан систем финансијског управљања и контроле може да доведе у потешкоће или до поремећаја у пословању Предузећа, односно може угрозити остваривање основних циљева Предузећа на ефикасан и економичан начин са ризиком да се неће на време спречити грешке, намерне или случајне.

Препорука број 2:

Препоручује се Предузећу да, у потпуности успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, који подразумева усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво.

4.2. Интерна ревизија

Приликом спровођења поступка ревизије утврђено је да су Правилником о организацији и систематизацији послова ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, зав.бр 1742/2014 од 25. децембра 2014. године у Сектору унутрашње контроле систематизована радна места: интерни ревизор и референт интерне ревизије, али да на систематизованим радним местима до дана завршетка ревизије није извршено распоређивање нити пријем нових запослених.

Одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, дефинисани су начини успостављања интерне ревизије у јавном сектору.

Јавно предузеће за водовод и канализацију „ВОДОВОД“, Параћин, није у потпуности успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик

Неуспостављање интерне ревизије има за последицу непостојање независне, објективне процене адекватности и функционисања постојећих процеса управљања ризиком, усклађености пословања, поузданости и потпуности финансијских и других информација ефикасности, ефективности и економичности пословања и заштите средстава и података (информација) са ризиком да су постојећи процеси и контроле неадекватни и да се на време неће спречити грешке, намерне или случајне.

Препорука број 3:

Препоручује се Предузећу да, у потпуности успостави интерну ревизију у складу са одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

5. Програм пословања

Годишњи програм пословања ЈП „ВОДОВОД“, Параћин за 2015. годину (у даљем тексту: Програм пословања), усвојен је Одлуком Надзорног одбора број 1575-1/2014 дана 29. новембра 2014. године, а Решењем Скупштине општине Параћин број 400-872/2014-01-II од 29. децембра 2014. године, дата је сагласност Оснивача.

Предузеће је извршило две измене и допуне Програма пословања. Првим изменама и допунама Програма пословања, које су усвојене Одлуком Надзорног одбора број 930-1/2015 од 8. јуна 2015. године, а Скупштина општине Параћин дала је сагласност својим Решењем број 400-498/2015-01-II дана 18. јуна 2015. године, извршено је усаглашавање са подацима исказаним у коначним финансијским извештајима за 2014. годину (повећање расхода и смањење нето добитка). Друге измене и допуне Програма пословања, које је Надзорни одбор усвојио одлуком број 1836-1/2015 дана 28. октобра 2015. године, а Скупштина општине Параћин дала сагласност својим Решењем број 400-959/2015-01-II дана 5. новембра 2015. године, извршене су због смањења планираних капиталних субвенција од стране Оснивача и преусмеравања на кредитну задуженост (повећање планираних расхода за камате и смањење нето добитка).

Предузеће се није придржавало обавезујућег Упутства за израду годишњих програма пословања за 2015. годину (усвојено Закључком Владе Републике Србије, број 023-14246/2014 од 14. новембра 2014. године), којим је дефинисано да је средства за зараде потребно планирати у складу са Законом о привременом уређивању основица. Ревизијом је утврђено да је Предузеће било у обавези да Програмом пословања за 2015. годину планира масу зарада на месечном нивоу у бруто износу од 3.055 хиљада динара, након умањења у складу са Законом, односно 36.658 хиљада динара на годишњем нивоу. Такође је утврђено, да је Предузеће извршило исплату зарада за месец октобар 2014. године у износу од 3.394 хиљаде динара, али у Програму пословања за 2015. годину исплаћену масу зарада није применило као основ за утврђивање масе зарада за 2015. годину. Предузеће је у Програму пословања за сваки месец планирало различиту масу зарада, иако није била предвиђена измена броја запослених. На овај начин Предузеће је Програмом пословања предвидело годишњу масу зарада у већем износу од 642 хиљаде динара, чиме је поступило супротно члану 50. Закона о јавним предузећима.

5.1. Извештаји о степену реализације Програма пословања

У поступку ревизије, утврђено је да Надзорни одбор није, у складу са чланом 18. став 1 тачка 2. Закона о јавним предузећима и чланом 38. став 1. тачка 2. Статута Предузећа број 325/2013 од 27. јуна 2013. године, усвајао извештаје о степену реализације програма пословања („кварталне извештаје“).

Ризик

Неусвајањем кварталних извештаја о степену реализације програма пословања од стране Надзорног одбора, јавља се ризик од незаконитог пословања и ризик да Оснивач не буде обавештен о томе да ли Предузеће послује у складу са Програмом пословања на који је дао сагласност.

Препорука број 4:

Препоручује се Предузећу да, се квартални извештаји о степену реализације програма пословања, у складу са чланом 18. став 1 тачка 2. Закона о јавним предузећима и чланом 38. став 1. тачка 2. Статута Предузећа број 325/2013 од 27. јуна 2013. године, усвајају од стране Надзорног одбора Предузећа.

6. Финансијски извештаји

Редован годишњи попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године

Налаз

На основу члана 16.-18. Закона о рачуноводству и члана 6. Правилника о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивању књиговодственог са стварним стањем у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин број 1733/2014 од 24. децембра 2014. године, а у вези са чланом 53. Статута, в.д. директор Предузећа је 21. децембра 2015. године донео Одлуку о попису и образовању комисија за попис са стањем на дан 31. децембар 2015. године број 2097/2015. На основу Извештаја пописне комисије број 201-3 од 31. децембра 2015. године, Надзорни одбор Предузећа је дана 22. фебруара 2016. године донео Одлуку број 201-2/2016, којом је усвојен Извештај пописне комисије о попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године.

Чланом 13. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, је дефинисано, да Извештај о извршеном попису пописна комисија доставља надлежном органу правног лица, најкасније 30 дана пре истека рока за достављање података за статистичке и друге потребе.

Чланом 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, поред осталог дефинисано је и да попис обухвата: утврђивање стварних количина имовине која се пописује мерењем, бројањем, проценом и сличним поступцима, ближе описивање пописане имовине, као и уношење података у пописне листе.

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће није на пописним листама извршило редован годишњи попис: нематеријалне имовине, земљишта, некретнина, постројења и опреме у припреми, дугорочних финансијских пласмана, залиха, потраживања, дугорочних и краткорочних обавеза, иако је чланом 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем, дефинисано да попис обухвата утврђивање стварних количина имовине која се пописује мерењем, бројањем, проценом и сличним поступцима, ближе описивање пописане имовине, као и уношење података у пописне листе, због чега је поступило супротно члану 16. Закона о рачуноводству, као и члану 2. став 2., 3., и 4. и члану 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Увидом у пописне листе некретнина, постројења и опреме, као и у пописне листе залиха материјала у магацину, утврђено је да је, попис ове имовине извршен супротно одредбама члана 8. и 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем и то:

- Комисији за попис некретнина, постројења и опреме предати су подаци из књиговодства, односно из књиге основних средстава о количинама пре

уписивања стварног стања у пописне листе и пре него што су чланови пописне комисије извршили потпис истих, као и да пописне листе не садрже вредносни обрачун пописане имовине. Правилником, односно члановима 8. и 9., је дефинисано да се подаци из књиговодства, односно из одговарајућих евиденција о количинама, не могу давати комисијама за попис пре уписивања стварног стања у пописне листе и пре него што чланови пописних комисија потпишу те листе, као и да попис поред осталог обухвата и вредносно обрачунавање пописане имовине, као и да је,

- Комисији за попис залиха материјала у магацину предата је „Лагер листа робе на дан 31. децембар 2015. године“ са подацима о количинама из књиговодства, коју су чланови пописне комисије потписали а да у њу нису извршили упис стварног стања залиха у магацину, а чланом 9. став 1. Правилника је дефинисано да попис обухвата: утврђивање стварних количина имовине која се пописује мерењем, бројањем, проценом и сличним поступцима, као и уношење података у пописне листе.

Због наведеног Предузеће је поступило супротно члану 16. став 5. Закона о рачуноводству.

Ванредни попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године

С обзиром да редован годишњи попис имовине и обавеза није извршен у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству и члана 2. став 2., 3., и 4., као и члана 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, по налогу, Института за јавне финансије и то ревизора Дунић Викторине, број 369/2016 од 11. марта 2016 године, в.д. директор Предузећа је дана 11. марта 2016. године донео Одлуку, број 352/2016, о ванредном попису и образовању комисије за ванредни попис са стањем на дан 31. децембар 2015. године. Именована комисија је извршила ванредни попис имовине и обавеза, сачинила Извештај о извршеном ванредном попису са стањем на дан 31. децембар 2015. године. Одлуком Надзорног одбора број 781/2016 дана 6. јуна 2016. године, усвојен је ванредни попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године, онако како је дато у Извештају комисије за ванредни попис.

Налаз

Увидом у Извештај о извршеном ванредном попису са стањем на дан 31. децембар 2015. године и Одлуку Надзорног одбора број 781/2016 од 6. јуна 2016. године, утврђено је да је приликом пописа основних средстава Комисија имала проблем везан за идентификацију појединих основних средстава, јер се у рачуноводственој евиденцији основна средства воде за поједине групе збирно, као и да не постоје налепнице са инвентарским бројевима на основним средствима, како би се извршила идентификација истих. Због наведеног, Комисија је предложила да се овим ванредним пописом, у сврхе израде годишњег рачуна, утврди само расход по попису, док ће се ради идентификације основних средстава за поједина основна средства која су групно приказана у закључном листу, спровести годишњи попис са стањем на дан 30. септембар 2016. године. У извештају Комисије се истиче, да би тада требало доделити и инвентарске бројеве, како се овај проблем не би више понављао.

У поступку ревизије је такође утврђено, да у књизи основних средстава, која нам је презентована у електронском облику, за сва основна средства постоје одређени инвентарски бројеви, али да исти нису налепљени на одговарајућим основним

средствима. Увидом у ову књигу нисмо били у могућности да утврдимо која се основна средства за поједине групе воде збирно.

Поред наведеног у постуку ревизије утврђено је да Предузеће није, ни редовним годишњим нити ванредним пописом са стањем на дан 31. децембар 2015. године, извршило попис некретнина, постројења и опреме у припреми: по локацијама извршених радова, по опису извршених радова, по степену завршености у односу на уговорене вредности, нити је утврдило садашње стање незавршених радова и друге податке који ближе одређују стварно стање некретнина, постројења и опреме у припреми.

С обзиром на чињеницу да је изградња појединих објеката завршена и у употреби је од 2014. године, а у пословним књигама, је активирана тек у поступку ревизије; да је изградња „Водоводне мреже Културни центар Адакале“, завршена и у употреби је од 2013. године, а изградња Главног колектора „Дреновац–Параћин“, завршена је и у употреби је од 2014. године, а у пословним књигама, ове некретнине нису активиране ни на дан 31. децембар 2015. године, као и да изградња појединих објеката траје дуги низ година, Предузеће је било у обавези да, у складу са одредбама члана 2. став 2., 3., и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, изврши попис некретнина, постројења и опреме у припреми.

Због наведеног Предузеће је поступило супротно члану 16. став 2. Закона о рачуноводству и одредбама Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Ризик

Невршењем пописа некретнина, постројења и опреме у припреми на пописним листама по локацији, по опису извршених радова, по степену завршености у односу на уговорене вредности, јавља се ризик да су поједине некретнине завршене и у употреби су, а да се у пословним књигама не врши обрачун амортизације. Непостојање инвентарских бројева на појединачним ставкама основних средстава, као и евидентирањем основних средстава за поједине групе збирно, јавља се ризик од отуђења имовине.

Препорука број 5:

Препоручује се Предузећу да, изврши попис свих некретнина, постројења и опреме са стањем на дан 31. децембар 2016. године и да основна средства која су у употреби идентификује инвентарским бројевима. Такође се препоручује да, утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама, у складу са усвојеним рачуноводственим политикама и МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке. Након тога да у књизи основних средстава изврши раздвајање збирно евидентираних ставки основних средстава.

6.1. Биланс стања

6.1.1. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина исказана по садашњој вредности на дан 31. децембар 2015. године у износу од 640 хиљада динара односи се на софтвере и остала права. Промене на нематеријалној имовини у току 2015. године приказане су у следећој табели:

Табела број 1 – Промене на нематеријалној имовини у току 2015. године

-у хиљадама динара-

ОПИС	Софтвер и остала права (к-то 012)
НАБАВНА ВРЕДНОСТ	
Стање 1. јануара 2015. године	1.758
Корекције почетног стања	274
Кориговано почетно стање	2.032
Директна повећања	41
Остала повећања	171
Остала смањења (расход)	(124)
Стање 31. децембра 2015. године	2.120
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ	
Стање 1. јануара 2015. године	1.112
Корекције почетног стања	164
Кориговано почетно стање	1.276
Амортизација за 2015. годину	306
Остала смањења (расход)	(102)
Стање 31. децембра 2015. године	1.480
САДАШЊА ВРЕДНОСТ	
31. децембра 2015. године	640
31. децембра 2014. године	756

Нове набавке у 2015. години износе 41 хиљаду динара и односе се на куповину лиценце програма "Kaspersky Endpoint Security".

Налаз

У поступку ревизије утврђено је, да је набавка лиценце програма "Kaspersky Endpoint Security", у току 2015. године, извршена на период од годину дана, а иста је евидентирана као нематеријално улагање, уместо као расход периода, што није у складу са усвојеним рачуноводственим политикама Предузећа и захтевима МРС 38 – Нематеријална имовина. Захтевима МРС 38, и усвојеним рачуноводственим политикама, дефинисано је да нематеријалну имовину чине средства која подлежу амортизацији, односно која имају корисни век трајања дужи од годину дана. Због наведеног, у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, прецењена су нематеријална улагања, као и нераспоређени добитак текуће године за 41 хиљаду динара.

Такође је, утврђено да је у току 2015. године од стране запослених у Предузећу израђен „софтвер за андроид телефоне намењен за читање водомера и бележење податка на сервер“, који је у употреби од 1. јула 2015. године, а у пословним књигама исти није евидентиран као нематеријално улагање у складу са параграфом 18 до 27 МРС 38 – Нематеријална имовина и као приход од активирања или потрошње производа и услуга у складу са МРС 18 – Приходи. У току ревизије од стране запослених који су учествовали у изради софтвера утврђена је цена коштања, која је у пословним књигама евидентирана тако да је повећана вредност нематеријалних улагања (софтвери) и прихода од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе за 171 хиљаду динара.

Иако се ради о нематеријалном улагању које је у употреби од 1. јула 2015. године, Предузеће није, у складу са захтевима параграфа 97 МРС 38 – Нематеријална имовина, за период од дана активирања до 31. децембра 2015. године, извршило обрачун амортизације и исту евидентирало у својим пословним књигама. Поступајући

на тај начин, у билансу стања Предузећа, за износ необрачунате амортизације прецењена су нематеријална улагања, као и нераспоређени добитак текуће године.

Ризик

Уколико Предузеће настави са неисправним евидентирањем нематеријалне имовине, као и уколико не врши обрачун амортизације од момента стављања у употребу, исказано стање у финансијским извештајима неће одговарати стварном стању имовине и капитала.

Препорука број 6:

Препоручује се Предузећу да, изврши исправку погрешног књижења набављене лиценце програма "Kaspersky Endpoint Security" у износу од 41 хиљада динара, као и да изврши обрачун амортизације, софтвера за андроид телефоне намењеног за читање водомера и бележење податка на сервер, за период од дана стављања у употребу до 31. децембра 2015. године и да утврђене ефекте, у својим пословним књигама, евидентира у складу са захтевима МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

Налаз

Предузеће користи рачуноводствени програм за: финансијско и материјално књиговодство, обрачун зарада, обрачун и фактурисање услуга испоруке воде и обрачун камата, који је израђен од стране запослених у периоду од 2008. до 2011. године и у употреби је од почетка 2012. године. Иако је наведени програм у употреби годинама уназад исти није у пословним књигама евидентиран као нематеријално улагање у складу са захтевима параграфа 18 до 27 МРС 38 – Нематеријална имовина. С обзиром да је израђен у сопственој режији Предузеће је било у обавези да у складу са захтевима МРС 18 – Приходи, изврши признавање и вредновање прихода од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене потребе.

У току ревизије, од стране запослених у Предузећу, на основу броја запослених који је учествовао у изради рачуноводственог програма, утрошених часова рада, исплаћених бруто зарада за ове запослене увећане за амортизацију коришћене опреме, и осталих припадајућих трошкова за његову израду, утврђена је цена коштања рачуноводственог програма у износу од 274 хиљаде динара. У пословним књигама, корекцијом почетног стања, извршено је евидентирање, на начин да је повећана вредност нематеријалних улагања (софтвери) и нераспоређеног добитка ранијих година за 274 хиљаде динара. Такође је, извршен обрачун амортизације за период од 01.01.2012. до 31.12.2015. године у укупном износу од 219 хиљада динара (до 31.12.2013. године у износу од 109 хиљада динара, за 2014. годину 55 хиљада динара и за 2015. годину 55 хиљада динара). Обрачуната амортизација ранијих година, корекцијом почетног стања, евидентирана је тако да је повећана исправка вредности нематеријалних улагања и смањен нераспоређени добитак ранијих година за 164 хиљаде динара.

Смањење набавне вредности нематеријалних улагања исказано у износу од 124 хиљаде динара и исправке вредности у износу од 102 хиљаде динара, односи се на расхоровање лиценци за годишње коришћење програма "Kaspersky Endpoint Security" по Одлуци Надзорног одбора о усвајању извештаја пописних комисија и Централне пописне комисије о спроведеном ванредном попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године број 781/2016 од 6. јуна 2016. године. Садашња вредност расхорованих нематеријалних улагања износи 22 хиљаде динара.

6.1.2. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема исказане су у износу од 1.086.869 хиљада динара и приказане су следећим прегледом:

Табела број 2 – Преглед некретнина, постројења и опреме

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Пољопривредно и остало земљиште	87.051	86.750
Грађевински објекти	1.407.753	1.361.209
Постројења и опрема	120.781	115.129
Некретнине, постројења и опрема у припреми	297.262	294.602
Исправка вредности некретнина, постројења и опреме	(825.978)	(786.824)
Укупно:	1.086.869	1.070.866

Табела број 3 - Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2015. године

ОПИС	-у хиљадама динара-				
	Пољопр. и остало земљиште	Грађ. објекти	Постројења и Опрема	НПО у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ					
Стање 1. јануара 2015. године	86.750	1.348.034	115.114	294.321	1.844.219
Корекције почетног стања		13.175	15	281	13.471
Кориговано почетно стање	86.750	1.361.209	115.129	294.602	1.857.690
Директна повећања	301	488	8.250	48.716	57.755
Пренос са инвестиција у току		46.056		(46.056)	
Остала смањења (расход)			(2.598)		(2.598)
Стање 31. децембра 2015. године	87.051	1.407.753	120.781	297.262	1.912.847
ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ					
Стање 1. јануара 2015. године		698.832	87.992		786.824
Амортизација за 2015. годину		34.489	6.966		41.455
Остала смањења (расход)			(2.301)		(2.301)
Стање 31. децембра 2015. године		733.321	92.657		825.978
САДАШЊА ВРЕДНОСТ					
31. децембра 2015. године	87.051	674.432	28.124	297.262	1.086.869
Кориговано стање 01.01.2015.	86.750	662.377	27.137	294.602	1.070.866
31. децембра 2014. године	86.750	649.202	27.122	294.321	1.057.395

6.1.2.1. Пољопривредно и остало земљиште

Пољопривредно и остало земљиште у износу од 87.051 хиљада динара чини: земљиште под грађевинским објектима и уз грађевинске објекте, земљиште за изградњу бунара; за изградњу резервоара и црпних станица за водоснабдевање града и насеља Стубица, Поповац, Топлик, Буљане, Плана, Ратаре, Крежбинац; за изградњу водоводне и канализационе мреже у граду и околним насељима, за изградњу система за пречишћавање отпадних вода; за изградњу мокрог поља за прикупљање отпадних вода, за изградњу бустер станице у насељу Лебина и друго земљиште.

Повећање вредности пољопривредног земљишта у износу од 301 хиљада динара односи се на откуп земљишта за изградњу бунара BV-1 на локацији Знојац у Параћину.

Налаз

Предузеће није са стањем на дан 31. децембар 2015. године извршило попис земљишта по врсти, намени, површини и катастарским парцелама и њиховим вредностима, што није у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству и члана 2. став 2., 3., и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

У поступку ревизије је утврђено да у пословним књигама Предузећа не постоји аналитичка евиденција земљишта по врсти, намени, површини и катастарским бројевима парцела и њиховим вредностима како је предвиђено чланом 11. Закона о рачуноводству.

Систем за пречишћавање отпадних вода изграђен је на земљишту КО Параћин укупне површине од 712,917ха, а увидом у препис листа непокретности број 3398, утврђено је да се земљиште на катастарским парцелама наведеним у овом листу непокретности укупне површине од 239.927ха налази у власништву предузећа „ХОЛЦИМ“ (СРБИЈА) д.о.о., Поповац код Параћина (приватна својина) и преписа листа непокретности број 7511 да земљиште површине од 472,990ха припада Општини Параћин (јавна својина), а да Предузеће није уписано као носилац права коришћења овог земљишта.

Увидом у остале презентоване преписе листа непокретности, утврђено је да је као носилац права својине на једном броју парцела уписана Република Србија, а да право коришћења припада Јавном предузећу „Србијаводе“, Београд, да на једном броју парцела право коришћења припада Јавно предузеће за водовод и канализацију „ВОДОВОД“, Параћин, а да је на једном броју парцела као носилац права својине уписано Јавно предузеће за водовод, канализацију и гасификацију „ВОДОВОД“, Параћин.

Ревизијом је утврђено да Предузеће није у току 2015. године, у складу са одредбама члана 64. Закона о јавној својини и члана 7. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини, започело са подношењем у електронској форми Обраца НЕП-ЈС, а такође није нам презентовало ни Образац НЕП-ЈС у писаној форми, који је евентуално доставило надлежном органу Општине Параћин.

С обзиром да Предузеће није, са стањем на дан 31. децембар 2015. године, извршило попис земљишта, да у пословним књигама нема аналитичку евиденцију по катастарским парцелама земљишта по површини и вредности сваке појединачне парцеле и да у току 2015. године, није оснивачу доставило Образац НЕП-ЈС за сваку непокретност појединачно, а узимајући у обзир напред наведено, нисмо се уверили у постојање правног основа за признавање и евидентирање пољопривредног и осталог земљишта у оквиру пословне имовине Предузећа у износу од 87.051 хиљада динара.

Ризик:

Неспровођењем пописа настаје ризик од губитка и неовлашћеног коришћења имовине, а неувођењем аналитичке евиденције земљишта по врсти, намени, површини и катастарским бројевима парцела и њиховој вредности, постоји ризик од евидентирања имовине у пословним књигама Предузећа над којом оно нема право коришћења, односно ризик од нереалног исказивања пословне имовине у финансијским извештајима Предузећа.

Препорука број 7:

Препоручује се Предузећу да, преиспита износ и структуру пољопривредног и осталог земљишта евидентираног у својим пословним књигама у износу од 87.051 хиљада динара, да изврши попис истог по врсти, намени, површини и катастарским парцелама и њиховим вредностима и након тога да преко надлежног органа оснивача – Општине Параћин, упути захтев Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије за одговор на питање у чијим пословним књигама треба евидентирати земљиште на коме Предузеће нема уписано право коришћења.

6.1.2.2. Грађевински објекти

Грађевинске објекте исказане по садашњој вредности у износу од 674.432 хиљаде динара чине објекти приказани у следећој табели:

Табела број 4 – Преглед грађевинских објеката по групама објеката

-у хиљадама динара-

Назив	Садашња вредност
Пословне и друге зграде	45.934
Главни канализациони колектори	72.749
Бунари	89.490
Канализациона мрежа	205.622
Водоводна мрежа	260.637
Укупно:	674.432

Предузеће је у току 2015. године, активирало и ставило у употребу грађевинске објекте у укупној вредности од 46.056 хиљада динара и то:

Табела број 5 - Преглед активираних грађевинских објеката у току 2015. године

-у хиљадама динара-

Назив	2015.
Главни вод крак за Стубицу	19.580
Водоводна мрежа насеља Бошњане	9.220
Водоводна мрежа насеља Стубица	17.256
Укупно:	46.056

Поред наведеног у току 2015. године повећана је вредност грађевинских објеката за 488 хиљада динара и то на име геодетских радова и снимања подземних инсталација ради реконструкције водоводне мреже у граду за 381 хиљаду динара и на име доградње водоводне мреже насеља Крежбинац за 107 хиљада динара.

Налаз

У поступку ревизије, увидом у презентовану документацију, утврђено је да приликом активирања појединих грађевинских објеката у пословним књигама Предузећа није тачно утврђена и евидентирана њихова набавна вредност, као и да су поједини грађевински објекти у употреби, а да исти нису евидентирани у пословним књигама.

У току ревизије, у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, корекцијом почетног стања, у пословним књигама Предузећа извршено је повећање вредности грађевинских објеката у укупном износу од 13.175 хиљада динара, што је приказано у следећој табели:

Табела број 6 – Корекција почетног стања грађевинских објеката

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Активирање дела водоводне мреже у насељу Поповац, која је у употреби од 27. марта 2014. године на основу Решења о употребној дозволи бр. 351-38/2014	13.560
Повећање набавне вредности градске водоводне мреже за вредност израде елабората хидрогеолошких истраживања (евидентирано као расход периода у ранијим годинама)	1.200
Смањење набавне вредности водоводне мреже у насељу Плана, која је у употреби од 2014. године, а грешком увећана за износ улагања у изградњу регионалног цевовода Плана - Скорица	(1.585)
Укупно:	13.175

6.1.2.3. Постројења и опрема

Постројења и опрему укупне садашње вредности од 28.124 хиљаде динара на дан 31. децембар 2015. године чине следеће групе:

Табела број 7 – Преглед постројења и опреме по групама

-у хиљадама динара-

Назив	Садашња вредност
Транспортна средства – теретна и путничка возила	15.336
Опрема за бунаре – аутоматика	9.453
Пумпе за водоводну и канализациону мрежу	1.641
Рачунарска опрема	667
Канцеларијска опрема и намештај	425
Остала непоменута опрема	602
Укупно:	28.124

У току 2015. године Предузеће је набавило и ставило у употребу опрему у вредности од 8.250 хиљада динара и то: теретна возила у износу од 4.842 хиљаде динара и осталу опрему у износу од 3.408 хиљада динара.

По спроведеном поступку јавне набавке од добављача „AUTO MG COMMERCE“ д.о.о., Ниш, Предузеће је извршило набавку новог камиона IVECO 70C16 у вредности од 4.050 хиљада динара. Такође је извршило набавку два половна теретна возила и то: марке „Застава“ у вредности од 499 хиљада динара и марке „Шкода“ у вредности од 293 хиљаде динара.

Предузеће је такође, набавило и ставило у употребу и осталу опрему у износу од 3.408 хиљада динара и то: опрему за бунаре (пумпе, трансмитери притиска, аларма и друго) у вредности од 1.776 хиљада динара; аутоматски систем за дозирање хлора у вредности од 746 хиљада динара; програмибилни логички контролер са инсталираним потребним софтвером за слање SMS и GPRS у Scada Zenon 6,1 систему у вредности од 662 хиљаде динара и осталу опрему у вредности од 224 хиљаде динара (рачунарска опрема, опрема за канализациони систем, мобилни телефони за потребе електронског читавања водомера и канцеларијски намештај).

У пословним књигама Предузећа, у току 2015. године, исказано је и смањење набавне вредности постројења и опреме у износу од 2.598 хиљада динара и исправке вредности у износу од 2.301 хиљада динара. Евидентирано смањење вредности опреме, односи се на расходовану опрему по Одлуци Надзорног одбора о усвајању

извештаја пописних комисија о спроведеном ванредном попису имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године број 781/2016 од 6. јуна 2016. године. Садашња вредност расхиооване опреме износи 297 хиљада динара.

Налаз

У поступку ревизије увидом у књигу основних средстава која је презентована у електронском облику, утврђено је да Предузеће у 2015. години и у претходним периодима није вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу са параграфом 51. МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема и чланом 5. став 14. Правилника о рачуноводственим политикама и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима.

Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији значајног броја средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност, односно укупни трошкови амортизације су распоређени током дела корисног века употребе средстава, а не током целог периода коришћења. Укупна набавна вредност описаних постројења и опреме на дан биланса стања износи 59.276 хиљада динара, док укупна набавна вредност свих ставки постројења и опреме на дан биланса стања износи 120.781 хиљада динара.

С обзиром на претходно наведено, мишљења смо да Предузеће није реално исказало вредност некретнина и опреме на дан 31. децембар 2015. године, чиме је поступило супротно члану 20. и члану 21., а у вези члана 2. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2015. годину.

Ризик

Уколико се не преиспита корисни век употребе некретнина, постројења и опреме, које су у употреби, а немају исказану садашњу вредност, и уколико се стопе амортизације не прилагоде новим околностима, јавља се ризик од нереалног исказивања њихове вредности у финансијским извештајима, као и ризик од погрешног обрачуна амортизације.

Препорука број 8:

Препоручује се Предузећу да, с обзиром на значајне вредности опреме која се налази у употреби и нема садашњу вредност, преиспита корисни век употребе опреме и изврши промену процене на начин да прилагоди стопе амортизације новим околностима, и изврши потребне корекције у пословним књигама.

6.1.2.4. Некретнине, постројења и опрема у припреми

Некретнине, постројења и опрема у припреми, на дан 31. децембар 2015. године, исказане су у укупном износу од 297.262 хиљаде динара, и односе се на улагања извршена у току 2015. године и у ранијим годинама, што је приказано у следећој табели:

Табела број 8 – Преглед улагања у некретнине, постројења и опрему

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
I. Улагања извршена до 31.12.2014. године	
<i>Улагања у изградњу водоводне мреже</i>	
Регионалног цевовода Обрежа - Сињи Вир	80.849
Регионалног цевовода Плана - Скорица	30.675
Главног вода Топлик–Поповац–Буљане–Стубица–Забрега - Бошњане	15.817
Реконструкција водоводне мреже у граду	3.724
Доградња бунара BV-1 на локацији Знојац и Горуње	4.816
Улагања у пројекат зоне санитарне заштите изворишта „Света Петка“	814
Свега:	136.695
<i>Улагања у изградњу канализационих колектора</i>	
Главног канализационог колектора насеља Дреновац-Параћин	31.137
Главног канализационог колектора Доња Мутница, Клачевица, Извор	26.358
Главног канализационог колектора Доње Видово, Стрижа, Параћин	20.747
Свега:	78.242
<i>Улагања у изградњу канализационе мреже</i>	
Канализационе мреже у граду	7.506
Канализационе мреже Стрижа, Доње Видово, Текија, Главица	26.103
Свега:	33.609
Укупно до 31.12.2014. године:	248.546
II. Повећања у 2015. години	
Наставак изградње водоводне мреже у сеоским насељима	17.886
Наставак изградње канализационе мреже у граду и сеоским насељима	21.541
Доградња бунара BV-1 (Знојац), Горуње BV-6 и Данково BV-2	648
Реконструкција водоводне мреже у граду	7.146
Наставак изградње канализационих колектора	1.262
Улагања у пројекат зоне санитарне заштите изворишта „Света Петка“	233
Свега:	48.716
Укупно:	297.262

Налаз

Увидом у Уговоре о наменском кредиту, које је Предузеће закључило са „Ванса Intesa“ а.д., Београд у периоду од 2010. до 2015. године, утврђено је да су ови кредити коришћени за: финансирање водоснабдевања општине Параћин (2010), пројекат водоснабевања насеља Стубица, Поповац и прекоморавских села општине Параћин (2011), регионалног цевовода Плана, Скорица и Доња Мутница (2012), изградњу канализационе мреже насеља Текија, Главица, Стрижа, Доње Видово (2013); изградњу водоводне мреже до резервоара и резервоар за снабдевање водом мештана села Забрега и Буљане и наставак изградње канализационе мреже насеља Доње Видово, Стрижа, Текија, Доња Мутница (2015) (Напомена: 6.1.12.).

Увидом у књиговодствену евиденцију расхода финансирања, као и у обрачуне камата, утврђено је да је на име ових кредита до 31. децембра 2015. године, плаћена камата у износу од 16.260 хиљада динара (до 31. децембра 2014. године – 13.323 хиљаде динара и 2.937 хиљада динара у току 2015. године) и да је иста евидентирана као расход периода, што није у складу са захтевима параграфа 8 до 22 МРС 23 – Трошкови позајмљивања. МРС 23, дефинише да ентитет треба да капитализује трошкове позајмљивања који су директно приписиви стицању, изградњи или

производњи средства које се квалификује као део набавне вредности тог средства. Датум почетка капитализације је датум када ентитет направи издатак за средство или трошак позајмљивања, а капитализација престаје када су завршене активности неопходне да се средство припреми за употребу.

Поступајући на тај начин Предузеће је у билансу стања на дан 31. децембар 2014. године мање исказало некретнине, постројења и опрему у припреми, као и нераспоређени добитак за 13.323 хиљаде динара.

У току ревизије у пословним књигама Предузећа, корекцијом почетног стања, извршена је исправка књижења на начин да је повећана вредност некретнина, постројења и опреме у припреми, као и нераспоређеног добитка ранијих година за 13.323 хиљаде динара.

Налаз

Поред напред наведеног, у поступку ревизије, увидом у презентовану документацију, утврђено је да је вредност некретнина, постројења и опреме у припреми увећана: за 13.560 хиљада динара, јер у пословним књигама није евидентирано активирање дела водоводне мреже у насељу Поповац; увећана за приходе од активирања учинака који су у претходним годинама евидентирани по тржишној вредности уместо по цени коштања у износу од 1.456 хиљада динара. Такође је утврђено, да је њихова вредност умањена: за износ од 389 хиљада динара, који се односи на улагања која су у претходним годинама евидентирана као расход периода, као и за износ од 1.585 хиљада динара, који се односи на изградњу регионалног цевовода Плана-Скорица, а грешком је за овај износ повећана набавна вредност водоводне мреже у насељу Плана, која је у употреби од 2014. године.

У току ревизије, у пословним књигама Предузећа, извршена је исправка погрешних књижења, корекцијом почетног стања, што је за последицу имало повећање вредности некретнина, постројења и опреме у припреми у укупном износу од 281 хиљада динара.

Табела број 9 – Корекције почетног стања некретнина постројења и опреме у припреми

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Повећање вредности за износ камате која је евидентирана као расход у периоду од 2010-2014. године, уместо у складу са МРС 23	13.323
Повећање вредности канализационе мреже у изградњи насеља Текија, Доње Видово, Стрижа за износ улагања евидентираних као расход периода у ранијим годинама	389
Повећање вредности регионалног цевовода у изградњи на релацији Плана-Скорица (Напомена: 6.1.2.2)	1.585
Активирање дела водоводне мреже у насељу Поповац (Напомена: 6.1.2.2.)	(13.560)
Смањење вредности канализационе мреже у изградњи Стрижа, Доње Видово, Текија, Главица за износ прихода од активирања учинака који је у ранијим годинама евидентиран по тржишној вредности, уместо по цени коштања	(1.456)
Укупно:	281

6.1.2.5. Водоводни и канализациони прикључци

Налаз

На основу евиденције о изграђеним водоводним и канализационим прикључцима која се води у Техничком сектору, утврђено је да је Предузеће у периоду од 2013. – 2015.

године, изградило 181 канализациони и 312 водоводних прикључака, које није у складу захтевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема евидентирало у својим пословним књигама, због чега је поступило супротно члану 20. и члану 21. став 2., а у вези члана 2. став 1. тачка 12. Закона о рачуноводству.

Табела број 10 - Преглед изграђених водоводних и канализационих прикључака у периоду од 2013. до 2015. године

Година	Број водоводних прикључака	Број канализационих прикључака
2013.	63	63
2014.	63	58
2015.	186	60
Укупно:	312	181

Водоводни и канализациони прикључци за физичка и правна лица у 2015. години и ранијем периоду, изграђују се на основу закључених уговора и извршених уплата, након чега се за изведене радове фактурише корисницима и исказује у корист прихода. Увидом у појединачне уговоре које је Предузеће закључило са физичким и правним лицима у току 2014. и 2015. године, утврђено је да је уговором поред осталог дефинисано и да ЈП „ВОДОВОД“, Параћин о свом трошку одржава прикључни вод од уличне водоводне мреже до закључно са водомером, а да наручилац-физичко лице о свом трошку одржава шахт за водомер у исправном стању. Уговором о изградњи канализационих прикључака, дефинисано је да ЈП „ВОДОВОД“ изграђује прикључни вод, од уличне фекалне канализације до регулационе линије парцеле и да врши одржавање и прикључивање нових корисника на истом воду.

Чланом 11. став 1, 2. и 3. Закона о јавној својини, мрежа је дефинисана као непокретна ствар са прикључцима, као и да се мрежа којом се обавља привредна делатност пружања услуга од стране правних лица основаних од носилаца јавне својине, налази у јавној својини. Законом о комуналним делатностима, чланом 4. став 2. дефинисано је да се комуналним објектима сматрају грађевински објекти са уређајима, инсталацијама и опремом, као и други објекти који служе за пружање комуналних услуга корисницима.

Ревизијом је утврђено да је чланом 18. став 1. тачка 1. Одлуке о промени оснивачког акта Јавног предузећа за водовод, канализацију и гасификацију „ВОДОВОД“ Параћин број 022-2/203-01-II од 25. фебруара 2013. године, чланом 17. став 2. тачка 2. Статута Јавног предузећа „ВОДОВОД“ Параћин број 325/2013 од 7. јуна 2013. године, и чланом 12. став 2. тачка 2. Уговора о обављању комуналних делатности у области производње и дистрибуције воде и пречишћавања и одвођења отпадних вода на подручју општине Параћин, број 1043/2015 од 24. јуна 2015. године, регулисано да имовину Предузећа чини право коришћења на стварима у јавној својини општине Параћин, али да није прецизно наведено која је то имовина која чини право коришћења на стварима у јавној својини општине Параћин. Уговором и то ставом 4. члана 12. је регулисано, да је Предузеће дужно да води посебну евиденцију о непокретностима у јавној својини које користи, у складу са Уредбом о евиденцији непокретности у јавној својини, а ставом 6. да се Предузеће обавезује да у року од 24 месеца од дана закључења овог уговора, изврши процену вредности целокупне имовине Оснивача која му је уступљена на коришћење и својину. Ставом 7. овог члана је регулисано да ће Предузеће по окончању процене, а након формирања

посебног Регистра водова, са оснивачем закључити Анекс уговора, којим ће се регулисати међусобни односи поводом имовине.

До закључења Анекса предвиђеног ставом 7. члана 12. наведеног Уговора, приључке који су део водоводне и канализационе мреже, Предузеће треба у својим пословним књигама да евидентира на истој позицији на којој је евидентирало мрежу.

Због наведеног, за вредност неевидентираних изграђених водоводних и канализационих прикључака, у активи биланса стања Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, потцењене су некретнине, постројења и опрема, а у пасиви, пасивна временска разграничења – унапред наплаћени остали приходи.

За износ необрачунате амортизације, у активи биланса стања, прецењене су некретнине, постројења и опрема, а у пасиви, финансијски резултат текуће и ранијих година.

Није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

Ризик

Неевидентирањем водоводних и канализационих прикључака, који чине имовину Предузећа, односно јавну својину, постоји ризик од губитка, као и од неправилног исказивања имовине Предузећа и Оснивача.

Препорука број 9:

Препоручује се Предузећу да, изврши попис и процену вредности изграђених водоводних прикључака са стањем на дан извештајног периода и утврђене ефекте евидентира на рачуну некретнина, постројења и опреме и рачуну пасивних временских разграничења-унапред наплаћених прихода сагласно МРС 8 – Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке.

6.1.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани на дан 31. децембар 2015. године, исказани су као учешће у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају у износу од 69 хиљада динара.

Налаз

Предузеће није са стањем на дан 31. децембар 2015. године извршило попис дугорочних финансијских пласмана, што није у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству и члана 2. став 2., 3., и 4. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

У поступку ревизије није нам презентована документација на основу које би се утврдило у ком правном лицу Предузеће има учешће у капиталу у износу од 69 хиљада динара или су у питању хартије од вредности расположиве за продају.

Предузеће није устројило аналитичку евиденцију дугорочних финансијских пласмана из које би се могло утврдити у ком правном лицу има учешће у капиталу, што није складу са чланом 11. став 8. Закона о рачуноводству.

Ризик

Непостојањем аналитичке евиденције дугорочних финансијских пласмана, јавља се ризик од неовлашћеног отуђења имовине Предузећа.

Препорука број 10:

Препоручује се Предузећу да, утврди у којим правним лицима има учешће у капиталу, а након тога да устроји аналитичку евиденцију дугорочних финансијских пласмана.

6.1.4. Залихе

Залихе су на дан 31. децембар 2015. године исказане у износу од 26.364 хиљада динара, а њихова структура приказана је следећом табелом:

Табела број 11 – Структура залиха

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Залихе материјала	25.794	27.685
Плаћени аванси за залихе и услуге	570	1.039
Укупно:	26.364	28.724

6.1.4.1. Залихе материјала

Залихе материјала у износу од 25.794 хиљаде динара приказане су следећим прегледом:

Табела број 12 – Структура залиха материјала

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	25.785	27.016
Алат и ситан инвентар	9	408
Резервни делови	-	261
Укупно:	25.794	27.685

6.1.4.1.1. Попис залиха материјала

Редован годишњи попис залиха материјала са стањем на дан 31. децембар 2015. године, Предузеће није извршило у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству и чланом 2. став 2., 3., и 4., као и чланом 9. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем (Напомена: б).

Предузеће је на основу Одлуке в.д. директора у току ревизије извршило ванредни попис са стањем на дан 31. децембар 2015. године, о чему је сачињен Извештај о извршеном попису број 769/2016 од 3. јуна 2016. године, а који је усвојен Одлуком Надзорног одбора број 781/2016 од 6. јуна 2016. године.

У Извештају о извршеном ванредном попису са стањем на дан 31. децембар 2015. године, исказан је мањак материјала у укупном износу од 4.829 хиљада динара, а његова структура приказана је у следећи табели:

Табела број 13 – Структура мањка залиха материјала по ванредном попису са стањем на дан 31. децембар 2015. године

Залихе	-у хиљадама динара-		
	Стварно стање	Књиговодствено стање	Разлика
Резервни делови	-	261	(261)
Алат и инвентар	9	408	(399)
Материјал за израду	26.233	30.402	(4.169)
ХТЗ материјал	63	63	-
Укупно:	26.305	31.134	(4.829)

На основу Одлуке Надзорног одбора и Извештаја комисије о извршеном ванредном попису залиха материјала, Предузеће је у пословним књигама евидентирало мањак материјала, на начин да је смањило вредност рачуна: залихе материјала за 4.169 хиљада динара; алата и инвентара за 399 хиљада динара и резервних делова за 261 хиљаду динара, и повећало вредност рачуна - обавезе за порез на додату вредност по основу сопствене потрошње за 966 хиљада динара и рачуна – мањкови материјала за 5.795 хиљада динара.

Након усвајања Извештаја комисије за ванредни попис материјала од стране Надзорног одбора, Предузеће је на утврђени мањак материјала у укупном износу од 4.829 хиљада динара обрачунало и уплатило порез на додату вредност у износу од 966 хиљада динара.

Налаз

У постуку ревизије, увидом у Извештај о извршеном ванредном попису залиха материјала на дан 31. децембар 2015. године број 769/2016 од 3. јуна 2016. године, утврђено је да исти не садржи узроке неслагања између стања утврђеног пописом и књиговодственог стања, предлоге за ликвидацију утврђених разлика, начин књижења, примедбе и објашњења лица која рукују, односно која су задужена материјалним и новчаним вредностима о утврђеним разликама, као и друге примедбе и предлоге комисије за попис, чиме је Предузеће поступило супротно члану 13. став 1. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Увидом у пописне листе залиха материјала за израду, које су прилог Извештаја о извршеном ванредном попису са стањем на дан 31. децембар 2015. године број 769/2016 од 3. јуна 2016. године, у поступку ревизије, утврђено је да постоји мањак разнородног материјала за израду у износу од 12.943 хиљаде динара, као и вишак разнородног материјала у износу од 8.774 хиљаде динара, а да пописна комисија, у Извештају о извршеном ванредном попису материјала, није посебно исказала мањак разнородног материјала за израду, а посебно вишак разнородног материјала, по врсти, количини и вредности, већ је извршила њихово вредносно пребијање и утврђену разлику исказала као мањак материјала за израду у износу од 4.169 хиљада динара. Због наведеног, Предузеће је поступило супротно члану 13. став 1. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

Увидом у евиденцију материјала, која се води у материјалном књиговодству по врсти, количини, цени и вредности, утврђено је да мањак материјала за израду, који је утврђен пописом у износу од 12.943 хиљаде динара, није евидентиран у материјалном књиговодству, већ је само у финансијском књиговодству, евидентирана разлика утврђена вредносним пребијањем мањка и вишка разнородног материјала у износу од 4.169 хиљада динара.

Ревизијом је утврђено да је Предузеће, након усвајања Извештаја комисије за ванредни попис материјала, од стране Надзорног одбора, на утврђену разлику између укупног мањка и вишка материјала, односно на 4.829 хиљада динара, извршило обрачун и уплату ПДВ-а у износу од 966 хиљада динара.

На основу Извештаја пописне комисије не може се недвосмислено утврдити да су испуњени услови за пребијање мањкова и вишкова по основу замене, предвиђене чланом 13. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања

књиговодственог са стварним стањем, такође, се не може потврдити да је адекватно обрачунат порез на додату вредност на мањак материјала након пребијања вишкова и мањкова утврђених ванредним пописом са стањем на дан 31. децембар 2015. године.

Ризик

Неевидентирањем мањка и вишка разнородног материјала у материјалном књиговодству по врсти, количини, цени и вредности, јавља се ризик од нетачно исказаног стања појединих артикала на залихама, ризик од примене погрешне основице за обрачун пореза на додату вредност, као и ризик од нетачног исказивања финансијског резултата, а неутврђивањем узрока неслагања књиговодственог са стварним стањем, ризик од неовлашћеног коришћења имовине Предузећа.

Препорука број 11:

Препоручује се Предузећу да, комисија за ванредни попис материјала са стањем на дан 31. децембар 2015. године, сачини извештај о попису у складу са чланом 13. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог са стварним стањем, односно да наведе узроке неслагања насталих мањкова и вишкова, да, да предлог за ликвидацију утврђених разлика, а нарочито да преиспита пребијање мањкова и вишкова насталих по основу замене. На основу тако образложеног извештаја извршити књижење у материјалном и финансијском књиговодству. За износ мањка који се није могао пребити са вишковима по основу замене извршити обрачун пореза на додату вредност.

6.1.4.1.2. Нето остварива вредност залиха

Налаз

У финансијским извештајима за 2015. годину исказана је и вредност залиха материјала код којих није било обрта у временском периоду дужем од годину дана. Укупна вредност залиха које нису коришћене и трошене у периоду дужем од једне године, односно које нису имале обрт током године износи 17.461 хиљада динара.

У поступку ревизије прегледом пописних листа залиха које су прилог Извештаја о извршеном ванредном попису залиха материјала на дан 31. децембар 2015. године број 769/2016 од 3. јуна 2016. године, утврђено је да на стању залиха материјала постоји разнородни водоводни материјал у количини од 3.363 јединица са ценом од један динар по комаду, од којих су најзначајнији: (АС цеви Ф 450/500 од 138 комада, 187 комада гумице за жибо Ф 150, 35 комада холендер водомера 3,4), а да Предузеће није испитало могућност њихове реализације и њихово свођење на нето оствариву вредност.

Предузеће у претходном периоду није вршило процену нето оствариве вредности залиха, свођењем књиговодствене вредности на нето оствариву вредност у складу са МРС 2 - Залихе, због чега је поступило супротно члану 20., и 21., а у вези са чланом 2. став 1. тачка 4. Закона о рачуноводству.

Ризик

Непоступањем у складу са МРС 2 – Залихе, у вези утврђивања нето оствариве вредности, постоји ризик од нетачног исказивања вредности залиха и података у финансијским извештајима.

Препорука број 12:

Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, пре састављања финансијских извештаја, спроведе тестирање залиха, да утврди залихе које су технички неупотребљиве и које треба расходovati или продати, да идентификује залихе које су технички употребљиве и које се могу користити, и да изврши процену нето оствариве вредности у складу са МРС-2 Залихе и утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама.

6.1.4.1.3. Евидентирање набавке и утрошка залиха материјала

У Правилнику о рачуноводственим политикама број 1770/2014 од 26. децембра 2014. године, утврђено је да се набавка односно улаз залиха материјала евидентира по набавној вредности, а да се обрачун излаза са залиха материјала врши по методи пондерисане просечне цене.

Евиденција залиха материјала, која се води у материјалном књиговодству није програмски интегрисана са финансијским књиговодством, а евиденција улаза материјала у магацин и његовог излаза из магацина води се ручно. У магацинској евиденцији не постоје идентификационе картице материјала на којима би се количински евидентирао улаз и излаз материјала по артиклима.

Набавка материјала

Налаз

У поступку ревизије, утврђено је, да набавка материјала, резервних делова, алата и инвентара у току 2015. године, у финансијском књиговодству није евидентирана хронолошки по датуму пријема материјала по примљеним отпремницама и рачунима, већ је евидентирана на крају месеца једним налогом за књижење, који представља збир целокупних набавки у току тог месеца, што је супротно члану 10. Закона о рачуноводству.

На основу презентоване документације утврђено је да је Предузеће у финансијском књиговодству, евидентирало набавку водоводног материјала по фактури број 15-365-02558L од добављача „Хидрокомерц“ д.о.о., Лучани у износу од 2.906 хиљада динара. Увидом у картице материјала у материјалном књиговодству, утврђено је да је Предузеће, материјал ТРЕ СЕВ 110/16, који је примљен по овој фактури евидентирало по знатно нижој цени од цене из фактуре, и на тај начин умањило вредност материјала, у материјалном књиговодству за 682 хиљаде динара.

Такође је утврђено да, материјал ТРЕ СЕВ 110/25, који је примљен по истој фактури и по „Налогу магацину да прими“ број 344/2015 од 23. септембра 2015. године у количини од 1.476м и у вредности од 1.358 хиљада динара, није евидентиран у материјалном књиговодству под шифром артикла из „Налога магацину да прими“. У поступку ревизије, није нам презентовано под којом шифром је евидентиран овај материјал, а узимајући у обзир начин на који се у материјалном књиговодству води евиденција, није било могуће утврдити да ли је уопште и извршено евидентирање улаза материјала ТРЕ СЕВ 110/25 у количини од 1.476м и у вредности од 1.358 хиљада динара.

Предузеће је, у финансијском књиговодству, евидентирало набавку водоводног материјала по рачуну број 153815 од добављача „Uniprogres“ д.о.о., Рума у износу од 922 хиљаде динара. У поступку ревизије утврђено је да је материјал EXTRA-C Fi 450, у материјалном књиговодству, евидентиран по знатно нижој цени и на тај начин је умањена вредност материјала, у материјалном књиговодству за 199 хиљада динара.

Због начина на који се води евиденција материјала у финансијском и материјалном књиговодству, није било могуће утврдити ефекат наведених неправилности на финансијске извештаје за 2015 годину.

Предузеће је у поступку израде финансијског извештаја за статистичке потребе, ради усаглашавања вредности залиха у материјалном и финансијском књиговодству, у главној књизи, налогом за књижење број 510100 од 31. децембра 2015. године евидентирало смањење вредности рачуна – материјал за израду и повећање вредности рачуна – трошкови материјала за 1.750 хиљада динара. Усаглашавању вредности материјалног и финансијског стања залиха није претходило утврђивање узрока који су довели до неслагања.

Утрошак материјала

Налаз

Увидом у презентовану документацију, у поступку ревизије, утврђено је да се утрошак материјала, резервних делова, алата и инвентара, у магацинској евиденцији, као и у материјалном и финансијском књиговодству не евидентира хронолошки по датуму издавања материјала, због чега је Предузеће поступило супротно члану 10. Закона о рачуноводству.

Издавање материјала из магацина врши се свакодневно на основу захтева техничке службе у облику документа „Радни налог“. На основу ових „Радних налога“ у магацину се на крају сваког месеца саставља документ под називом „Налог магацину да изда“, у коме се евидентирају збирне количине издатог материјала у току месеца. У „Налогу магацину да изда“ магационер, поред количине издатог материјала врши унос и набавне цене, као и вредност издатог материјала.

Увидом у евиденцију излаза материјала, као и документацију на основу које се у финансијском и материјалном књиговодству евидентира излаз материјала, утврђено је да се на основу „Налога магацину да изда“, у материјалном књиговодству врши евиденција излаза материјала по просечним ценама и то последњег дана у месецу, а у финансијском књиговодству, такође последњег дана у месецу, али по набавној вредности материјала која је уписана у Налогу магацину да изда, што није у складу са Правилником о рачуноводственим политикама, због чега је Предузеће поступило супротно члану 20., и 21., а у вези члана 2. став 1. тачка 13. Закона о рачуноводству.

Предузеће није усвојило интерни акт, којим би дефинисало начин и рокове евидентирања улаза и излаза материјала у магацин, као и начин и рокове евидентирања улаза и излаза материјала у материјалном и финансијском књиговодству.

Ризик

Уколико Предузеће не евидентира улаз и излаз материјала хронолошки по датуму набавке и датуму издавања, већ збирно на крају месеца, јавља се ризик од губитка имовине. Уколико настави са евидентирањем излаза материјала са залиха у финансијском књиговодству по набавним ценама, а у материјалном по просечним ценама, јавља се ризик од погрешног вредновања утрошеног материјала, а евидентирањем улаза материјала са неисправним ценама у материјалном књиговодству, јавља се ризик од погрешног утврђивања просечних цена и нетачног исказивања вредности залиха на датум састављања биланса.

Препорука број 13:

Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, евидентирање излаза залиха материјала врши по просечним пондерисаним ценама, како је утврђено усвојеним рачуноводственим политикама, као и да евидентирање набавке и утрошка залиха материјала, врши редовно, односно након сваког стварног улаза залиха у магацин и излаза залиха из магацина, а у оквиру рока предвиђеног чланом 10. Закона о рачуноводству.

6.1.4.1.4. Баждарење и поправка водомера

Након спроведеног поступка јавне набавке Предузеће је са добављачем „Insa“ *Industrija satova* а.д., Земун, закључило уговор за набавку нових водомера и уговор за пружање услуга баждарења и поправке водомера.

Налаз

Предузеће, ради обављања редовне делатности дистрибуције воде до корисника и исправног обрачуна испоручене воде, у складу са одредбама Закона о метрологији, има обавезу да врши контролу исправности рада мерних инструмената (баждарење водомера). Због испуњења законске обавезе баждарења водомера Предузеће има закључен уговор са предузећем „Insa“ *Industrija satova* а.д., Земун, за услуге поправке и баждарења водомера, као и посебан уговор за набавку нових водомера.

У постуку ревизије, утврђено је да Предузеће неисправне водомере, као и водомере код којих је због законске регулативе у обавези да изврши баждарење, преузима од корисника и на основу „Налога издато на реверс“ из магацина шаље на сервисирање предузећу „Insa“ *Industrija satova* а.д. Земун. У материјалном књиговодству се не врши евидентирање ових водомера. Након извршеног баждарења или поправке и пријема фактуре добављача у магацину се сачињава „Налог магацину да прими“, а као цена водомера уписује се вредност извршене услуге баждарења. На основу овог „Налога магацину да прими“, у материјалном књиговодству, се врши евидентирање водомера који су враћени са баждарења и поправке, и то у оквиру исте шифре на којој се евидентирају и водомери који су нови и који имају знатно вишу цену. Тако, на пример „Налогом магацину да прими“ број 210/2015 од 8. јула 2015. године, водомер са ознаком $\frac{3}{4}$, који је враћен са баждарења и поправке, евидентиран је у материјалном књиговодству по цени од 946 динара, и то на истој шифри на којој се евидентирају нови водомери по цени од четири хиљаде динара.

Увидом у евиденцију улаза материјала на картици водомери $\frac{3}{4}$, утврђено је да је у току 2015. године примљено 610 нових и 430 баждарених водомера. Евидентирањем нових и баждарених водомера на истој шифри у материјалном књиговодству, дошло је до поремећаја просечне пондерисане цене нових водомера, чиме је вредност залиха и вредност трошкова материјала потцењена.

С обзиром, да се набавка нових и пријем водомера са баждарења евидентирају на истој шифри материјала, у поступку ревизије није било могуће потврдити, да се баждарени водомери користе искључиво за замену дотрајалих водомера.

У финансијском књиговодству услуге баждарења и поправке водомера евидентирају се на рачуну – материјал за израду, уместо на рачуну – трошкови одржавања, што је супротно члану 42. став 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва задруге и предузетнике.

Није било могуће утврдити ефекат ових неправилности на финансијске извештаје за 2015 годину.

Ризик

Уколико се настави са евидентирањем пријема водомера који су враћени Предузећу након извршеног баждарења под истом шифром материјала на којој су евидентирани и нови водомери, постоји ризик од погрешног исказивања трошкова и погрешног утврђивања финансијског резултата.

Препорука број 14:

Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, водомере који су враћени са баждарења и поправке, евидентира по количини и вредности у ванбилансној евиденцији, а да услуге поправке и баждарења водомера евидентира у финансијском књиговодству, као расход периода у складу са чланом 42. став 4. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва задруге и предузетнике.

6.1.4.2. Плаћени аванси за залихе и услуге

Плаћени аванси за залихе и услуге на дан 31. децембар 2015. године исказани су у износу од 570 хиљада динара и односе се на:

Табела број 14 – Структура плаћених аванса за залихе и услуге

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи	243	1.039
Плаћени аванси за услуге у земљи	327	-
Укупно:	570	1.039

У поступку ревизије увидом у презентовану документацију утврђено је да је на рачуну – плаћени аванси за залихе и услуге евидентиран аванс уплаћен добављачу „Visokogradnja Inženjering“ д.о.о., Београд у износу од 53 хиљаде динара, да је услуга санације водоводне мреже у насељу Плана, извршена октобра 2014. године, а рачун приспео у Предузеће новембра 2014. године и исти евидентиран као расход периода.

У току ревизије, корекцијом почетног стања, извршена је исправка књижења на начин да је смањена вредност рачуна - обавезе према добављачима и рачуна - плаћени аванси за залихе и услуге за 53 хиљаде динара.

Плаћени аванси за материјал, резервне делове и инвентар у земљи у укупном износу од 243 хиљаде динара односе се на следеће примаоце: „Mlinpek servis“ д.о.о., Смедерево у износу од 71 хиљаде динара, Занатска радња „Завичај“, Доњи Рибник у износу од 51 хиљаде динара, „Fineks SJ“ д.о.о, Београд у износу од 45 хиљада динара, „Sekos In“, Београд у износу од 33 хиљаде динара, и осталим добављачима у износу од 43 хиљаде динара.

Налаз

Плаћени аванси за услуге у земљи у износу од 327 хиљада динара у целости се односе на предујам дат извршитељима.

Увидом у презентовану документацију утврђено да је Предузеће евидентирало потраживања од извршних дужника на име накнаде извршитељима за предујам на рачуну – плаћени аванси у земљи за залихе и услуге, уместо на рачуну – остала потраживања из специфичних послова, а у складу са одредбама члана 17. Правилника

о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Поступајући на тај начин, Предузеће је у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, преценило залихе, а потценило потраживања из специфичних послова за 327 хиљада динара.

Чланом 2. Закона о извршењу и обезбеђењу²², регулисано је да се поступак извршења и поступак обезбеђења, покрећу на предлог „извршног повериоца“ (ЈП „ВОДОВОД“, Параћин), за ненаплаћена потраживања од физичких и правних лица по основу пружених услуга, а спроводи га суд или извршитељ. Чланом 34. Закона, регулисано је да је „извршни поверилац“ дужан да предујми трошкове поступка, у складу са законом и прописом који уређује трошкове поступка, као и да је „извршни дужник“ дужан да извршном повериоцу надокнади трошкове поступка који су били потребни. Правилником о тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад извршитеља²³, регулисано је да се трошкови поступка настали пред извршитељем обрачунавају и плаћају према тарифи прописаној овим правилником, као и да је обавеза извршног повериоца да предујми трошкове извршног поступка, а да се исти надокнађују у складу са Законом о извршењу и обезбеђењу.

Ризик

Уколико се настави са неправилним књиговодственим евидентирањем потраживања од извршних дужника на име накнаде извршитељима за предујам, исказано стање у билансу стања неће одговарати стварном стању имовине и капитала.

Препорука број 15:

Препоручује се Предузећу да, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења на начин да смањи плаћене авансе за залихе и услуге у земљи и повећа остала потраживања из специфичних послова за 327 хиљада динара, као и да, у наредном обрачунском периоду, потраживања за предујам дат извршитељу евидентира у складу са чланом 17. став 6. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

6.1.5. Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје, на дан 31. децембар 2015. године, исказана су у износу од 107.352 хиљаде динара и имају следећу структуру:

Табела број 15 – Структура потраживања по основу продаје

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Потраживања од купаца у земљи – правна лица	64.332	69.477
Исправка вредности потраживања од продаје-правна лица	(20.290)	(54.073)
Свега:	44.042	15.404
Потраживања од купаца у земљи – физичка лица	116.798	108.081
Исправка вредности потраживања од продаје- физичка лица	(54.013)	(17.886)
Свега:	62.785	90.195
Потраживања од купаца у земљи – грађевинске услуге	3.794	4.928
Исправка вредности потраживања - грађевинске услуге	(3.269)	-
Свега:	525	4.928
Укупно:	107.352	110.527

²² („Службени гласник РС“, број 31/2011, 99/2011-др.закон, 109/2013-одлука УС, 55/2014 и 139/2014)

²³ („Службени гласник РС“, број 50/2012)

Потраживања од купаца у земљи за воду односе се на фактурисану реализацију за утрошену воду, отпадну воду, накнаду фиксног дела за водоводни прикључак и накнаду за коришћење водопривредних објеката.

Предузеће количину испоручене воде утврђује на основу разлике стања на бројилу између два читавања и по просечној потрошњи за периоде када се не врши читавање.

Количина одведених отпадних вода утврђује се на основу количине испоручене воде са градског водовода измерене на водомеру где постоји канализација.

Цене услуга за испоручену воду и количину отпадних вода за период од 1. јануара до 30. јуна 2015. године, утврђене су Програмом пословања за 2015. годину на који је Оснивач дао сагласност број 400-872/2014-01-II од 29. децембра 2014. годину, а за период од 1. јула до 31. децембра 2015. године утврђене су на основу Ценовника од 8. јуна 2015. године, на који је Оснивач дао сагласност Решењем број 400-498/2015-01-II од 18. јуна 2015. године.

Налаз

Одлуком о обављању комуналне делатности број 011-103/03-01 од 18. фебруара 2003. године, чланом 105. утврђено је да је Предузеће дужно да обрачун утрошака воде и канализације врши месечно.

Ревизијом је утврђено да је Предузеће за 2015. годину, потрошачима - физичким лицима, извршило два читавања водомера и испоставило четири обрачуна за испоручену воду и количину одведених отпадних вода, што није у складу са Одлуком о обављању комуналне делатности, јер није вршило обрачун утрошка воде и канализације на месечном нивоу.

Поступајући на овај начин, Предузеће није обрачунавало порез на додату вредност у обрачунском периоду када је извршен промет услуга, што није у складу са одредбом чланом 37. став 1. тачка 4. Закона о порезу на додату вредност.

Предузеће, од јануара 2016. године, једном месечно врши обрачун утрошака воде и канализације и испоставља рачуне потрошачима, у складу са чланом 105. Одлуке о обављању комуналне делатности број 011-103/03-01 од 18. фебруара 2003. године.

6.1.5.1. Попис потраживања

Предузеће није вршило попис потраживања од купаца за 2015. годину и ранијих година, што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству.

У поступку ревизије, Предузеће је извршило ванредни попис имовине и обавеза са стањем на дан 31. децембар 2015. године, који је усвојен Одлуком Надзорног одбора број 781/2016 од 6. јуна 2016. године.

Налаз

Увидом у Извештај о ванредном попису утврђено је, да и исти не садржи пописне листе потраживања од купаца у земљи, а увидом у књиговодствену евиденцију утврђено је, да није извршено усклађивање стања по књигама са стањем по попису потраживања од купаца, што није у складу са одредбама члана 16. Закона о рачуноводству и члана 9. и 12. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, по коме правно лице, односно предузетник врши попис имовине и обавеза и усклађује стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године.

Такође је утврђено, да Предузеће није у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству пре пописа извршило усаглашавање међусобних потраживања и обавеза са купцима у земљи.

Ризик

Невршењем пописа односно вршењем пописа супротно Правилнику о попису, постоји ризик од нетачног исказивања стања потраживања и ризик од губитка имовине и неусклађености потраживања са купцима.

Препорука број 16:

Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству, изврши усаглашавање међусобних потраживања и обавеза са купцима, као и да у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству, изврши попис потраживања од купца у земљи.

6.1.5.2. Потраживања од купаца у земљи

Потраживања од купаца у земљи-правна лица и предузетници

Потраживања од купаца у земљи - правна лица и предузетници за испоручену воду у износу од 44.042 хиљаде динара, највећим делом се односе на потраживања од купаца приказаних у следећој табели:

Табела број 16 – Преглед најважнијих потраживања од купаца у земљи - правна лица и предузетници

-у хиљадама динара-

Назив	2015.
Центар за социјални рад	8.507
„Српска фабрика стакла“	6.915
„Рајис котарани group“	3.528
„Српска фабрика стакла- Амбалажно стакло“	2.558
„Т.Р.П.С. груп“- у стечају	2.472
МЗ „Главица“	1.987
ЈКП „Равно“	1.250
„Параћинка“	1.231
„Високо градња инжењеринг“	1.130
ЈКП „Параћин“	778
„Милић“ ДОО	758
13. октобар у стечају	749
„АМР“ УТР	697
Општа болница	669
ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“	552
Остали купци – правна лица и предузетници	30.551
Свега:	64.332
Исправка вредности потраживања од купаца-правна лица	(20.290)
Укупно:	44.042

У поступку ревизије путем конфирмација утврђена је неусаглашеност књиговодственог стања потраживања од купаца и исказаног стања по конфирмацијама у износу од 8.606 хиљада динара. Није било могуће утврдити основ неусаглашености потраживања од купаца у земљи и евентуални утицај овог питања на финансијске извештаје Предузећа за 2015. годину.

Налаз

Ревизијом, и то увидом у аналитичку и синтетичку евиденцију потраживања од купаца–правна лица и предузетници, је утврђено, да постоји неслагање исказаних података у промету аналитичке и синтетичке евиденције, што је приказано следећим прегледом:

Табела број 17 – Упоредни преглед података исказаних у аналитичкој и синтетичкој евиденцији потраживања од купаца-правна лица и предузетници

-у хиљадама динара-

Опис	Аналитичка евиденција купаца-правна лица	Синтетичка евиденција купаца – правна лица
Дуговни промет на дан 31.12.2014.	176.034	153.943
Потражни промет на дан 31.12.2014.	106.477	84.358
Стање на дан 31.12.2014.	69.557	69.585
Дуговни промет на дан 1.1.2015.	100.458	100.458
Потражни промет на дан 1.1.2015.	30.872	30.872
Стање на дан 1.1.2015.	69.585	69.585
Дуговни промет на дан 31.12.2015.	211.558	195.472
Потражни промет на дан 31.12.2015.	153.225	131.139
Стање на дан 31.12.2015.	64.332	64.332
Исправка вредности потраживања од купаца-правна лица	(20.290)	(20.290)
Стање на дан 31.12.2015.	44.042	44.042

Предузеће није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило неусаглашена потраживања од купаца на дан 31. децембар 2015. године, због чега је поступило супротно параграфу 7 и 8 МСФИ 7 - Обелодањивање и супротно члану 20., и 21., а у вези члана 2. став 1. тачка 12. Закона о рачуноводству.

Потраживања од купаца у земљи – физичка лица

Потраживања од купаца у земљи–физичка лица на дан 31. децембар 2015. године исказана су у износу од 62.785 хиљада динара.

Налаз

У поступку ревизије, утврђено је да, Предузеће има две базе аналитичке евиденције купаца-физичка лица и то: базу „Задужење“ и базу „Уплата“. Софтвер је израђен у сопственој режији и нема могућност аутоматског преноса података из посебних програма аналитичке евиденције купаца – физичка лица у главну књигу Предузећа.

Према објашњењу датом у поступку ревизије од запослених у Финансијском сектору, Предузеће евидентира пословне промене у обе аналитичке евиденције купаца-физичка лица, које су међусобно софтверски неповезане, али да по њиховом објашњењу, имају контролну функцију.

Спровођењем ревизорских процедура, утврђено је, да је Предузеће исказало различит промет и стање потраживања од купаца-физичка лица за 2015. годину у базама

„Задужења“ и „Уплата“ и у синтетичкој евиденцији купаца-физичка лица, што је приказано следећим прегледом:

Табела број 18 – Упоредни преглед промета и стања потраживања од купаца-физичка лица исказаних у базама „Задужења“ и „Уплата“ и у синтетичкој евиденцији
-у хиљадама динара-

Опис	Аналитичка евиденција купаца-физичка лица		Синтетичка евиденција купаца – физичка лица
	База „Задужење“	База „Уплата“	
Дуговни промет на дан 31.12.2014.	145.337	158.461	145.794
Потражни промет на дан 31.12.2014.	38.006	51.069	37.713
Стање на дан 31.12.2014.	107.331	107.392	108.081
Дуговни промет на дан 1.1.2015.	124.324	124.324	-
Потражни промет на дан 1.1.2015.	16.394	16.287	-
Стање на дан 1.1.2015.	107.930	108.037	108.081
Дуговни промет на дан 31.12.2015.	200.782	217.172	172.992
Потражни промет на дан 31.12.2015.	56.160	72.479	56.194
Стање на дан 31.12.2015.	144.622	144.693	116.797

Ревизијом је утврђено да Предузеће:

- није на дан 31. децембар 2015. године, усагласило промет и стање у аналитичкој и синтетичкој евиденцији купаца пре састављања годишњих финансијских извештаја, што није у складу са чланом 16. став 3. Закона о рачуноводству;
- није у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину обелоданило неусаглашене обавезе на дан 31. децембар 2015. године, због чега је поступило супротно параграфу 7 и 8 МСФИ 7 - Обелодањивање и супротно члану 20., и 21., а у вези члана 2. став 1. тачка 12. Закона о рачуноводству;
- у аналитичким евиденцијама купци у земљи, као почетно стање преносило је умањен дуговни и потражни промет претходне године, односно није вршило отварање аналитичке евиденције на почетку пословне године на основу закључног стања претходне године, што није у складу са чланом 12. став 6. Закона о рачуноводству;
- да није организовано на начин да врши контролу исправности унетих података и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, у смислу члана 7. Закона о рачуноводству;
- у поступку ревизије утврђено је да је у аналитичкој евиденцији купци – физичка лица, база „Задужење“ евидентиран рачун о пруженим услугама за април 2015. године у износу од 28.464 хиљада динара, а да услуга стварно није пружена. Оваквим евидентирањем, исказни промет и стање потраживања у пословним књигама не одговарају стварно насталим пословним променама.

Због тога што Предузеће није, са стањем на дан 31. децембар 2015. године, извршило попис потраживања од купаца у земљи, због тога што постоји неусклађеност аналитичке и синтетичке евиденције и зато што отварање аналитичке евиденције на почетку пословне године, није извршило на основу закључног стања претходне године, не можемо потврдити потраживања од купаца у земљи исказана у укупном износу од 107.352 хиљаде динара.

Због немогућности аутоматског преноса података из посебног програма за обрачун и евиденцију комуналних услуга у финансијско књиговодство, успорава се рад и знатно повећава оперативни ризик и поузданост књиговодствених података.

У поступку ревизије, Предузеће је доставило Уговор о набавци рачуноводственог софтвера број 263/2016, који је 1. марта 2016. године закључен са „Micro business“ из Књажевца, а у примени је од 1. новембра 2016. године. На тај начин Предузеће је предузело активности да рачуноводство буде организовано на начин да врши контролу исправности унетих података и спречавање и откривање погрешно евидентираних пословних промена, у смислу члана 7. Закона о рачуноводству.

Ризик:

Уколико Предузеће и даље буде евидентирало потраживања од купаца-физичка лица у две базе податка, чији се подаци међусобно разликују и уколико пре састављања финансијских извештаја не врши попис потраживања и усаглашавање аналитичке и синтетичке евиденције, јавља се ризик да Предузеће неће имати потпуну контролу над потраживањима од купаца.

Препорука број 17:

Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, успостави једну базу података за аналитичку евиденцију купаца-физичка лица и да у пословним књигама изврши усаглашавање аналитичке и синтетичке евиденције потраживања од купаца у земљи, а у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству.

Исправка вредности потраживања од купаца

Табела број 19 - Промене на исправци вредности потраживања од купаца у 2015. години

- у хиљадама динара-

Опис	Потраживања од купаца
Стање на дан 01.01.2015. године	71.959
Повећање исправке у току 2015. године	5.673
Смањење наплаћена потраживања - у корист прихода	-
Отпис - искњижења	(60)
Стање на дан 31.12.2015. године	77.572

Потраживања од купаца, на дан 31. децембар 2015. године, исказана су у износу од 184.924 хиљаде динара, на исправку вредности тих потраживања односи се износ од 77.572 хиљаде динара, односно 42% .

У оквиру исправљених потраживања од купаца у износу од 77.752 хиљаде динара, на исправку вредности потраживања од купаца-физичка лица (домаћинства) односи се 54.013 хиљада динара, од купаца-правна лица и предузетници - 20.290 хиљада динара, и од купаца - буџетски корисници - 3.269 хиљада динара.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је, да је Предузеће на дан 31. децембар 2014. године, искњижило из пословних књига, раније исправљена потраживања од купаца у износу од 11.477 хиљада динара, на начин да је смањило вредност потраживања од купаца, као и исправку вредности потраживања од купаца, за потраживања која неће моћи да

наплати. За искњижена раније исправљена потраживања од купаца, у току ревизије, није нам на увид достављен извештај пописне комисије о немогућности наплате ових потраживања, нити одлука Надзорног одбора о искњижењу ових потраживања.

Такође је утврђено, да је Предузеће раније исправљена потраживања, која су наплаћена у току 2015. године, евидентирало на начин да је смањило износ потраживања од купаца, а да истовремено није смањило исправку вредности потраживања од купаца и повећало приходе од усклађивања вредности потраживања и краткорочних финансијских пласмана, што није у складу са захтевима параграфа 32 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја, којим је дефинисано да се о приходима и расходима извештава засебно, односно да се они не пребијају.

Ревизијом је утврђено да Предузеће, у својим пословним књигама, не обезбеђује аналитичку евиденцију потраживања од купаца-физичка лица, на начин да омогући правилно признавање исправке вредности ових потраживања у 2015. години и у ранијим годинама.

Због невршења пописа, као и неусаглашености аналитичке евиденције са синтетичком, није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

Ризик

Уколико Предузеће не обезбеди аналитичку евиденцију потраживања од купаца у земљи на начин да се обезбеди правилан обрачун исправке вредности потраживања, постоји ризик од неправилног презентовања финансијских извештаја.

Препорука број 18:

Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, устроји аналитичку евиденцију потраживања од купаца у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству, која садржи старосну структуру ових потраживања, ради предузимања мера наплате односно извршења и утужења. Након спровођења наведених радњи, да изврши исправку вредности потраживања од купаца у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

6.1.5.3. Активности везане за благовремену и ефикаснију наплату потраживања

Налаз

Ревизијом је утврђено да Предузеће, у току 2015. године, није предузимало све активности везане за благовремену и ефикаснију наплату потраживања, односно није свим потрошачима који нередовно измирују потраживање достављало опомене пред искључење, а у случајевима непоштовања споразума о репрограму дуговања није предузимало мере за искључење потрошача.

Такође је утврђено, да је Предузеће по основу застарелости потраживања, на основу мишљења вештака, извршило директан отпис потраживања на име пружених услуга снабдевања водом и одвођења отпадних вода од купаца-физичка лица, која су у сталном радном односу у Предузећу.

Непредузимањем активности везаних за благовремену и ефикаснију наплату потраживања од купаца Предузеће је поступило супротно члану 17. став 1. тачка 2. Уговора о обављању комуналне делатности у области производње и дистрибуције

воде и пречишћавања и одвођења отпадних вода на подручју општине Параћин, којим је дефинисано да Предузеће има обавезу да привремено искључи потрошаче који не измирују своје текуће обавезе за пружене услуге у року од два месеца од дана доспелости обавезе.

Ризик

Уколико Предузеће не предузме активности за наплату потраживања од купаца, постоји ризик од ненаплативости услед застарелости према одредбама Закона о облигационим односима.

Препорука број 19:

Препоручује се Предузећу да, предузме активности за наплату потраживања од купаца и сачини писану процедуру у којој би био утврђен начин наплате потраживања, слање опомена, закључивање споразума о репрограму дуга и поступак утужења, а у циљу благовремене и ефикасније наплате потраживања.

6.1.6. Друга потраживања

Друга потраживања, на дан 31. децембар 2015. године, исказана су у износу од 3.305 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 20 – Структура других потраживања

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Потраживања од запослених	1.643	1.938
Потраживања од државних органа и организација	623	623
Потраживања по основу претплаћених осталих пореза и доприноса	995	995
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	44	45
Укупно:	3.305	3.601

Потраживања од запослених у износу од 1.643 хиљаде динара, односе се на потраживања од запослених по основу одобреног зајма за набавку огрева, зимнице и уџбеника у износу од 1.634 хиљаде динара, као и на потраживања од запослених по основу аконтација за службена путовања у износу од девет хиљада динара.

Правилником о раду утврђено је право Предузећа да одобри бескаматни зајам, који не може бити већи од износа три просечне нето зараде запосленог коме се зајам одобрава и роком враћања од 12 месеци.

Налаз

Предузеће не поседује аналитичку евиденцију потраживања од запослених за 2015. годину и ранији период, што није у складу са чланом 11. Закона о рачуноводству.

Предузеће такође није вршило попис потраживања од запослених што није у складу са чланом 16. Закона о рачуноводству.

Ревизијом је утврђено да Предузеће није предузело активности за наплату потраживања од запослених по основу одобреног зајма за огрев, зимницу и уџбенике, иако је према закљученим уговорима, рок за наплату истих истекао. На овај начин

Предузеће није поступило у складу са чланом 37. Правилника о раду, којим је дефинисано да су запослени дужни да у року од 12 месеци изврше повраћај одобрених зајмова.

Табела број 21 - Преглед ненаплаћених потраживања од запослених у периоду од 2007. године до 31. децембра 2015. године

-у хиљадама динара-

Година	Износ
2007	28
2008	97
2009	97
2010	157
2011	280
2012	279
2013	127
2014	285
2015	284
Укупно:	1.634

Предузеће је било дужно да предузме активности за наплату потраживања од запослених по основу одобреног зајма за огрев, зимницу и уџбенике у износу од 1.634 хиљаде динара, а у складу са закљученим уговорима и одредбама члана 37. Правилника о раду.

Због непостојања аналитичких евиденција и невршења пописа, нисмо били у могућности да потврдимо укупан износ исказаних потраживања од запослених у износу од 1.643 хиљаде динара.

Ризик

Уколико се настави са неправилним књиговодственим евидентирањем потраживања од запослених и непредузимањем активности за наплату истих, јавља се ризик од отуђења имовине Предузећа и незаконитог поступања.

Препорука број 20:

Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, устроји аналитичку евиденцију потраживања од запослених, као и да предузме активности на наплати потраживања од запослених по основу одобреног зајма за огрев, зимницу и уџбенике у износу од 1.634 хиљада динара, а у случају немогућности наплате, да изврши обрачун и уплату пореза на доходак грађана и доприноса за обавезно социјално осигурање, у складу са чланом 101. Закона о порезу на доходак грађана и чланом 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање.

Потраживања по основу претплаћених осталих пореза и доприноса у износу од 995 хиљада динара односе се на износ више уплаћеног пореза на добит предузећа.

6.1.7. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочни финансијски пласмани исказани су у износу од 48 хиљада динара (108 хиљада динара у претходној години), и у целости се односе на краткорочно орочена средства код ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“.

6.1.8. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина исказани су у износу од 22.104 хиљаде динара и имају следећу структуру:

Табела број 22 – Структура готовинских еквивалената и готовине

-у хиљадама динара-		
Назив	2015.	2014.
Текући (пословни) рачуни	21.816	10.384
Издвојена новчана средства и акредитиви	250	41
Благајна	38	34
Укупно:	22.104	10.459

Предузеће је са пословним банкама усагласило стање на текућим пословним рачунима на дан 31. децембар 2015. године.

Табела број 23 - Промет и стање на пословним рачунима у 2014. и 2015. години

-у хиљадама динара-				
Назив	Промет у 2015. години	Стање на дан 31. децембар 2015. године	Промет у 2014. години	Стање на дан 31. децембар 2014. године
„Banca Intesa“ а.д., Београд	204.820	20.726	152.316	9.272
Управа за трезор-буџетски рачун	1.352	955	18.480	955
„Credit Agricole banka Srbija“ а.д., Нови Сад	3	111	20.689	108
„Banca Intesa“ а.д., Београд	-	16	80	15
„Banca Intesa“ - јавни радови	159	-	-	-
„Banca Intesa“ - рачун боловања	28	2	25	27
„Findomestik banka“, а.д., Београд	-	6	-	7
Укупно:	206.362	21.816	191.590	10.384

Управа за трезор-буџетски рачун

На основу Закона о буџетском систему²⁴ и Правилника о начину утврђивања и евидентирања корисника јавних средстава и о условима и начину за отварање и укидање подрачуна код Управе за трезор²⁵, Предузеће је отворило посебан наменски подрачун консолидованог рачуна трезора, за пријем буџетских средстава у виду субвенција и донација, као и за измирење обавеза по намени за коју су та средства одобрена.

Упутством за утврђивање и евидентирање корисника јавних средстава и отварање и укидање подрачуна код Управе за трезор број 401-280-3/13-001-005 од 15. марта 2013. године, дефинисано је да посебни наменски подрачуни могу бити у функцији прилива-уплате средстава из буџета, као и да се искључиво користе за измирење обавеза на основу којих се и врши пренос средстава из буџета.

²⁴ („Службени гласник РС“, број 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - испр., 108/2013 и 142/2014)

²⁵ („Службени гласник РС“, број 113/2013, 8/2014)

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће на дан 31. децембар 2014. и 2015. године, на наменском подрачуну код Управе за трезор има неискоришћена новчана средства у износу од 955 хиљада динара.

Предузеће је из буџета у току 2015. године на наменском подрачуну код Управе за трезор, примило средства у укупном износу од 1.352 хиљаде динара и то од стране, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичке Дирекције за воде у износу од 1.008 хиљада динара и Општине Параћин у износу од 344 хиљаде динара. Примљена средства су у целости искоришћена за исплату извођачима радова на изградњи колектора и постројења за пречишћавање отпадних вода у насељу Доња Мутница-Клачевица.

На подрачуну код Управе за трезор у току 2014. године, Предузеће је из буџета примило средства у укупном износу од 18.480 хиљада динара, за пројекте које финансира Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде и Општина Параћин. Примљена средства искоришћена су за измирење обавеза према извођачима радова у износу од 17.525 хиљада динара, а на рачуну је остало неискоришћено 955 хиљада динара.

У току ревизије, није нам презентовано, да ли је Предузеће обавезе према добављачима, за пројекте које финансира Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Републичка дирекција за воде и Општина Параћин, измирило са текућег рачуна – средствима из редовне делатности. Због наведеног, није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

Ризик

Уколико се средства уплаћена, из буџета Републике, односно Општине, на наменски подрачун Предузећа који је отворен код Управе за трезор, не утроше у дужем временском периоду, а у Предузећу не постоји евиденција о томе за измирење којих обавеза су иста уплаћена, јавља се ризик од повећаног, односно погрешног одлива буџетских средстава и исказивања дефицита по том основу.

Препорука број 21:

Препоручује се Предузећу да, утврди по ком основу и од кога је извршена уплата буџетских средстава на наменском подрачуну код Управе за трезор у току 2014. године у износу од 955 хиљада динара и иста евидентира у складу са Упутством за утврђивање и евидентирање корисника јавних средстава и отварање и укидање подрачуна код Управе за трезор, број 401-280-3/13-001-005 од 15. марта 2013. године.

„Banca Intesa“ - јавни радови

Предузеће има посебан наменски текући рачун код „Banca Intesa“ a.d. Beograd- јавни радови, ради уплате финансијских средстава по Уговору са Националном службом за запошљавање Филијала Јагодина, за радно ангажовање незапослених лица на пословима отклањања последица поплава.

Издвојена новчана средства и акредитиви

Предузеће је у 2015. години на рачуну издвојена новчана средства и акредитиви у износу од 250 хиљада динара, евидентирало уплате купаца из редовног пословања за фактурисану воду и канализацију.

По образложењу одговорних лица Предузећа, рачун издвојених новчаних средстава, отворен је ранијих година за потребе издвајања новчаних средстава за изградњу и реконструкцију објеката комуналне инфраструктуре, која су наплаћивана од купаца (такозвани наменски динар). Након укидања ове обавезе, рачун је повремено коришћен за потребе редовног пословања.

Благајна

Благајничко пословање обавља се преко благајне у седишту Предузећа, где се врши пријем и евидентирање уплата од купаца по основу фактурисане утрошене воде и канализације, услуга прикључења на водоводну и канализациону мрежу и евидентирање других готовинских уплата-исплата (услуга вештачења, службени пут и исплата донација).

Надзорни одбор Предузећа донео је Правилник о благајничком пословању број 1770-1/2014 од 26. децембра 2014. године, којим је дефинисано да се у благајни врши наплата потраживања од купаца, начин уплате дневног пазара, као и да се из благајне врши исплата готовине по путним налозима на име аконтације за службени пут, као и трошкова по коначном обрачуну путних налога.

Исплата донација из благајне

Налаз

Предузеће је у току 2015. године на име исплате новчане помоћи купцима донација у готовом новцу подигло са текућег рачуна новчана средства у износу од 4.556 хиљаде динара. Као основ за исплату са текућег рачуна Предузеће је закључивало уговоре о донацији са купцима – донација (физичка лица). Предузеће је вршило пријем новчаних средстава у благајну, и истог дана вршило исплату новчаних средстава из благајне издавањем признаница које су потписивали корисници донација. Својим потписом на признаници корисници донација потврдили су пријем новчаних средстава из благајне у износу из уговора о донацији. Такође, су истог дана по пријему новчаних средстава корисници купци - донације вршили уплату готовине на благајни Предузећа за измирење својих обавеза за услуге испоруке воде и одвођења канализације (Напомена: 6.2.13.1.2).

Правилником о благајничком пословању Предузећа није предвиђена исплата готовог новца по основу уговора о донацији у делу обавезних рачуноводствених исправа и формалне исправности, као и начину контроле и одобравања исплате.

Ризик

Уколико Предузеће није општим актом дефинисало исплату и уплату готовине по основу уговора о донацији са физичким лицима, јавља се ризик од злоупотребе готовине у благајни.

Препорука број 22:

Препоручује се Предузећу да, приликом уплата и исплата готовог новца у благајни Предузећа поштује одредбе Правилника о благајничком пословању.

6.1.9. Порез на додату вредност

У оквиру позиције порез на додату вредност исказана су потраживања за више плаћени порез на додату вредност на дан 31. децембар 2015. године у износу од 1.504 хиљаде динара.

6.1.10. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана су у износу од 269 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 24 – Структура активних временских разграничења

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Унапред плаћени трошкови	189	95
Остала активна временска разграничења	80	690
Укупно:	269	785

Унапред плаћени трошкови у износу од 189 хиљада динара на дан 31. децембар 2015. године односе се на: разграничене трошкове осигурања за 2016. годину у износу од 94 хиљаде динара и 95 хиљада динара које је Предузеће уплатило по авансном рачуну број 27/03-2013, из 2013. године, предузећу „IST urban“ д.о.о., Ниш за израду Плана детаљне регулације изворишта „Топлик“. Са рачуна активних временских разграничења, у току ревизије у пословним књигама за 2016. годину, извршена је исправка књижења уплаћеног аванса у износу од 95 хиљада динара, на рачун добављачи у земљи.

Остала активна временска разграничења у износу од 80 хиљада динара, односе се на разграничене трошкова камате за 2016. годину, коју је Предузеће обрачунало и платило у току ревизије, по основу неблагоприятно плаћеног пореза на доходак грађана за исплату донација физичким лицима (Напомена: 6.2.13.1.2.).

Предузеће је приликом почетног признавања обавеза по Уговору о лизингу број 3846/11 од 26. новембра 2011. године, у пословним књигама, евидентирало и обрачунату лизинг накнаду (камату) у износу од 1.290 хиљада динара, повећањем вредности активних временских разграничења и осталих финансијских обавеза. У току ревизије уз образложење да је и део плаћене камате у ранијим годинама, уместо као раход периода, евидентиран на рачуну – остала активна временска разграничења.

Предузеће је у току ревизије, корекцијом почетног стања, извршило исправку књижења на начин да је смањило активна временска разграничења, као и нераспоређени добитак ранијих година за 482 хиљаде динара.

У поступку спровођења ревизорских процедура, није нам презентована рачуноводствена документација на основу које можемо потврдити да се износ од 482 хиљаде динара односи само на погрешно евидентирану лизинг накнаду (камату) по Уговору број 3846/11 из 2011. године, обзиром да преостала обавеза за лизинг накнаду (камату) по плану отплате износи од EUR 925,69.

6.1.11. Капитал

Укупан капитал Предузећа на дан 31. децембар 2015. године исказан је у износу од 809.889 хиљада динара и има следећу структуру:

Табела број 25 – Структура капитала

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Државни капитал	696.402	696.402
Законске резерве	100	100
Нераспоређени добитак ранијих година	90.423	85.091
Нераспоређени добитак текуће године	22.964	5.526
Укупно:	809.889	787.119

6.1.11.1. Државни капитал

Државни капитал на дан 31. децембар 2015. године исказан је у износу од 696.402 хиљаде динара.

Налаз

Државни капитал исказан у износу од 696.402 хиљаде динара, није уписан код Агенције за привредне регистре у складу са чланом 9. став 5. Закона о јавним предузећима. Код Агенције за привредне регистре уписан је основни капитал у вредности од пет хиљада динара, а као оснивач са 100% удела уписана је Општина Параћин.

6.1.11.2. Резерве

Резерве су на дан 31. децембар 2015. године исказане у износу од 100 хиљада динара и чине их „законске резерве“, које су формиране до 2004. године у складу са одредбама члана 51. Закона о предузећима²⁶, којим је било предвиђено издвајање најмање 5% из остварене добити до највише 10% основног капитала.

6.1.11.3. Нераспоређени добитак ранијих година

Нераспоређени добитак ранијих година исказан је у износу од 90.423 хиљаде динара, а промене на овом рачуну у току 2015. године биле су следеће:

Табела број 26 – Промене на рачуну нераспоређени добитак ранијих година

Опис	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Почетно стање 01.01.2015.	72.893	
<i>Корекције почетног стања у току ревизије</i>		
Исправке материјално значајних грешака	12.198	
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2015.	85.091	
Кориговани нераспоређени добитак из 2014. (Напомена: 6.1.11.4.)	5.526	
Промене у току 2015. године	(194)	
Стање на крају године (2015)	90.423	

Повећање нераспоређеног добитка ранијих година за 12.198 хиљада динара настало је по основу исправке материјално значајних грешака из ранијих година, а које су извршене у току ревизије.

²⁶ („Службени лист СРЈ“, број 29/96, 33/96, 29/97, 59/98, 74/99, 9/2001)

Смањење нераспоређеног добитка ранијих година за 194 хиљаде динара настало је по основу уплате добити распоређене оснивачу у износу од 192 хиљаде динара и две хиљаде динара по основу исправке материјално значајних грешака из 2014. године.

На основу Одлуке Надзорног одбора број 179-6/2015 од 19. фебруара 2015. године извршена је расподела остварене добити по завршном рачуну за 2014. годину у износу од 3.845 хиљада динара, на начин да 3.653 хиљаде динара остаје као нераспоређени добитак, а 192 хиљаде динара оснивачу ради уплате на одговарајући рачун за уплату јавних прихода. Одлуком Скупштине Општине Параћин број 400-437/2015-01-II од 20. маја 2015. године дата је сагласност оснивача на Одлуку Надзорног одбора, а уплата на одговарајући рачун за уплату јавних прихода извршена је 23. новембра 2015. године.

6.1.11.4. Нераспоређени добитак текуће године

Нераспоређени добитак текуће године исказан је у износу од 22.964 хиљаде динара, а кориговани нето добитак за претходну годину у износу од 5.526 хиљада динара.

Табела број 27 – Структура коригованог нето добитка за 2014. годину

Опис	2015.	2014. званични	-у хиљадама динара-	
			2014. корекције	2014. кориговано
Добитак пре опорезивања	30.459	4.176	1.090	5.266
Порески расход периода	(4.890)	(852)	(301)	(1.153)
Одложени порески расход периода	(2.605)	/	/	/
Одложени порески приход периода	/	521	892	1.413
Нето добитак	22.964	3.845	1.681	5.526

У току ревизије, исправком књижења материјално значајних грешака из 2014. године, повећан је добитак пре опорезивања у износу од 1.090 хиљада динара по следећем основу:

Табела број 28 - Основ корекције добитка пре опорезивања из 2014. године

Опис	Износ
Извршена капитализација камате (Напомена: 6.1.2.4)	3.082
Усаглашавање аналитике и синтетике	15
Смањење трошкова извршитеља	4
Смањење прихода од активирања учинака (Напомена: 6.1.2.2)	(1.456)
Смањење расхода за изведене грађевинске радове на водоводној мрежи	(389)
Смањење прихода због погрешно издатог рачуна МЗ „Стубица“	(112)
Евидентирање амортизације рачуноводственог софтвера (Напомена 6.1.1.)	(54)
Укупно:	1.090

На основу Одлуке Надзорног одбора број 869-1/2016 од 28. јуна 2016. године извршена је расподела нето добитка текуће 2015. године у износу од 22.964 хиљаде динара на начин да 95%, остаје као нераспоређени добитак, а 5%, за уплату оснивачу на прописани рачун за уплату јавних прихода и то након добијања сагласности.

6.1.12. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе на дан 31. децембар 2015. године исказане су у износу од 56.868 хиљада динара и чине их обавезе приказане у следећој табели:

Табела број 29 – Преглед дугорочних обавеза

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Дугорочни кредити у земљи	55.717	58.344
Обавезе по основу финансијског лизинга	1.151	2.525
Укупно:	56.868	60.869

6.1.12.1. Дугорочни кредити у земљи

Дугорочни кредити у земљи на дан 31. децембар 2015. године исказани су у износу од 55.717 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 30 – Структура дугорочних кредита у земљи

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Дугорочни кредити и зајмови у земљи	75.522	82.695
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	(19.805)	(24.351)
Укупно:	55.717	58.344

Дугорочни кредити у земљи у износу од 55.717 хиљада динара, односе се на обавезе по уговорима о наменском кредитирању, који су закључени са „Banca Intesa“ а.д., Београд, а одобрени из кредитних линија Немачке развојене банке „KfW Bankengruppe“, Frankfurt am Main. Кредити су одобрени Предузећу за финансирања пројеката водоснабдевања, енергетске ефикасности, заштите природне средине и улагања у општинску инфраструктуру.

Табела број 31 – Преглед дугорочних кредита одобрених из кредитних линија Немачке развојене банке

Намена кредита	„Banca Intesa“ а.д., Београд, уговор бр. 53-420-1303720.1 од 05. октобра 2010. године на износ до EUR 340.000			
I Изградња водоводне мреже у насељу Стубица на износ до EUR 100.000 -Прва фаза магистралног цевовода са хидротехничким објектима Плана-Скорица на износ до EUR 120.000 -Прва фаза регионалног водовода за прекоморавска села од Обрежа до Сињег Вира до EUR 120.000	Каматна стопа	Период отплате	обавеза у валути EUR	Износ у хиљадама динара
	3М Euroribor + 4,3 % годишња	седам година, (мировање 12 месеци)	103.889,00	12.635
	Део дугорочних кредита који доспева до једне године			(56.666,64)
Свега: I				47.222,36
II -Водоводна мрежа у насељу Стубица на износ до EUR 110.000, у селу Поповац у износу до 15.000 хиљада динара. -За наставак изградње регионалног водовода за прекоморавска села од Обрежа до Сињег Вира у износу до EUR 91.000.	„Banca Intesa“ а.д., Београд, уговор бр.53-420-1304490.9 од 21. јула 2011. године на износ од EUR 334.339,22 динарска противвредност до 35.000 хиљада динара			
	3М Euroribor + 4,27 % годишња	седам година, (мировање 12 месеци)	143.951,62	17.508
	Део дугорочних кредита који доспева до једне године			(55.723,20)
Свега: II				88.228,42
III -регионални цевовод Плана, Скорица	„Banca Intesa“ а.д., Београд, уговор бр. 53-420-1305586.2 од 18. октобра 2012. године на износ до EUR 126.695,10			

крaк Доња Мутница – у износу од 4.000 хиљада динара. Трећа фаза прекоморавска села Својново у износу од 2.000 хиљаде динара -Главнoг пројекта рег. цeвoвoдa у износу од 1.500 хиљаде динара Обезбeђивaњe дoпунских бунара за водоснабдeвaњe Општине Параћин у износу од 3.500 хиљаде динара Опрeмa за енергeтску eфикаснoст рaдa бунара у износу од 2.000 хиљаде динара	3М Euroribor + 4,5 % годишњa	седам година, (мировање 12 месеци)	80.944,20	9.845
Дeо дугорoчних кредита који дoспeвa дo јeднe гoдинe			(21.115,80)	(2.568)
Свeгa:III			59.828,40	7.277
IV Изградња канализационe мрeжe: -МЗ Доње Видовo у износу од 8.000 хиљаде динара -МЗ Текија у износу од 4.000 хиљаде динара, -МЗ Главица у износу од 3.000 хиљаде динара, -МЗ Стрижа Стришко насељe у износу од 5.000 хиљаде динара.	<i>Banca Intesa“ a.д., Београд, уговор бр. 53-420-1306349.0 од 08. августа 2013. гoдинe. нa износ дo 20.000 хиљада динара, динарска прoтивврeднoст дo EUR 175.406,44</i>			
	3М Euroribor + 4,39 % годишњa	седам година, (мировање 12 месеци)	136.868,14	16.647
Дeо дугорoчних кредита који дoспeвa дo јeднe гoдинe			(29.328,84)	(3.567)
Свeгa:IV			107.539,30	13.080
V Вoдoвoднa мрeжa дo рeзeрвoарa и рeзeрвoарa за снабдeвaњe вoдoм сeлa Зaбрeгa, у износу од EUR 25.000 Сeлa Буљaнa у износу од EUR 100.000 Нaстaвaк изградњe канализационe мрeжe у МЗ Стрижа, Доње Видовo, Главица, Текија у износу од EUR 125.000 Систeм вoдoснaбдeвaњa Лeбинa-Мириловaц у износу од EUR 50.000	<i>Banca Intesa“ a.д., Београд, уговор бр.54-420-1307604.04 од 05. маја 2015. гoдинe нa износ дo EUR 300.000</i>			
	3М Euroribor + 4,3 % годишњa	седам година, (мировање 24 месеци)	155.339,74	18.886
Свeгa:V			155.339,74	18.886
Укупнo : I+II+III+IV+V			458.158,20	55.717

6.1.12.2. Обавезе по основу финансијског лизинга

Обавезе по основу финансијског лизинга исказане су у износу од 1.151 хиљада динара, а њихова структура је приказана у следећој табели:

Табела број 32 – Структура обавеза по основу финансијског лизинга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Обавеза по основу финансијског лизинга	2.474	4.146
Дeо осталих дугорoчних обавеза које дoспeвaју дo јeднe гoдинe	(1.323)	(1.621)
Укупнo:	1.151	2.525

Обавеза по основу финансијског лизинга у износу од 1.151 хиљада динара, односи се на Уговор о лизингу број 3846/11 који је дана 26. новембра 2011. године закључен са „Unicredit leasing“ Србија д.о.о., Београд, за набавку мини багера JCB тип 8065PTC, у

вредности од EUR 70.636,74. Набавка мини багера извршена је од испоручиоца „TERRA“ д.о.о., Београд.

Предузеће је по наведеном уговору преузело обавезе у износу нето финансирања од EUR 59.861,64 и лизинг накнаде у износу од EUR 12.614,28 на период од 6 година, и месечном ратом лизинг накнаде од EUR 1.006,61.

6.1.13. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе, у складу са МРС 12 – Порези на добитак, представљају износе пореза на добитак који су плативи у будућим периодима, а односе се на одбитне привремене разлике. Признају се у мери у којој је вероватно да ће у будућим периодима постојати одливи из ентитета у виду пореских плаћања.

Одложене пореске обавезе на дан 31. децембар 2015. године, исказане су у износу од 4.524 хиљаде динара (1.919 хиљада динара претходне године).

Налаз

Ревизијом је утврђено да Предузеће, у периоду од 2011. до 2015. године, при обрачуна пореске амортизације није:

- примењивало као основицу за обрачун пореске амортизације сталних средстава, неотписану вредност сталних средстава из претходне године, иако је чланом 4. Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе, дефинисано да основицу чини износ неотписане вредности утврђене на крају претходне године,
- вршило обрачун пореске амортизације за сва стална средства, што је за последицу имало неправилно обрачунату пореску амортизацију.

Такође је утврђено да Предузеће није у 2015. години и у ранијим годинама, исказало одложена пореска средства по основу неискоришћеног пореског кредита, на име улагања у основна средства који се може пренети на терет добити будућих периода.

Због наведеног, у 2015. години и ранијих година, Предузеће није вршило признавање одложених пореских средстава, односно одложених пореских обавеза у складу са захтевима МРС 12 – Порези на добитак.

Предузеће је у поступку ревизије, извршило обрачун пореске амортизације за период од 2011. до 2015. године, у складу са Правилником о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе.

Увидом у достављене обрачуне, утврђено је да је Предузеће у 2015. години, било дужно да изврши признавање одложених пореских обавеза на име привремене разлике по основу сталних средстава која подлежу амортизацији у износу од 18.327 хиљада динара, као и да изврши признавање одложених пореских средстава у износу од 2.590 хиљада динара. У складу са параграфом 75. МРС 12 – Порези на добитак, након пребијања одложених пореских средстава одложеним пореским обавезама, у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, уместо 4.524 хиљаде динара Предузеће је било дужно да одложене пореске обавезе искаже у износу од 15.737 хиљада динара. Утврђени износ одложене пореске обавезе Предузеће није евидентирало у пословним књигама за 2015. годину.

Поступајући на тај начин, у билансу успеха Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, потцењени су одложени порески расходи периода, а прецењен нераспоређени добитак текуће године за 11.213 хиљада динара.

Ризик

Уколико Предузеће не евидентира одложене пореске обавезе, јавља се ризик од нетачног исказивања финансијског резултата.

Препорука број 23:

Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку књижења, на начин да повећа одложене пореске обавезе и смањи нераспоређени добитак за 11.213 хиљада динара.

6.1.14. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе, у билансу стања Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, исказане су у износу од 23.953 хиљаде динара и односе се на обавезе приказане у следећој табели:

Табела број 33 – Структура краткорочних финансијских обавеза

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Део дугорочних кредита који доспева до једне године	21.555	24.351
Део осталих дугорочних обавеза које доспевају до једне године (Напомена: 6.1.12.2.)	1.323	1.621
Остале краткорочне финансијске обавезе	1.075	1.075
Укупно:	23.953	27.047

6.1.14.1. Део дугорочних кредита који доспева до једне године

Део дугорочних кредита који доспевају до једне године у износу од 21.555 хиљада динара највећим делом односе се на: обавезе по дугорочним кредитима у износу од 19.805 хиљада динара (Напомена: 6.1.12.1.) и обавеза по уговору о кредиту код „Ванса Интеза“ а.д., Београд у износу од 1.750 хиљада динара који доспева на наплату 23. марта 2016. године. Кредит је одобрен са субвенционисаном каматном стопом Фонда за развој Републике Србије, за текућу ликвидност и набавку материјала за санирање штете од поплаве у пословним просторијама Предузећа у 2014. години, као и за набавку материјала за изградњу водоводне мреже у насељу Плана.

6.1.14.2. Остале краткорочне финансијске обавезе

Остале краткорочне обавезе у износу од 1.075 хиљада динара, односе се на обавезе по Уговору о удруживању средстава број 1398/09, који је дана 29. октобра 2009. године закључен са ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, а ради изградње прикључака на канализациону мрежу у улици Кнеза Милоша у Параћину.

Налаз

Увидом у Уговор о удруживању средстава број 1398/09, који је 29. октобра 2009. године закључен са ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, ради изградње прикључака на канализациону мрежу у улици Кнеза Милоша у Параћину, утврђено је да је Уговором дефинисано да се Дирекција обавезује да на основу Решења о употреби средстава текуће буџетске резерве број 400-752/2009-01-І од 21. октобра 2009. године, удружи средства са ЈП „ВОДОВОД“ у укупном износу од 1.225 хиљада динара, односно у износу од 25 хиљада динара по прикључку и то за изградњу 49

прикључка у улици Кнеза Милоша у Параћину. ЈП „ВОДОВОД“ се обавезује да удружи средства у износу од 20 хиљада динара по прикључку, да изведе радове на изградњи прикључака и да обезбеди стручни надзор над извођењем радова. ЈП “ВОДОВОД” се такође, обавезује да Дирекцији изврши повраћај уплаћених средстава на тај начин што ће од сваког прикључка приликом склапања уговора са корисником у улици Кнеза Милоша, уплатити 25 хиљада динара на посебан наменски рачун за изградњу канализације. Уговором није дефинисано у ком року је ЈП “ВОДОВОД” дужан да изведе радове на изградњи прикључака на канализациону мрежу у улици Кнеза Милоша у Параћину.

Увидом у књиговодствену евиденцију основних средстава утврђено је да Предузеће не води евиденцију изграђених прикључака на канализациону мрежу. Такође, је увидом у допис Дирекције број 576-1/16 од 31. марта 2016. године, утврђено да је Дирекцији од укупно уплаћених средстава у износу од 1.225 хиљада динара за изградњу канализационе мреже у улици Кнеза Милоша, извршен повраћај уплаћених средстава у износу од 150 хиљада динара.

Спровођењем ревизорских процедура, у поступку ревизије, добили смо на увид шест закључених уговора за изградњу канализационих прикључака на основу којих је Предузеће према обавези из Уговора о удруживању средстава, Дирекцији извршило повраћај средстава у износу од 150 хиљада динара.

Одговорна лица Предузећа нису нам образложила зашто нису закључени уговори са корисницима у броју предвиђених прикључака уговором са Дирекцијом, а у поступку ревизије нисмо добили доказ да ли је завршена изградња преосталих 43 прикључака у улици Кнеза Милоша у Параћину, за које је Дирекција на основу Решења о употреби средстава текуће буџетске резерве број 400-752/2009-01-1 од 21. октобра 2009. године, извршила уплату средстава у износу од 1.075 хиљада динара.

С обзиром, да Уговором о удруживању средстава није дефинисано у ком року је ЈП “ВОДОВОД” у обавези да изврши изградњу канализационих прикључака у улици Кнеза Милоша у Параћину, да у пословним књигама Предузећа не постоји евиденција о изграђеним водоводним и канализационим прикључцима, да нам није дато објашњење, зашто нису закључени уговори са корисницима за све прикључке из уговора за које је Предузеће примило средства од ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, нисмо у могућности да потврдимо да је Предузеће у периоду од 2009. године до 31. децембра 2015. године изградило само шест прикључака у улици Кнеза Милоша у Параћину.

Ризик

Неевидентирањем канализационих прикључака који су изграђени из средстава текуће буџетске резерве, јавља се ризик од ненаменског трошења буџетских средстава.

Препорука број 24:

Препоручује се Предузећу да, утврди зашто је од 49 планираних канализационих прикључака у улици Кнеза Милоша у Параћину изграђено само шест прикључака, да преиспита заинтересованост корисника у овој улици за изградњу преосталих 43 канализациона прикључака по Уговору о удруживању средстава са ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, број 1398/09 од 29. октобра 2009. године. Уколико не постоји заинтересованост за прикључивање на канализациону мрежу, Предузеће треба да изврши повраћај уплаћених средстава из текуће буџетске резерве, на посебан наменски рачун за изградњу канализације, у износу од 1.075 хиљада динара.

6.1.15. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси, депозити и кауције су исказани у износу од 4.239 хиљада динара (6.436 хиљада динара у претходној години) и највећим делом их чине примљени аванси од следећих купаца:

Табела број 34 – Преглед примљених аванса, депозита и кауција

-у хиљадама динара-

Назив	2015.
ВТ ZIPП - Параћин	604
„8. Новембар“ - Ћуприја	296
„Transkor“ Параћин	360
“RM” - Поповац	146
Јовановић Драгутин	107
„Дуго-пројектовање“ - Ћуприја	104
Остали примљени аванси, депозити и кауције	2.622
Укупно:	4.239

Примљени аванси се односе на унапред извршене уплате од купаца: по основу прикључака на водоводну и канализациону мрежу, као и за утрошену воду и одвођење отпадних вода.

6.1.16. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања на дан 31. децембар 2015. године, исказане су у укупном износу од 2.329 хиљада динара (у претходној години 3.171 хиљада динара) и највећим делом се односе на обавезе према следећим добављачима:

Табела број 35 – Преглед обавеза према добављачима на дан 31. децембар 2015. године

-у хиљадама динара-

Назив	2015.
„ЕПС Снабдевање“ д.о.о., Београд	586
„Inex Zaštita“ д.о.о., Јагодина	308
„Putotehna“ д.о.о., Параћин	267
СТР „Михајловић“, Доња Мутница	193
„SaniVod“ д.о.о., Београд	112
„Forum“ д.о.о., Параћин	81
Остали	782
Укупно:	2.329

Обавезе према добављачима на дан биланса усаглашене су у износу од 1.700 хиљада динара, односно 73%.

Налаз

Увидом у аналитичку евиденцију добављача, утврђено је да Предузеће у својим пословним књигама за 2015. годину, није евидентирало обавезу према добављачу „Sam Engineering“ д.о.о., Нови Сад на име извршених услуга одржавања апликације и аутоматике за праћење рада бунара и система за пречишћавање отпадних вода за октобар по рачуну број 156/15 и број 157/15 од 7.10.2015. године и за децембар 2015. године по рачуну број 194/15 од 17.12.2015. године у укупном износу од 551 хиљада динара.

Поступајући на тај начин, у билансу стања Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, мање су исказане обавезе према добављачима у земљи, а више нераспоређени добитак текуће године за 551 хиљада динара.

Такође је утврђено, да Предузеће није на дан 31. децембар 2015. године, извршило усаглашавање међусобних обавеза и потраживања са добављачем „Сam Engineering“ д.о.о., Нови Сад, чиме је поступило супротно одредбама члана 18. став 1. Закона о рачуноводству.

Ризик

Уколико се не изврши усаглашавање обавеза према добављачима, јавља се ризик да се расходи који су настали у току године не евидентирају у пословним књигама, као и ризик од непоступања у складу са законским прописима.

Препорука број 25:

Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, евидентира обавезе према добављачу „Сam Engineering“ д.о.о., Нови Сад, на начин да, корекцијом почетног стања, повећа вредност рачуна-обавезе према добављачима, а смањи нераспоређени добитак ранијих година за 551 хиљада динара.

6.1.17. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе исказане су у износу од 258 хиљада динара и односе се на: обавезе по основу зарада и накнада зарада у износу од 99 хиљада динара и 159 хиљада динара на обавезе по основу камата и трошкова финансирања.

Обавезе по основу зарада и накнада зарада у износу од 99 хиљада динара односе се на обавезе за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају. По образложењу овлашћених лица Предузећа, ради се о нереализованим налозима код пословне банке за обуставе из зарада запослених.

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања у износу од 159 хиљада динара чине обавезе за неблаговремено плаћене јавне приходе, односно камату за неблаговремено плаћен порез на доходак грађана, које је Предузеће у току ревизије обрачунало на име исплата донација грађанима (Напомена: 6.2.13.1.2.).

6.1.18. Обавезе по основу пореза на додатну вредност

Обавезе по основу пореза на додатну вредност исказане су у износу од 966 хиљада динара и у целости се односе на обавезе по основу мањка материјала утврђеног ванредним пописом (Напомена: 6.1.4.1.1.) .

6.1.19. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Табела број 36 –Преглед обавеза за остале порезе, доприносе и друге дажбине

-у хиљадама динара-

Назив	2015.	2014.
Обавезе за порез из резултата	5.076	1.208
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	1.190	0
Укупно:	6.266	1.208

Обавезе за порез из резултата на дан 31. децембар 2015. године исказане су у износу од 5.076 хиљада динара и у целости се односе на обрачунат а неуплаћени порез на добитак.

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 1.190 хиљада динара, односе се на обрачунати порез на донације, које је Предузећа у току 2014. и 2015. године исплаћивало физичким лицима у готовом новцу преко благајне (Напомена: 6.1.8.).

У поступку ревизије утврђено је, да Предузеће није у складу са одредбама члана 85. Закона о порезу на доходак грађана, вршило обрачун и уплату пореза на остала лична примања у моменту исплате донације. Предузеће је у току ревизије извршило обрачун и уплату пореза на остала лична примања у износу од 1.190 хиљада динара и исто евидентирало у својим пословним књигама на дан 31. децембар 2015. године.

6.1.20. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења исказана су у износу од 339.232 хиљаде динара и имају следећу структуру:

Табела број 37 – Структура пасивних временских разграничења

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Унапред обрачунати трошкови (Напомена: 6.1.10.)	80	0
Одложени приходи и примљене донације	337.630	338.872
Разграничени приходи по основу потраживања	1.522	3.736
Укупно:	339.232	342.608

6.1.20.1. Одложени приходи и примљене донације

Табела број 38 - Промене на рачуну - одложени приходи и примљене донације у 2015. години

Опис	-у хиљадама динара-	
	2015.	
Стање на почетку године	338.873	
Повећање у 2015. години	1.353	
Смањење у корист прихода (Напомена: 6.2.2)	(2.596)	
Стање на крају године	337.630	

Табела број 39 – Преглед одложених прихода и примљених донација по намени

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	
Реконструкција водоводне и канализационе мреже у граду	44.671	
Изградња колектора Параћин-Дреновац, I фаза Лебине - Ратаре	30.386	
Изградња водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре	40.851	
Изградња цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица	2.734	
Изградња цевовода Стубица	7.969	
Изградња фекалне канализације Доња Мутница, Клачевица, Извор	24.007	
Изградња главног цевовода Шалудовац	10.176	
Изградња водоводне мреже Стубица-Топлик (донација Општине Параћин)	3.896	
Изградња магистралног цевовода Плана -Скорица	50.845	
Еко фонд	1.170	
Изградња регионалног цевовода од Обрежа до Сињег Вира	65.042	
Изградња колектора Доње Видово	17.635	

Назив	2015.
Изградња БВ 1-доградња	3.524
Изградња водоводне мреже у Буљану	673
Изградња водоводне мреже Забрега	506
Донација Културни центар Адакале	96
Изградња водоводне мреже Давидовац	1.153
Изградња водоводне мреже Крежбинац	130
Изградња водоводне мреже Извор	15.982
Изградња водоводне мреже у селу Доња Мутница	5.810
Изградња водоводне мреже у селу Горња Мутница	2.682
Доградња градске мреже у улици Никола Тесла	1.154
Изградња цевовода Стубица, Поповац, прекоморавска села	6.538
Укупно:	337.630

Налаз

Донација за реконструкцију водоводне и канализационе мреже у граду

Одложени приходи и примљене донације за реконструкцију водоводне и канализационе мреже у граду на дан 31. децембар 2015. године, исказане су у износу од 44.671 хиљада динара и односе се на примљене донације од Општине Параћин (Оснивача) у периоду од 2010. до 2015. године.

Ревизијом је утврђено да је Предузеће у периоду од 2010. до 2015. године, на име реконструкције водоводне и канализационе мреже у Параћину по Генералном урбанистичком плану, од Оснивача примило донације у укупном износу од 35.538 хиљада динара, а да је на рачуну-одложени приходи и примљене донације евидентирало 44.671 хиљада динара, односно да је на овом рачуну, више евидентирало 9.133 хиљаде динара.

Према објашњењу датом у поступку ревизије, до неправилног евидентирања одложених прихода и примљених донација за изградњу водоводне мреже у граду, дошло је због евидентирања појединих субвенција за повраћај кредита, као одложених прихода а не као прихода од премија, субвенција, дотација, регреса и повраћаја пореских дажбина. Због наведеног, Предузеће је поступило супротно захтевима МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи.

Поступајући на тај начин, Предузеће је у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, преценило одложене приходе и примљене донације и потценило нераспоређени добитак ранијих година у износу од 9.133 хиљаде динара.

Ризик

Неевидентирањем одложених прихода и примљених донација у складу са захтевима МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи, јавља се ризик од нетачног исказивања резултата пословања.

Препорука број 26:

Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да смањи одложене приходе и примљене донације за реконструкцију водоводне и канализационе мреже у граду и повећа нераспоређени добитак ранијих година за 9.133 хиљаде динара.

Донације за изградњу колектора Параћин-Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре

Одложени приходи и примљене донације за изградњу колектора Параћин-Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре, на дан 31. децембар 2015. године, исказани су у износу од 30.386 хиљада динара и односе се на примљене донације у периоду од 2011. до 2014. године.

Увидом у уговоре о примљеним донацијама, у току ревизије, утврђено је да је Предузеће на име изградње овог колектора примило донације у укупном износу од 33.891 хиљада динара и то: од Општине Параћин у износу од 11.475 хиљада динара, а од Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде у укупном износу од 22.416 хиљада динара и то: 6.713 хиљада динара по Уговору број 401-00-899/2014-07; 690 хиљада динара по Уговору број 401-00-150/2013; 3.213 хиљада динара по Уговору број 401-00-340/2012-07; 10.796 хиљада динара по Уговорима број 489/2012 и 339/2012 и 1.004 хиљаде динара по Уговору број 401-00-340/2012-07.

Предузеће је на рачуну-одложени приходи и примљене донације по основу изградње колектора Параћин-Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре, евидентирало 30.386 хиљада динара, а уплаћене донације износе 33.891 хиљаде динара, односно на рачуну-одложени приходи и примљене донације, мање је евидентирало 3.505 хиљада динара.

У даљем поступку ревизије утврђено је да је Предузеће донације од Оснивача за изградњу колектора Параћин-Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре, у износу од 3.506 хиљада динара, евидентирало као приходе од премија, субвенција, дотација, регреса и повраћаја пореских дажбина.

Поступајући на тај начин, Предузеће је у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, потценило одложене приходе и примљене донације, а преценило нераспоређени добитак ранијих година за 3.505 хиљада динара.

Ризик

Уколико се настави са неправилним књиговодственим евидентирањем одложених прихода и примљених донација, исказано стање у билансу стања неће одговарати стварном стању имовине и капитала.

Препорука број 27:

Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да повећа одложене приходе и примљене донације за изградњу колектора Параћин-Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре, а смањи нераспоређени добитак ранијих година за 3.505 хиљада динара.

Донације за изградњу водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре

Одложени приходи и примљене донације за изградњу водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре, на дан 31. децембар 2015. године, исказане су у износу од 40.851 хиљада динара (примљене донације у износу од 41.967 хиљада динара и умањење по основу обрачунате амортизације у износу од 1.116 хиљада динара).

Увидом у достављену документацију утврђено је да је Предузеће у периоду од 2008. – 2010. године, на име изградње водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре примило донације у износу од 36.932 хиљаде динара и то по основу: Уговора број 401-002315/09-19 од Министарства економије и регионалног развоја у износу од 7.586 хиљада динара, Уговора број 401-00-405/2010-07 од Министарства пољопривреде,

шумарства и водопривреде, у износу од 19.137 хиљада динара и од Општине Параћин у износу од 10.209 хиљаде динара.

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће, на рачуну-одложени приходи и примљене донације по основу изградње наведене водоводне мреже, евидентирало 41.967 хиљада динара, а да су донације уплаћене у износу од 36.932 хиљаде динара, односно да је у пословним књигама, евидентирало више у износу од 5.035 хиљада динара.

У даљем поступку ревизије утврђено је, да је евидентирање примљених донација, вршено у моменту активирања некретнина постројења и опреме, а не у моменту пријема донације, што није у складу са МРС 20 - Рачуноводство државних давања и државне помоћи. Захтевима МРС 20, је дефинисано да, уколико је државно давање повезано са средствима, одложени приходи се евидентирају на рачуну-одложени приходи и примљене донације у обрачунском периоду у ком су примљена новчана средства, а затим се, на систематској основи, током корисног века тог средства, врши укидање одложених прихода уз истовремено признавање прихода по том основу.

Спровођењем ревизорских процедура, утврђено је, да је Предузеће на дан 31. децембра 2011. године, извршило почетно признавање водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре у износу од 52.776 хиљада динара. Увидом у рачуне (окончане ситуације) о извршеним радовима, као и у евиденцију утрошеног материјала за изградњу водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре, утврђено је да је набавна вредност ове водоводне мреже на дан 31. децембар 2011. године, износила 42.352 хиљаде динара, због чега је вредност ове водоводне мреже у пословним књигама исказана више за 10.424 хиљада динара.

Према објашњењу добијеном у поступку ревизије, од тадашњег шефа рачуноводства, до неправилног признавања основних средстава и одложених прихода и примљених донација, дошло је због дуплог евидентирања појединих привремених ситуација.

Предузеће је на дан 31. децембар 2012. године извршило обрачун амортизације водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре, у износу од 1.277 хиљада динара и ефекте обрачунате амортизације евидентирало као расход периода, а на дан 2. јануар 2013. године, износ обрачунате амортизације из 2012. године, сторнирало тако што је смањило вредност основних средстава, као и исправку вредности основних средстава.

Такође је, на дан 31. децембар 2013. године, извршило обрачун амортизације у износу од 1.319 хиљада динара, и за ефекат обрачунате амортизације извршило признавање прихода по основу условљених донација, а на дан 31. децембар 2015. године, извршило сторнирање обрачунате амортизације за 2013. годину, повећавајући вредност одложених прихода и примљених донација и умањујући износ прихода по основу условљених донација за 1.319 хиљада динара.

Предузеће није у 2014. години, за износ обрачунате амортизације вршило умањење одложених прихода и примљених донација и признавање прихода по том основу, што није у складу са чланом 17. Правилника о рачуноводственим политикама и захтевима МРС 20 – Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи.

Узимајући у обзир напред наведено, у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, прецењене су некретнине, постројења и опрема за 10.424 хиљада динара,

одложени приходи и примљене донације за 5.035 хиљада динара и нераспоређени добитак ранијих година за 5.389 хиљада динара.

Ризик

Уколико се настави са неправилним књиговодственим евидентирањем одложених прихода и примљених донација, као и некретнина, постројења и опреме, исказано стање у билансу стања неће одговарати стварном стању имовине и капитала.

Препорука број 28:

Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин да смањи набавну вредност водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре за 10.424 хиљада динара, вредност одложених прихода и примљених донација по основу изградње ове водоводне мреже за 5.035 хиљада динара и нераспоређеног добитка ранијих година за 5.389 хиљада динара. Такође, да на исправну основицу изврши обрачун амортизације од момента активирања и да утврђене ефекте евидентира у складу са увојеним рачуноводственим политикама и захтевима МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи.

Донације за изградњу цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица

Одложени приходи и примљене донације за изградњу цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица, на дан 31. децембар 2015. године, исказане су у износу од 2.734 хиљаде динара (примљене донације у износу од 2.812 хиљада динара и умањење по основу обрачунате амортизације у износу од 78 хиљада динара).

Увидом у презентовану документацију, утврђено је да је Министарство пољопривреде шумарства и водопривреде закључило уговор о донацији са општином Параћин као инвеститором у вредности од 8.818 хиљада динара. Уговором је дефинисано да ће Министарство одобрити подстицајна средства у износу од 50% од вредности уговора, као и да се средства одобравају на износ инвестиције умањен за пдв.

Предузеће је на основу Уговора извршило радове на изградњи цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица и Оснивачу (инвеститору) испоставило Окончану ситуацију број 1880/06 од 7. децембра 2006. године у износу од 10.404 хиљаде динара (вредност радова у износу од 8.817 хиљада динара и порез на додату вредност у износу од 1.587 хиљада динара). На основу Окончане ситуације, а у складу са Законом о јавној својини, на дан 31. децембар 2009. године, у пословним књигама Предузећа, евидентирано је активирање грађевинског објекта - цевовод, црпна станица и водоводна мрежа Клачевица у износу од 8.817 хиљада динара.

Ревизијом је утврђено, да је Предузеће по основу изградње цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица, примило донацију од Оснивача по основу права коришћења у износу од 8.817 хиљада динара, а да је у пословним књигама на рачуну – одложени приходи и примљене донације по овом основу исказало износ од 2.812 хиљаде динара, односно да је на дан 31. децембар 2015. године, потценило одложене приходе и примљене донације, а преценило нераспоређени добитак из ранијих година за 6.005 хиљада динара.

Такође је утврђено, да иако је грађевински објекат у употреби од 2009. године, обрачунату амортизацију Предузеће није евидентирало, у складу са захтевима МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи.

Ризик

Уколико се настави са неправилним књиговодственим евидентирањем одложених прихода и примљених донација, исказано стање у билансу стања неће одговарати стварном стању имовине и капитала.

Препорука број 29:

Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин да повећа вредност одложених прихода и примљених донација по основу изградње цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица, и смањи вредност нераспоређеног добитка ранијих година за 6.005 хиљада динара. Такође се препоручује, да за обрачунату амортизацију од момента активирања, смањи одложене приходе и примљене донације и повећа нераспоређени добитак ранијих година.

Донације за изградњу водоводне мреже у прекоморавским селима

Предузеће је, као инвеститор, у току 2013. године, на основу Решења о употребној дозволи активирало водоводну мрежу у прекоморавским селима и на рачуну-одложени приходи и примљене донације евидентирало износ од 30.314 хиљаде динара и то:

Табела број 40 – Водоводна мрежа прекоморавских села изграђена из донација

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
Изградња водоводне мреже у селу Доња Мутница	5.959
Изградња водоводне мреже у селу Горња Мутница	2.750
Изградња водоводне мреже у селу Извор	16.568
Изградња водоводне мреже у селу Шалудовац	3.215
Изградња водоводне мреже у селу Крежбинац	132
Изградња водоводне мреже у селу Клачевица	507
Изградња водоводне мреже у селу Давидовац	1.183
Укупно:	30.314

У периоду од 2010. до 2013. године, Предузеће је као инвеститор изводило радове на изградњи водоводне мреже у прекоморавским селима, чију су изградњу финансирани: Оснивач, месне заједнице и становништво. По основу изведених радова Предузеће је испостављало рачуне месним заједницама и становништу као наручиоцима радова, а у својим пословним књигама, евидентирало је трошкове материјала и радне снаге као трошкове периода, а вредност грађевинских услуга као приход периода у износу од 30.314 хиљаде динара.

Након завршетка изградње водоводне мреже и добијања употребне дозволе, од стране запослених у Техничком сектору, извршена је процена вредности изграђених водоводних мрежа, узимајући у обзир дужину водоводних мрежа и вредност изведених радова, примењујући тржишне цене из ценовника Предузећа.

У поступку ревизије утврђено је, да је Предузеће на основу процене вредности грађевинских објекта-водоводне мреже у прекоморавским селима на дан 31. децембар 2013. године, у својим пословним књигама, евидентирало:

- процењену вредност водоводних мрежа у селима као набавну вредност некретнина постројења и опреме у укупном износу од 47.005 хиљада динара,

- вредност трошкова изградње (уtroшеног материјала, трошкове производних услуга и ангажовања радне снаге), као одложене приходе и примљене донације, у износу од 30.314 хиљада динара,
- разлику, између процењене вредности и вредности трошкова изградње водоводних мрежа у селима, у износу од 16.691 хиљада динара, као приходе од активирања робе за сопствене потребе.

Предузеће је супротно члану 5. Правилника о рачуноводственим политикама и захтевима МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, активирање водоводне мреже у прекоморавским селима, евидентирало по процењеној вредности у износу од 47.005 хиљада динара, уместо по набавној вредности у износу од 30.314 хиљаде динара, а разлику у износу од 16.691 хиљада динара као приход од активирања робе за сопствене потребе, супротно МРС 18 – Приходи, којим је дефинисано, да се приход признаје када је вероватан прилив економских користи повезаних са том трансакцијом.

Због наведеног, у билансу стања Предузећа, на дан 31. децембар 2015. године, процењене су некретнине, постројења и опрема (водоводна мрежа прекоморавских села), као и нераспоређени добитак ранијих година за 16.691 хиљада динара.

Такође, је у поступку ревизије утврђено, да у периоду од 2013. до 2015. године, Предузеће није, у складу са захтевима МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи, за износ обрачунате амортизације, умањивало одложене приходе и примљене донације иако је водоводна мрежа прекоморавских села у употреби од 2013. године.

Због наведеног, Предузеће је у билансу стања, на дан 31. децембар 2015. године, за износ обрачунате амортизације у периоду од 2013. до 2015. године, преценило одложене приходе и примљене донације, а потценило нераспоређени добитак. Није било могуће утврдити ефекте оваквог поступања на финансијске извештаје за 2015. годину.

Ризик

Уколико Предузеће настави са евидентирањем некретнина, постројења и опреме израђених у сопственој режији, по процењеној вредности, уместо по цени коштања, постоји ризик од погрешног исказивања имовине и капитала.

Препорука број 30:

Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да смањи набавну вредност водоводне мреже прекоморавских села, као и нераспоређени добитак ранијих година за 16.691 хиљада динара. Такође, да на утврђену основицу, изврши обрачун амортизације за период од 2013. до 2015. године и утврђене ефекте евидентира на начин, да смањи одложене приходе и примљене донације за изградњу водоводне мреже прекоморавских села и повећа нераспоређени добитак ранијих година.

Одложени приходи и примљене донације-остале неправилности

Увидом у презентовану документацију, утврђено је, да је Предузеће у 2013. години од Оснивача примило новчана средства у износу од 13.114 хиљада динара на име враћања кредита банци и исте евидентирало на рачуну-одложени приходи и примљене донације, уместо као приход текућег периода. Такође је, на име субвенције

у износу од 1.200 хиљада динара од Фонда за заштиту животне средине Параћин, извршило признавање одложених прихода и примљених донација уместо прихода текућег периода.

Ревизијом је такође утврђено, да је Предузеће од Оснивача у 2014. години, примило средства у укупном износу од 7.404 хиљаде динара и то: за изградњу фекалних колектора Дреновац-Параћин у износу од 3.504 хиљаде динара и Извор-Клачевица-Доња Мутница у износу од 3.900 хиљада динара и да је исте евидентирало као приход текућег периода, уместо на рачуну-одложени приходи и примљене донације.

Због наведеног, Предузеће је у билансу стања на дан 31. децембар 2015. године, преценило одложене приходе и примљене донације, а потценило нераспоређени добитак ранијих година за 6.910 хиљада динара.

Препорука број 31:

Препоручује се Предузећу да, у својим пословним књигама, корекцијом почетног стања, изврши исправку погрешног књижења, на начин, да смањи одложене приходе и примљене донације и повећа нераспоређени добитак ранијих година за 6.910 хиљада динара.

Констатујемо да Предузеће, није у складу са МРС 20 - Рачуноводство државних давања и обелодањивање државне помоћи, евидентирало примљене донације у периоду од 2010. до 2015. године и то: за реконструкцију водоводне и канализационе мреже у граду; за изградњу колектора Параћин-Дреновац, I фаза Лебине – Ратаре; за изградњу водоводне мреже Мутница, Стрижа, Дреновац, Ратаре; за изградњу цевовода, црпне станице и водоводне мреже Клачевица; за изградњу водоводне мреже у прекоморавским селима, као и примљене субвенције за исплату кредита банкама.

Такође, није у складу са МРС 16 – Некретнине, постројења и опрема, водоводну и канализациону мрежу изграђену у сопственој режији, евидентирало по цени коштања, већ по процењеној вредности, која је извршена од стране запослених у Техничком сектору, а такође је и приходе од активирања производа и услуга за сопствене потребе, уместо по цени коштања евидентирало, по процењеној вредности. Због наведеног, а узимајући у обзир напред описане неправилности, у билансу стања Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, прецењене су некретнине, постројења и опрема за 27.115 хиљада динара, одложени приходи и примљене донације за 11.568 хиљада динара и нераспоређени добитак ранијих година за 15.547 хиљада динара.

За износ више обрачунате амортизације, прецењени су одложени приходи и примљене донације, а потцењен нераспоређени добитак ранијих година.

У поступку ревизије, Предузеће није доставило доказе да је сва примљена новчана средства по основу државних давања и утрошило за намену која је утврђена уговорима о донацији и то по основу следећих уговора:

- Уговора број 401-00-405/2010-07 од 26. маја 2010. године, који је закључен између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, и Предузећа у износу од 610 хиљада динара,
- Уговора број 401-00-899/2014-07 од 25. априла 2014. године, који је закључен између Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде и Предузећа у износу од 1.998 хиљада динара,
- донација Општине Параћин –капиталне инвестиције за Главни цевовод Шалудовац у износу од 4.614 хиљаде динара.

6.2. Биланс успеха

Предузеће је у извештајном периоду остварило нето добитак у износу 22.964 хиљаде динара, као разлику укупних прихода у износу 197.484 хиљаде динара и укупних расхода у износу 167.025 хиљада динара умањену за порески расход периода у износу од 4.890 хиљада динара, као и за одложени порески расход периода у износу од 2.605 хиљада динара.

6.2.1. Пословни приходи

Пословни приходи у 2015. години исказани су у износу од 168.671 хиљада динара, чија структура је приказана у следећој табели:

Табела број 41 – Структура пословних прихода

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Приходе од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	166.075	133.751
Приходе од премија, субвенција и слично (Напомена: 6.1.20.1)	2.596	15.187
Укупно:	168.671	148.938

6.2.1.1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту остварени су у износу од 166.075 хиљада динара, а односе се на приходе од сакупљања, пречишћавања и дистрибуције воде на основу важећег ценовника Предузећа, као и од осталих услуга поверених Предузећу од стране оснивача.

Табела број 42 - Структура прихода од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	
Приходи од продате воде	105.705	
Приходи од одвођења отпадне воде	47.349	
Свега:	153.054	
Умањење прихода по основу усвојених захтева за рекламацију	(12.731)	
Укупно:	140.323	
Приходи од услуга прикључка воде	13.274	
Приходи од услуга прикључка канализације	4.744	
Свега:	18.018	
Приходи од продаје услуга рада куке, ровокопача	49	
Приходи од услуга сагласности изласка на терен, техничких услова	817	
Приходи од услуга – грађевински радови	5.121	
Приходи од осталих услуга	1.747	
Свега:	7.734	
Укупно:	166.075	

Приходи од продате воде и одвођења отпадних вода исказани су у износу од 153.054 хиљаде динара, и остварени су испоруком воде за домаћинства-физичка лица, привредна друштва, предузетнике и остале кориснике.

6.2.1.1.1. Рекламације купаца – физичка лица

Умањење прихода од услуга по основу рекламација од стране купаца (купци–физичка лица и купци–социјална заштита) исказано је у износу од 12.731 хиљада динара.

Према објашњењима овлашћених лица, за решавање рекламација у 2015. години примењиван је Правилник о рекламацијама и поступку сектора ЈП „ВОДОВОД“ на обради рекламираних рачуна, који је усвојен одлуком Надзорног одбора број 1565/2013 од 14. октобра 2013. године и Одлука о измени и допуни Правилника о рекламацијама број 179/4/2015 од 19. фебруара 2015. године.

Одлуком о измени и допуни Правилника о рекламацијама, чланом 3. дефинисано је да се приговор потрошача на раније издате рачуне не прихвата, уколико исти не буде достављен у року од 10 дана од дана пријема рачуна. Захтев за рекламацију рачуна подноси се у седишту Предузећа, а може га поднети власник објекта са којим је Предузеће закључило уговор о пружању услуга или лице које је путем изјаве преузело обавезу плаћања рачуна за испоручену воду. Такође, је дефинисано да ће рекламација рачуна од стране потрошача бити разматрана само у случају ако је потрошач измирио рачуне које не оспорава.

Правилником је дефинисано и то: да потрошачи могу рекламирати рачуне у случају неправилно очитаног водомера, неправилно извршеног обрачуна, због квара на мерном инструменту, квара на инсталацијама корисника, због застарелости и због истека рока за баждарење водомера.

У случају неправилно очитаног стања на основу Правилника, овлашћени радник врши проверу стања на водомеру корисника и сачињава записник о очитаном стању и исти доставља обрачунском раднику, који у случају неправилног очитивања врши корекцију рачуна и исти доставља кориснику. Обавеза корисника који рекламира неправилно очитано стање на водомеру је да достави своје очитано стање.

Такође је дефинисано, да Предузеће може, у случају квара на инсталацијама корисника, извршити отпис дела дуга и то отписивањем одвођења канализације за период у коме је регистрована висока потрошња.

Поступак рекламација се спроводи на начин да овлашћени радник врши проверу мерног инструмента, доноси записник о извршењу посла и исти доставља лицу које, уколико је рекламација оправдана, сторнира споран рачун умањењем задужења купца за износ одобрене рекламације и издаје исправан рачун задужењем купца за износ исправног рачуна.

Налаз

Увидом у захтеве за рекламације утврђено је да су потрошачи у 2015. години, подносили захтеве за рекламацију рачуна о утрошку воде из 2014. године и из ранијих година. На основу поднетих захтева за рекламацију, Предузеће је у 2015. години, вршило исправку задужења по основу пружених услуга у 2013, и 2014. години, супротно Правилнику о рекламацијама и поступку сектора ЈП „ВОДОВОД“ на обради рекламираних рачуна, број 1565/2013 од 14. октобра 2013. године, као и допуни овог Правилника из 2015. године. Иако Предузеће у 2015. години, није имало основ за признавање рекламација из 2014. године и ранијих година, у пословним књигама је вршило умањење прихода од пружених услуга остварених у току 2015. године.

У даљем поступку ревизије, утврђено је да овлашћени радник није, у појединим случајевима, вршио проверу стања на мерном инструменту, већ је рекламација корисника уважена на основу очитаног стања од стране корисника (потрошачки бројеви: 065004, 068088, 083032, 098085018).

Такође је, увидом у аналитичке рачуне купаца у земљи, утврђено да је Предузеће усвајало захтеве за рекламацију рачуна за потрошаче који нису измирили рачуне које не оспоравају.

Потрошачи су у 2015. години, подносили захтев за умањење рачуна услед повећане потрошње воде због неисправности инсталација. У појединим случајевима (потрошачки бројеви: 306156000 и 272001000), иако је записником о контроли број 4567, утврђено да је квар настао на инсталацији потрошача, Предузеће је извршило отпис задужења за утрошену воду и одвођење отпадних вода за 2015. годину и за ранији период. Предузеће је и након утврђеног стања да се ради о квару на инсталацији корисника, у појединим случајевима, извршило исправку потраживања за целокупну потрошњу воде и канализације, иако су ови потрошачи, на основу Правилника имали право само на умањење вредности за услугу одвођења отпадних вода.

Спровођењем ревизорских процедура, по основу усвојених рекламација у току 2015. године поред наведеног, утврђено је и следеће:

- да је Предузеће, у одређеном броју случајева, вршило отпис потраживања од купаца без валидне документације, односно да записници о провери мерних инструмената не садрже потпис одговорног лица које врши контролу веродостојности рачуноводствене исправе. Евидентирањем пословних промена на основу оваквих рачуноводствених исправа, Предузеће није поступило у складу са чланом 8. и 9. Закона о рачуноводству, којима је, поред осталог, прописано да веродостојна рачуноводствена исправа обухвата све податке потребне за књижење, тако да се из ње недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословне промене, а да одговорно лице потписом, односно другом идентификационом ознаком потврђује да је рачуноводствена исправа веродостојна (потпуна, истинита, рачунски тачна и да приказује пословну промену);
- да је из ранијих година, умањивало приходе од продаје услуга за 2015. годину, уместо да је исте евидентирало, као корекцију нераспоређене добити из ранијих година. На овај начин Предузеће је у финансијским извештајима за 2015. годину извршило пребијање прихода и расхода, што није у складу са параграфом 34 МРС 1 – Презентација финансијских извештаја;

Предузеће је у 2015. години:

- признавало и рекламације потрошача о утрошку воде из 2014. године и из ранијих година, иако је чланом 3. Правилника о рекламацијама и поступку сектора ЈП „ВОДОВОД“ на обради рекламираних рачуна, дефинисано да се приговор потрошача на раније издате рачуне не прихвата, уколико исти не буде достављен у року од 10 дана од дана пријема рачуна. По овом основу Предузеће је у пословним књигама вршило умањење остварених прихода од пружених услуга у току 2015. године;
- овлашћени радник није, у појединим случајевима, вршио проверу стања на мерном инструменту, већ је рекламација корисника уважена на основу читаног стања од стране корисника;
- усвајало је захтеве за рекламацију рачуна за потрошаче који нису измирили рачуне које не оспоравају, супротно одредбама Правилника о рекламацијама;
- у појединим случајевима, извршило је отпис потраживања, односно умањење прихода, за целокупну потрошњу воде и канализације, иако су ови потрошачи, на основу Правилника имали право само на умањење вредности за услугу одвођења отпадних вода.

Због наведеног, нисмо се уверили да је приходе од продате воде и одвођења отпадних вода у 2015. години, требало умањити за 12.731 хиљада динара.

Ризик

Уколико се настави са усвајањем захтева потрошача за рекламације рачуна супротно одредбама Правилника о рекламацијама и поступку сектора ЈП „ВОДОВОД“ на обради рекламираних рачуна, уколико и даље по захтевима за рекламације одлучује једно лице, као и ако се по овим захтевима решава без валидне рачуноводствене документације, постоји ризик од смањења прихода и резултата без правног основа, односно ризик од незаконитог поступања.

Препорука број 32:

Препоручује се Предузећу да, захтеве потрошача за рекламацију, решава у складу са одредбама Правилника о рекламацијама и поступку сектора ЈП „ВОДОВОД“ на обради рекламираних рачуна из 2013. године, као и његових допуна из 2015. године.

6.2.1.1.2. Рекламације купаца - социјална заштита

Одлуком о правима и услугама у социјалној заштити општине Параћин број 55-1/2011-01-II од 1. јула 2011. године (у даљем тексту: Одлука) и Одлуком о изменама и допунама Одлуке о социјалној заштити општине Параћин број 55-1/2013-01-II од 26. децембра 2013. године, утврђено је право појединих лица на социјалну заштиту односно право на субвенцију накнада за комуналне услуге. Сва лица која испуњавају услове из Одлуке остварују право на субвенцију преко Центра за социјални рад „Параћин“ (у даљем тексту: Центар). Чланом 4. Одлуке о изменама и допунама Одлуке о социјалној заштити, утврђено је да Центар доставља потврде о лицима која остварују право на социјалну заштиту. Такође је утврђено, да субвенцију могу имати домаћинства која троше до 10 кубика по члану домаћинства, а висина субвенције износи од 60-100%.

У складу са Одлуком, Предузеће је дужно да рачуне на име накнаде за комуналне услуге за лица која остварују право на социјалну заштиту упућује Центру, за износ субвенционисане накнаде.

Налаз

Предузеће је, на основу Одлуке о правима и услугама у социјалној заштити општине Параћин број 55-1/2011-01-II од 1. јула 2011. године и Потврда о лицима која остварују право на социјалну заштиту, испостављало рачуне на име пружених услуга Центру за социјални рад „Параћин“ у висини субвенционисане накнаде, а за износ изнад субвенционисане накнаде вршено је задужење физичких лица која остварују право на субвенцију (у даљем тексту: купци-субвенција). У складу са Одлуком, Предузеће је за потрошњу воде и одвођење отпадних вода до 10 кубика, у вредности од 100% односно 60% издавало рачуне Центру, а за потрошњу изнад 10 кубика и износ изнад 60% вредности утрошене воде, задуживало купце-субвенције.

Центар за социјални рад „Параћин“ је Предузећу, у складу са Одлуком, а на основу рачуна о утрошку воде и одвођења отпадних вода, вршио плаћање субвенционисаних накнада.

Увидом у аналитичке рачуне купаца-субвенција, рачуне о пруженим услугама и захтеве за рекламацију, утврђено је да су корисници субвенција у 2015. години и раније, подносили захтев за рекламацију рачуна из ранијих периода, због погрешно прочитаног стања водомера. Предузеће је на основу Одлуке о усвајању рекламација, вршило сторнирање рачуна о задужењу из ранијих година купцима-субвенција, али није умањивало рачуне Центру за износ мање утрошене количине воде.

Ревизијом је утврђено да Предузеће врши задужење и наплату потраживања од Центра на основу рачуна у висини субвенционисане накнаде, а када се утврди да је субвенционисана накнада погрешно обрачуната, Предузеће не врши умањење потраживања од Центра за социјални рад „Параћин“.

Такође је утврђено да Предузеће није, након исправке рачуна о извршеним услугама, у пословним књигама евидентирало, смањење потраживања од Центра за социјални рад „Параћин“ и прихода од пружених услуга, за износ умањења субвенционисаних накнада, што није у складу са чланом 12. Закона о рачуноводству.

Чланом 26. Уговора о обављању комуналне делатности у области производње и дистрибуције воде и пречишћавања и одвођења отпадних вода на подручју општине Параћин, број 400-519/ 2015-01 од 16. јуна 2015. године, утврђено је да је Предузеће дужно да Оснивачу доставља извештај о наплати услуга субвенционисаним потрошачима.

Предузеће, у поступку ревизије, није доставило на увид Извештаје о наплати услуга субвенционисаним потрошачима за 2015. годину и за претходни период.

У пословним књигама Предузећа на дан 31. децембар 2015. године, потраживања од Центра за социјални рад исказана су у износу од 8.507 хиљада динара. Ревизијом је утврђено да Предузеће у 2015. години и ранијих година, није вршило усклађивање стања са Центром, што није у складу са чланом 18. Закона о рачуноводству.

Није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје за 2015. годину.

Ризик

Уколико се настави са неправилним евидентирањем пословних промена и недостављањем Оснивачу Извештаја о наплати услуга субвенционисаним потрошачима, постоји ризик да Оснивач нема контролу над трошењем буџетских средстава, као и ризик од погрешног исказивања стања имовине у финансијским извештајима Предузећа.

Препорука број 33:

Препоручује се Предузећу да, изврши усаглашавање стања са Центром за социјални рад „Параћин“ и утврђене ефекте евидентира у својим пословним књигама, а да у наредном обрачунском периоду, у пословним књигама евидентира све пословне промене у складу са чланом 12. Закона о рачуноводству.

Приходи од услуга прикључка воде и канализације исказани су у износу од 18.018 хиљада динара, а остварени су пружањем услуга прикључака на водоводну мрежу у износу од 13.274 хиљаде динара и на канализациону мрежу у износу од 4.744 хиљаде динара.

6.2.2. Приходи од активирања учинака и робе

Приходи од активирања учинака и робе исказани су у износу од 13.560 хиљада динара (16.177 хиљада динара претходне године).

Налаз

Предузеће је као инвеститор, у периоду од 2011. до 2015. године, односно до октобра 2015. године, изводило радове на изградњи некретнина, постројења и опреме

(водоводне и канализационе мреже), чију су изградњу финансирала трећа лица, (месне заједнице, становништво, међународне институције). Након добијања употребне дозволе Предузеће је евидентирало повећање вредности некретнина, постројења и опреме, као и прихода од активирања учинка и робе.

Табела број 43 - Преглед прихода од акивирања учинака и робе на име изградње водоводне и канализационе мреже у периоду од 2011. до 2015. године

-у хиљадама динара-

Назив	Износ
2011. година	
Изградња водоводне мреже Поповац – у селу	11.694
Изградња водоводне мреже Топлик – Буљане	4.086
Изградња водоводне мреже Буљане - у селу	9.435
Изградња водоводне мреже Карађорђево брдо	2.043
Изградња водоводне мреже Давидовац - у селу	4.346
Изградња водоводне мреже Клачевица – у селу	3.606
Свега:	35.210
2014. година	
Изградња потисне канализације Доње Видово - KVI	6.107
Изградња фекалне канализације Главица K2	2.425
Изградња фекалне канализације Стрижа – GV- 2	1.695
Изградња фекалне канализације Стрижа – GV – 1и вод K4 и K 4.4	6.763
Изградња атмосферске канализације Текија	631
Свега:	17.621
2015. година	
Изградња система водоснабдевања Мириловац	2.959
Реконструкција водоводне мреже у граду	3.639
Изградња канализационе мреже Доње Видово	1.480
Изградња канализационе мреже Текија	1.687
Изградња канализационе мреже Стрижа	3.795
Свега:	13.560
Укупно:	66.391

Обрачун активирања сопствених учинака у Предузећу за период од 2011. до 2015. године, вршио је Технички сектор сачињавајући Предмер и предрачун изведених радова.

Увидом у појединачне предмере и прерачуне изведених радова, у поступку ревизије утврђено је, да је Предузеће обрачун вредности извршених радова сачињавало на основу: броја радних сати ангажованих радника, утрошеног горива и вредности рада грађевинских машина по тржишним ценама, односно ценама из Ценовника Предузећа.

Ревизијом је такође утврђено, да у наведеном периоду, рачуноводствену евиденцију Предузеће није организовало, на начин да може да изврши правилан обрачун активирања сопствених учинака по цени коштања, већ је исте исказивао по тржишној вредности.

Због наведеног, Предузеће је вршило почетно признавање напред наведених некретнина по тржишној вредности, што није у складу са чланом 5. Правилника о рачуноводственим политикама Предузећа и захтевима МРС 16 – Некретнине постројења и опрема, којима је дефинисано да се почетно признавање основних средстава врши по набавној вредности или цени коштања. Такође је вршило признавање прихода од активирања или потрошње производа и услуга за сопствене

потребе по тржишној цени услуга изградње, уместо по цени коштања, како је дефинисано захтевима МРС 18 – Приходи.

Због непостојања рачуноводствене евиденције из које се може утврдити правилан обрачун прихода од активирања сопствених учинака, вредност примљених средстава од трећих лица и цене коштања некретнина, постројења и опреме, није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје 2015. године.

Од октобра месеца 2015. године, радове на изградњи водоводне и канализационе мреже на територији Општине Параћин, изводи ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, Параћин.

6.2.3. Трошкови материјала

Трошкови материјала на дан 31. децембар 2015. године исказани су у износу од 17.494 хиљаде динара.

Табела број 44 – Структура трошкова материјала

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови материјала за израду	11.707	5.456
Трошкови резервних делова	5.787	4.520
Укупно:	17.494	9.976

Трошкови материјала за израду

Трошкови материјала за израду у износу од 11.707 хиљада динара састоје се од следећих расхода:

Табела број 45 – Преглед трошкова материјала за израду

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови материјала за одржавање кварова	9.078	4.090
Трошкови материјала за изградњу	1.552	375
Трошкови помоћног материјала – ХТЗ	543	695
Трошкови осталог материјала	453	296
Утрошени материјал - хлор	81	-
Укупно:	11.707	5.456

Трошкови материјала за израду су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 13.890 хиљада динара, а реализовани су у износу од 11.707 хиљада динара, и у оквиру су планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови материјала за одржавање кварова у износу од 9.078 хиљада динара односе се на утрошени водоводни, канализациони и електроматеријал (водомери, пропусни вентили, ваздушни вентили, спојнице, цеви, гумице и слично), за потребе одржавања водоводне и канализационе мреже, поправку и израду нових прикључака на водоводну и канализациону мрежу.

Трошкови материјала за изградњу у износу од 1.552 хиљаде динара, односе се на канализациони и електроматеријал, који је утрошен за изградњу канализационе мреже у улицама: Љевишкој, Опленачкој, Грачаничкој, Милоја Јоцића, Бранка Радичевића, и насељу Шалудовац и Стришком насељу. Предузеће је са наручиоцем ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“, закључило Уговоре број 1391-3/2015 од 2. септембра

2015. године и број 1781/2015 од 15. октобра 2015. године, о извођењу радова на изградњи наведене канализационе мреже.

Трошкови помоћног материјала – ХТЗ у износу од 543 хиљаде динара односе се на утрошену ХТЗ опрему (заштитна одела, рукавице, чизме, кабанице).

Трошкови осталог материјала у износу од 453 хиљаде динара односе се на утрошени пратећи материјал приликом одржавања и поправки водоводне и канализационе мреже (лопате, разне врсте шрафова, брусне плоче, бургије, катанци).

Утрошени материјал – хлор у износу од 81 хиљада динара се односи на утрошени хлор приликом хлорисања воде.

Трошкови резервних делова

Трошкови резервних делова исказани су у износу од 5.787 хиљада динара и састоје се од следећих расхода:

Табела број 46 – Преглед трошкова резервних делова

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови резервних делова за одржавање возила	4.277	3.583
Трошкови резервних делова за текуће одржавање бунара	91	38
Трошкови резервних делова за одржавање рачунара	171	317
Трошкови стручне литературе	-	81
Трошкови ситног инвентара	374	130
Трошкови осталог материјала	874	371
Укупно:	5.787	4.520

Трошкови резервних делова су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 6.790 хиљада динара, а реализовани су у износу од 5.787 хиљада динара, и у оквиру су планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови резервних делова за одржавање возила у износу од 4.277 хиљада динара односе се на резервне делове утрошене за поправку службених аутомобила у износу од 2.212 хиљада динара, резервне делове за одржавање теретних возила у износу од 1.005 хиљада динара, резервне делове за поправку радних машина у износу од 877 хиљада динара и израду делова по потреби у износу од 183 хиљаде динара. По спроведеном поступку јавне набавке дана 3. априла 2015. године, са СЗТР Ауто центар „Punto Classic“, Ћуприја, закључен је Уговор о одржавању возила и набавци резервних делова, број 520/2015.

Трошкови резервних делова за текуће одржавање бунара у износу од 91 хиљада динара, односе се на утрошене делове приликом одржавања бунара пијаће воде (сијалице, клешта, батерије, чекићи и остало).

Трошкови материјала за одржавање рачунара у износу од 171 хиљада динара, односе се на утрошене компјутерске компоненте (USB, micro SD, hard diskovi, wireless router и остало).

Трошкови ситног инвентара у износу од 374 хиљада динара, односе се на утрошен ситан инвентар (клешта, ашови, чекићи, браве и остало)

Трошкове осталог материјала у износу од 874 хиљаде динара чине: трошкови канцеларијског материјала (папир, боја за штампаче, блокови рачуна и остало) у износу од 436 хиљада динара, трошкови штампања у износу од 430 хиљада динара и трошкови фотокопирања у износу од осам хиљада динара.

6.2.4. Трошкови горива и енергије

Табела број 47 – Структура трошкова горива и енергије

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови електричне енергије	7.708	6.047
Трошкови горива и мазива за теретна возила	3.896	3.353
Трошкови гаса за путничка возила	845	949
Трошкови гаса за грејање	419	311
Остали трошкови грејања	37	72
Укупно:	12.905	10.732

Трошкови горива и енергије су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 14.350 хиљада динара, а реализовани су у износу од 12.905 хиљада динара, и у оквиру су планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови електричне енергије исказани су у износу од 7.708 хиљада динара. Набавка електричне енергије, по спроведеном поступку јавне набавке, вршена је од добављача „ЕПС Снабдевање“ д.о.о., Београд.

Трошкови горива и мазива за теретна возила исказани су у износу од 3.896 хиљада динара. Набавка горива и мазива за теретна возила по спроведеном поступку јавне набавке вршена је током целе 2015. године од добављача СТР „Михајловић“, Доња Мутница.

Трошкови гаса за путничка возила исказани су у износу од 845 хиљада динара, а по спроведеном поступку јавне набавке, у току 2015. године набавка је вршена од добављача СТР „Михајловић“, Доња Мутница.

Трошкови гаса за грејање исказани су у износу од 419 хиљада динара и односе се на набављени гас од добављача ЈП „Србијагас“, Нови Сад, који је утрошен у сопственој котларници за грејање управне зграде и објеката који се налазе поред ње (магацини и остало).

Остали трошкови грејања исказани су у износу од 37 хиљада динара и односе се на набавку огревног дрвета од добављача ЈП „Србијашуме“, Београд, које је утрошено за грејање стражарских кућица код резервоара воде и бунара за снабдевање града и околних насеља.

6.2.5. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи исказани су у износу од 42.416 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 48 – Структура трошкова зарада, накнада и осталих личних расхода

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкове зарада и накнада зарада (бруто)	31.837	34.147
Трошкове пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	5.662	6.074
Трошкова накнада по уговору о привременим и повременим пословима	840	1.169
Трошкове накнада члановима управног и надзорног одбора	1.154	1.201
Остале личне расходе и накнаде	2.923	3.030
Укупно:	42.416	45.621

Програмом пословања за 2015. годину за трошкове зарада и накнада зарада, без осталих личних расхода планиран је износ од 37.300 хиљада динара, а наведени трошкови обрачунати су у износу 37.499 хиљада динара, односно обрачунати су у износу од 199 хиљада више од планираних средстава за ту намену, што није у складу са чланом 50. Закона о јавним предузећима.

6.2.5.1. Трошкови зарада и накнада зарада

Обрачун и исплата зарада у Предузећу утврђена је Законом о раду, Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима²⁷, Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору²⁸, Правилником о раду број 1741/2014 од 25. децембра 2014. године, уговорима о раду и Програмом пословања за 2015. годину.

Правилником о раду предвиђено је да се зарада састоји од зараде за обављени рад и времена проведеног на раду и других примања по основу радног односа. Зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји се од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Основна зарада запосленог утврђује се по платним групама у складу са чланом 30. Правилника о раду, док је Правилником о организацији и систематизацији послова Предузећа дефинисано да она представља производ основице и коефицијента, а коефицијент у себи садржи и увећање зараде по основу сменског и ноћног рада као и накнаду за време приправности.

Правилником о раду утврђено је право запослених, на увећану зараду, по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу, од 0,4%, као и накнада зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености у трајању до 30 дана, најмање у висини 65% од просечне зараде у претходних 12 месеци пре месеца у коме је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити нижа од минималне зараде утврђене у складу са законом, ако је спреченост за рад проузрокована болешћу или повредом ван рада.

Програмом пословања за 2015. годину утврђена је маса зарада за 70 запослених, а просечан број радника у току 2015. године износио је 69. Предузеће врши редовно исплату зарада запосленима, односно Предузеће је у току 2015. године извршило исплату зарада за период јануар - децембар 2015. године.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је да Предузеће није доследно примењивало основицу за обрачун зарада од тренутка ступања на снагу Закона о привременом уређивању основица, односно основицу за месец октобар 2014. године, већ је приликом обрачуна зарада у току 2015. године, примењивало основицу на месечном нивоу у зависности од расположиве масе зараде утврђене Програмом пословања Предузећа за 2015. годину.

До новембра 2014. године, основна зарада запослених утврђивана је као производ вредности бода, коефицијената (који су одређени Правилником о раду број 1741/2014 од 25. децембра 2014. године и Уговорима о раду) и времена проведеног на раду. Вредност бода се утврђивала на месечном нивоу у зависности од расположиве масе зараде утврђене Програмом пословања Предузећа. Из тог разлога основна зарада

²⁷ („Службени гласник РС“, број 27/14)

²⁸ („Службени гласник РС“, број 93/12)

запослених се мењала из месеца у месец и разликовала се од основне зараде утврђене Уговорима о раду и анексима тих уговора о раду.

Доношењем Закона о привременом уређивању основица, којим се привремено уређује основица, вредност радног часа, вредност основне зараде за обрачун и исплату плата, односно зарада, као и других сталних примања код корисника јавних средстава, Предузеће је било у обавези да за потребе обрачуна зараде, сходно члану 5. Закона, примени основицу за обрачун и исплату плата која је у била у примени на дан доношења Закона, умањену за 10%.

С обзиром да је на дан доношења Закона, 27. октобра 2014. године, у Предузећу била у примени основица за обрачун и исплату зарада (месечна цена рада) у износу од 26.000,00 динара, Предузеће је требало да у складу са чланом 5. Закона, наведену месечну цену рада, односно основицу за обрачун и исплату зарада умањи за 10% и као такву је примени за обрачун и исплату зарада почев од обрачуна за новембар 2014. године, а тако и током 2015. године, како је прописано чланом 12. Закона.

Табела број 49 - Упоредни преглед основица за обрачун зараде

Месец 2015. године	Основица за зараде коју је Предузеће применило	Основица која је требала бити примењена након умањења
Јануар	25.619,80	23.236,90
Фебруар	25.619,00	23.236,90
Март	25.619,00	23.236,90
Април	26.555,00	23.236,90
Мај	26.780,00	23.236,90
Јун	26.255,00	23.236,90
Јул	23.580,00	23.236,90
Август	26.050,00	23.236,90
Септембар	26.360,00	23.236,90
Октобар	25.900,00	23.236,90
Новембар	26.520,00	23.236,90
Децембар	27.322,00	23.236,90

Ризик

Уколико се настави са неправилним обрачуном и умањењем зарада, јавља се ризик од погрешног обрачуна и исплате зарада, као и нетачног утврђивања износа средстава за уплату у буџет Републике Србије, у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Препорука број 34:

Препоручује се Предузећу да, обрачун зарада врши у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Прековремени рад

Чланом 53. Закона о раду прописано је да је на захтев послодавца запослени дужан да ради дуже од пуног радног времена у случају више силе, изненадног повећања обима посла и у другим случајевима када је неопходно да се у одређеном року заврши посао који није планиран, при чему прековремени рад не може да траје дуже од осам часова

недељно, нити дуже од четири часа дневно. Такође, чланом 192. Закона о раду прописано је да о правима, обавезама и одговорностима из радног односа одлучује директор или запослени кога он овласти.

Налаз

У поступку ревизије увидом у презентовану документацију, утврђено је да су запослени у току 2015. године остварили 746 часова прековременог рада, без претходно донетих Решења о прековременом раду, чиме је Предузеће поступило супротно члану 192. Закона о раду. Такође, Предузеће није вршило обрачун и исплату увећане зараде за прековремени рад у износу од 26% од основице, већ је прековремени рад обрачунавало у висини редовног рада, чиме је поступило супротно члану 30. Правилника о раду, члану 108. став 1. тачка 3. Закона о раду. Због начина евидентирања прековременог рада, није било могуће утврдити ефекат наведене неправилности на финансијске извештаје.

Ризик

Необрачунавањем увећане зараде за прековремени рад, јавља се ризик од нетачног исказивања трошкова зарада и накнада зарада, пореза на зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање.

Препорука број 35:

Препоручује се Предузећу да, у случају повећања обима посла и другим случајевима када то захтева процес рада, директор или лице које он овласти доноси решење о прековременом раду, као и да обрачун и исплату прековременог рада врши у складу са чланом 108. став 1. тачка 3. Закона о раду и чланом 30. Правилника о раду.

Исхрана у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора

Чланом 118. Закона о раду, прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора.

Налаз

У поступку ревизије увидом у Правилник о раду, утврђено је да истим није дефинисано право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и право на регрес за коришћење годишњег одмора. Такође, увидом у месечне обрачуне зарада запослених утврђено је да Предузеће није вршило обрачун и исплату наведених накнада трошкова, чиме је поступило супротно члану 118. Закона о раду.

Ризик

Уколико се настави са обрачуном и исплатом зарада без накнаде трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, постоји ризик од исказивања трошкова зарада и накнада зарада, супротно законским прописима.

Препорука број 36:

Препоручује се Предузећу да, општим актом обезбеди запосленима право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, као и да врши обрачун и исплату наведених накнада трошкова у складу са Законом о раду.

Зарада пословодства

Правилником о организацији и систематизацији послова Предузећа предвиђено је да категорију пословодства чини директор.

Зараде пословодства за 2015. годину исплаћене су у укупном износу од 1.207 хиљада динара и у оквиру су износа предвиђеног Програмом пословања за 2015. годину.

У периоду од 1. јануара до престанка функције директора Предузећа 20. маја 2015. године, о чему је Скупштина општине Параћин донела Решење број 02-57/2015-01-П, нето зарада директора била је одређена чланом 9. Уговора о раду број 1738-2/2013 од 14. новембра 2013. године. Предузеће од 3. јуна 2015. године има вршиоца дужности директора Предузећа који је именован од стране Скупштине општине Параћин Решењем број 02-65/2015-01-П. Уговор је закључен на период од пет месеци, а коефицијент сложености посла вршиоца дужности директора износио је 4,13. Након истека уговора, са вршиоцем дужности директора закључен је нови уговор од 4. децембра 2015. године, којим је одређен коефицијент сложености 3,70.

Трошкови накнаде по уговору о привременим и повременим пословима

Трошкови накнаде по уговору о привременим и повременим пословима исказани су у износу од 840 хиљада динара и односе се на трошкове настале по основу ангажовања чланова Омладинске задруге „Параћин“, Параћин, за обављање административних послова и израду опомена физичим лицима у току 2015. године.

Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора у износу од 1.154 хиљаде динара чине накнаде члановима Надзорног одбора за 2015. годину.

6.2.5.2. Остали лични расходи и накнаде

Остали лични расходи и накнаде исказани су у износу од 2.923 хиљаде динара и односе се на расходе приказане у следећој табели:

Табела број 50 – Структура осталих личних расхода и накнада

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкове отпремнина за одлазак у старосну пензију	121	983
Трошкове отпремнина запосленима за чијим радом је престала потреба	825	-
Солидарну помоћ	198	285
Накнаде трошкова превоза на рад и са рада запослених	1.012	907
Накнаде за дневнице, смештај и исхрану за рад и боравак на терену	217	187
Јубиларне награде	550	553
Остала давања	-	114
Укупно:	2.923	3.029

Остали лични расходи и накнаде исказани су у износу од 2.923 хиљаде динара и у оквиру су предвиђених Програмом пословања Предузећа за 2015. годину.

Трошкови отпремнина запосленима за чијим радом је престала потреба исказани у износу од 825 хиљада динара, у целости се односе на исплаћену отпремнину запосленом након донетог Решења о отказу уговора о раду број 837/2015 од 19. маја 2015. године, услед економских и организационих промена у Предузећу. Износ

отпремнине исплаћен је запосленом сагласно Решењу о утврђивању износа отпремнине број 838/2015, у складу са Правилником о раду.

Накнаде трошкова превоза на рад и са рада запослених исказане у делу осталих личних расхода и накнада износе 1.012 хиљада динара и у оквиру су планираних Програмом пословања Предузећа за 2015. годину.

Накнаде за дневнице, смештај и исхрану за рад и боравак на терену у износу од 217 хиљада динара, највећим делом се односе на трошкове дневница на службеном путу, у земљи и иностранству. Висина дневнице која је исплаћивана у складу је са Правилником о раду, који предвиђа исплату дневнице до неопорезивог износа прописаног Законом о порезу на доходак грађана.

Јубиларне награде исказане у износу од 550 хиљада динара, односе се на исплаћене јубиларне награде запосленима, поводом дана Предузећа и у оквиру су планираних Програмом пословања Предузећа.

6.2.6. Трошкови производних услуга

Трошкови производних услуга исказани су у износу од 11.660 хиљада динара у 2015. години и односе се на:

Табела број 51 – Структура трошкова производних услуга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови услуга на изради учинака	2.554	864
Трошкови транспортних услуга	1.454	1.349
Трошкови услуга одржавања	6.013	5.398
Трошкови закупнина	102	229
Трошкови рекламе и пропаганде	0	730
Трошкови осталих услуга	1.537	1.785
Укупно:	11.660	10.355

Трошкови услуга на изради учинака

Трошкови услуга на изради учинака у износу од 2.554 хиљада динара односе се на следеће расходе:

Табела број 52 – Преглед трошкова услуга на изради учинака

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови услуга на изради учинака-вода	1.196	295
Трошкови услуга на изради учинака по уговорима са трећим лицима	962	389
Трошкови услуга на изради учинака-канализација	218	102
Остали трошкови производних услуга	178	78
Укупно:	2.554	864

Трошкови услуга на изради учинака су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 5.285 хиљада динара, а реализовани су у износу од 2.554 хиљада динара што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови услуга на изради учинака-вода у износу од 1.196 хиљада динара односе се на: услуге ручног ископа земље за потребе отклањања квара на водоводној мрежи у

граду у износу од 680 хиљада динара, које су извршене од стране добављача ZR „Džons“, Дреновац; утрошени материјал за ове потребе у износу од 163 хиљаде динара и тршкове добијања сагласности за извођење радова на отклањању квара у износу од 353 хиљаде динара.

Трошкови услуга на изради учинака по уговорима са трећим лицима у износу од 962 хиљаде динара односе се на услуге одвоза вишка земље и превоза песка од Мораве до градилишта, које су извршене од стране подизвођача ЗР „Милосављевић Јовица“, Горња Мутница по Уговору број 69/2014 од 21. октобра 2014. године, а ради реконструкције канализационе мреже у улицама Опленачкој, Грачаничкој и Стришком насељу. Реконструкција канализационе мреже извршена је по Уговору о извођењу радова број 1391-3/2015 који је дана 2. новембра 2015. године закључен између ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“ (наручилац) и ЈП „ВОДОВОД“ Параћин (извођач радова).

Трошкови услуга на изради учинака-канализација у износу од 218 хиљада динара односе се на: услуге припреме и расчишћавања терена за отклањање квара на канализационој мрежи у граду које су извршене од стране добављача „Partner Plus“ д.о.о., Параћин у износу од 100 хиљада динара и услуге ископа земље и довоз песка са Мораве, које су извршене од стране ЗР „Милосављевић Јовица“, Горња Мутница у износу од 118 хиљада динара.

Остали трошкови производних услуга у износу од 178 хиљада динара највећим делом се односе на прибављање података из катастра непокретности за потребе текућег одржавања водоводне и канализационе мреже у граду и околним насељима.

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга исказани су у износу 1.454 хиљаде динара и односе се на следеће расходе:

Табела број 53 – Преглед трошкова транспортних услуга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови ПТТ услуга-поштарина	427	254
Трошкови ПТТ услуга-фиксна и мобилна телефонија	524	424
Трошкови ПТТ услуга-закуп линка	395	330
Трошкови ПТТ услуга-интернет	108	341
Укупно:	1.454	1.349

Трошкови транспортних услуга су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 1.790 хиљада динара, а реализовани су у износу од 1.454 хиљаде динара, што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови ПТТ услуга-поштарина у износу од 427 хиљада динара у целости се односе на трошкове отпремања поште преко ЈП „ПТТ Саобраћај Србија“, Београд.

Трошкови ПТТ услуга-фиксна и мобилна телефонија, исказани су у износу од 524 хиљаде динара и односе се на: трошкове фиксне телефоније од „Телеком Србија“ а.д., Београд у износу од 122 хиљаде динара и 402 хиљаде динара на трошкове мобилне телефоније од „Теленор“ д.о.о., Београд.

Употреба мобилних телефона и теленор интернет модема (картице за праћење хлора у извору и картице за електронско читавање водомера) дефинисана је Правилником о

начину коришћења мобилних телефона који се налазе у власништву ЈП “ВОДОВОД”, Параћин, а који је усвојен на седници Надзорног одбора одржаној дана 28. октобра 2015. године.

Трошкови ПТТ услуга-закуп линка исказани су у износу од 395 хиљада динара и односе се на услуге одржавања бежичне мреже на резервоару, бунарским пумпама и изворишту Света Петка и њене везе са управом, а извршене су од стране добављача „Neutro Digital“ д.о.о., Параћин.

Трошкови ПТТ услуга-интернет, исказани су у износу од 108 хиљада динара и односе се на претплату и одржавање интернет мреже извршене од стране добављача „Kopernikus Tehnology“ д.о.о., Нови Београд.

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу 6.013 хиљада динара и односе се на следеће расходе:

Табела број 54 – Преглед трошкова услуга одржавања

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови одржавања постројења и опреме	3.379	1.852
Трошкови одржавања возила	1.058	1.829
Трошкови одржавања канализационе мреже	657	1.085
Трошкови одржавања грађевинских објеката	480	83
Трошкови одржавања остале опреме (рачунари, телефони)	439	549
Укупно:	6.013	5.398

Трошкови услуга одржавања су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 8.585 хиљада динара, а реализовани су у износу од 6.013 хиљада динара, што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови одржавања постројења и опреме у износу од 3.379 хиљада динара, односе се на: услуге одржавања бунара, пумпних станица, центрифугалних и муљних пумпи у износу од 1.255 хиљада динара, које су извршене од стране предузећа „Erging“ д.о.о., Параћин по Уговору број 88/2014 од 29. децембра 2014. године; услуге одржавања резервоара у износу од 446 хиљада динара, које су највећим делом извршене од стране Занатске радње „Sale Impuls“, Параћин; услуге одржавања апликације и аутоматике за праћење рада бунара и система за пречишћавање отпадних вода у износу од 1.678 хиљада динара, које су извршене од стране предузећа „Sam Engineering“ д.о.о., Нови Сад по Уговору о одржавању број 71/2014 од 28. октобра 2014. године.

Трошкови одржавања возила исказани су у износу од 1.058 хиљада динара и односе се на: услуге одржавања путничких аутомобила у износу од 1.042 хиљаде динара и 16 хиљада динара на услуге одржавања радних машина, извршених од стране добављача СЗТР Ауто центар „Punto Classic“, Ћуприја по Уговорима о одржавању број 1379/2014 од 29. октобра 2014. године и број 520 од 3. априла 2015. године.

Трошкови одржавања канализационе мреже у износу од 657 хиљада динара односе се на услуге чишћења канализационе мреже у Параћину и околним насељима, које су извршене од стране добављача „Brza Voda“ д.о.о., Београд, по Уговору број 14/2015 од 25. фебруара 2015. године.

Трошкови одржавања грађевинских објеката исказани су у износу од 480 хиљада динара и односе се на трошкове текућег одржавања грађевинских објеката извршених од стране занатске радње „Re- Plus“ и „Еко Пламен“, Параћин.

Трошкови закупнина

Трошкови закупнина исказани су у износу од 102 хиљаде динара и чине их:

Табела број 55 – Преглед трошкова закупнина

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови закупа опреме-лизинг (Напомена: 6.1.12.2)	87	218
Остали трошкови закупа	15	11
Укупно:	102	229

Трошкови закупнина су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 130 хиљада динара, а реализовани су у износу од 102 хиљаде динара што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Остали трошкови закупа у износу од 15 хиљада динара односе се на закуп превозног средства од предузећа "ЖУПА КОМЕРЦ 2006" д.о.о., Крушевац, ради превоза боца са течним хлором од Крушевца до Параћина.

Трошкови рекламе и пропаганде

У пословним књигама Предузећа, за 2015. годину, нису исказани трошкови рекламе и пропаганде, а у 2014. години исказани су у износу од 730 хиљада динара и односе се на следеће расходе:

Табела број 56 – Преглед трошкова рекламе и пропаганде

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови огласа у Службеном гласнику	-	54
Трошкови рекламе по уговору са синдикатом	-	526
Трошкови претплате за часописе и стручне публикације	-	138
Остали трошкови рекламе и пропаганде	-	12
Укупно:	0	730

Трошкови рекламе и пропаганде су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 520 хиљада динара.

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће у току 2015. године, супротно члану 42. став 7. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике, на рачуну – трошкови рекламе и пропаганде, евидентирало трошкове претплате на часописе и стручне публикације, уместо на рачуну – остали нематеријални трошкови.

У току ревизије извршена је исправка књижења, која није утицала на резултат Предузећа.

Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга исказани су у износу од 1.537 хиљада динара и односе се на следеће расходе:

Табела број 57 – Преглед трошкова осталих услуга

Назив	-у хиљада динара-	
	2015.	2014.
Трошкови одржавања рачунарске мреже	177	306
Трошкови изношења смећа	211	261
Трошкови друмарина	45	67
Трошкови осталих непоменутих услуга	1.104	762
Укупно:	1.537	1.396

Трошкови осталих услуга су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 2.350 хиљада динара, а реализовани су у износу од 1.537 хиљаде динара што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови одржавања рачунарске мреже у износу од 177 хиљада динара, односе се на услуге одржавања рачунарске мреже и чишћења рачунара од вируса, које су извршене од стране предузећа „Neutro Digital“ д.о.о., Параћин.

Трошкови изношења смећа у износу од 211 хиљада динара, односе се на услуге изношења смећа, које су извршене од стране ЈКП „Параћин“ из Параћина.

Трошкови осталих непоменутих услуга исказани су у износу од 1.104 хиљаде динара и односе се на услуге читавања водомера, по закљученим Уговорима број 38/2015 од 28. априла 2015. године и 107/2015 од 15. септембра 2015. године са добављачем ЗР „Džons“, Дреновац код Параћина.

6.2.7. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани су у износу од 41.761 хиљада динара (40.031 хиљада динара претходне године) и односе се на амортизацију: грађевинских објеката у износу од 34.489 хиљада динара, опреме у износу од 6.966 хиљада динара и нематеријалних улагања у износу од 306 хиљада динара.

Трошкови амортизације су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 37.000 хиљада динара, а реализовани су у износу од 41.761 хиљада динара што је више од планираног Програмом пословања за 4.761 хиљада динара.

6.2.8. Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови исказани су у износу од 11.772 хиљаде динара, а њихова структура је приказана у следећој табели:

Табела број 58 – Структура нематеријалних трошкова

Опис	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови непроизводних услуга	3.867	3.187
Трошкови репрезентације	356	525
Трошкови премија осигурања	1.103	718
Трошкови платног промета	256	263
Трошкови чланарина	0	4
Трошкови пореза	4.510	1.670
Остали нематеријални трошкови	1.680	1.680
Укупно:	11.772	8.047

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга исказани су у износу 3.867 хиљада динара и чине их следећи расходи:

Табела број 59 – Преглед трошкова непроизводних услуга

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови ревизије финансијских извештаја	215	206
Трошкови адвокатских услуга	662	369
Трошкови здравствених услуга	2.200	1.720
Трошкови стручног усавршавања запослених	424	482
Трошкови осталих непроизводних услуга	366	410
Укупно:	3.867	3.187

Трошкови непроизводних услуга су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 4.800 хиљада динара, а реализовани су у износу од 3.867 хиљада динара што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови ревизије финансијских извештаја у износу од 215 хиљада динара, односе се на услуге екстерне ревизије финансијских извештаја за 2014. годину извршене од стране предузећа „ФИНЕКС С.Ј.“ д.о.о., Београд.

Трошкови адвокатских услуга исказани су у износу од 662 хиљаде динара и односе се на адвокатске услуге по Уговору о пружању адвокатских услуга број 3/13 од 8. фебруара 2013. године и Уговору број 7/15 од 16. јула 2015. године, који су закључени са Адвокатском канцеларијом „Николић“ из Параћина.

Трошкови здравствених услуга исказани су у износу од 2.200 хиљада динара и односе се на: услуге хемијско-бактериолошке анализе воде на изворишту и у бунарима у износу од 2.157 хиљада динара, на основу Уговора број 76/2014 од 4. децембра 2014. године, који је закључен са Заводом за јавно здравље „Поморавље“ из Ћуприје и 43 хиљаде динара на услуге здравствених прегледа запослених, које су извршене од стране Дома Здравља из Параћина.

Трошкови стручног усавршавања запослених исказани су у износу од 424 хиљаде динара и односе се на: плаћену школарину (упис на факултет, набавку уџбеника и полагање испита) за три запослена Факултету за менаџмент из Зајечара и Високој пословно-техничкој школи из Ужица за једног запосленог у укупном износу од 293 хиљада динара и 131 хиљада динара за учешће запослених на семинарима и симпозијумима.

Трошкови стручног образовања и усавршавања су дефинисани чланом 29. Правилника о раду, а Факултету за менаџмент, Зајечар и Високој пословно-техничкој школи из Ужица су плаћени на основу Одлуке Надзорног одбора зав.бр. 1013/2014 од 1. септембра 2014. године и Уговора о стручном образовању и усавршавању, који су закључени између Предузећа и запослених.

Трошкови осталих непроизводних услуга исказани су у износу од 366 хиљада динара и највећим делом се односе на услуге издавања листова непокретности од стране Републичког геодетског завода-служба за катастар општине Параћин у износу од 349 хиљада динара и 17 хиљада динара на трошкове обраде захтева и издавање лиценци запосленима од стране Инжењерске коморе Републике Србије.

Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације исказани су у износу 356 хиљада динара и односе се на следеће расходе:

Табела број 60 – Преглед трошкова репрезентације

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови репрезентације у пословним просторијама	145	112
Трошкови угоститељских услуга	161	337
Остали трошкови репрезентације	50	76
Укупно:	356	525

Трошкови репрезентације су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 610 хиљада динара, а реализовани су у износу од 356 хиљада динара што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови премија осигурања

Трошкови премија осигурања исказани су у износу од 1.103 хиљаде динара и односе се на: осигурање имовине од пожара, провале и крађе преко Компаније „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд у износу од 466 хиљада динара, осигурање возила од аутоодговорности преко „Wiener Stadtische osiguranje“ а.д.о., Београд у износу од 311 хиљада динара и осигурање имовине преко "АМС осигурање" а.д.о., Београд у износу од 326 хиљада динара.

Трошкови премија осигурања су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 1.800 хиљада динара, а реализовани су у износу од 1.103 хиљаде динара што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови платног промета

Трошкови платног промета исказани су у износу од 256 хиљада динара и у целости се односе на трошкове провизије плаћене банкама код којих Предузеће има отворене текуће рачуне.

Трошкови платног промета су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 300 хиљада динара, а реализовани су у износу од 256 хиљада динара што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови пореза

Трошкови пореза исказани су у износу 4.510 хиљада динара и односе се на расходе приказане у следећој табели:

Табела број 61 – Преглед трошкова пореза

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Накнада за коришћење вода – привреда	294	289
Накнада за коришћење вода – грађани	927	911
Порез на регистровано оружје	14	27
Други трошкови пореза	1.196	51
Солидарни порез	2.079	392
Укупно:	4.510	1.670

Трошкови пореза су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 3.081 хиљада динара, а реализовани су у износу од 4.510 хиљада динара, што представља износ већи од планираног Програмом пословања за 1.429 хиљада динара.

Накнада за коришћење вода – привреда у износу од 294 хиљаде динара, односи се на накнаду за коришћење водног добра и накнаду за испуштenu воду за 2015. годину за привреду, плаћену на основу решења Министарства пољопривреде и заштите животне средине број 325-02-01/2015-07/1291 од 3. априла 2015. године.

Накнада за коришћење вода – грађани у износу од 927 хиљада динара, односи се на накнаду за коришћење водног добра и накнаду за испуштenu воду за 2015. годину за грађане на основу решења Министарства пољопривреде и заштите животне средине број 325-02-01/2015-07/1285 од 3. априла 2015. године.

Порез на регистрацију оружја у износу од 14 хиљада динара, плаћен је на основу решења Министарства финансија – Пореска управа – Филијала Параћин број 436-02/00004-077/2015 од 20. маја 2015. године.

Други трошкови пореза у износу од 1.196 хиљада динара, највећим делом и то у износу од 1.190 хиљада динара, односе се на обрачунати порез на донације које је Предузеће у 2014. и у 2015. години исплаћивало физичким лицима у готовом новцу преко благајне (Напомена: 6.1.8.). С обзиром да приликом исплате донације Предузеће није, у складу са одредбама члана 85. Закона о порезу на доходак грађана, вршило обрачун и уплату пореза на остала лична примања у моменту исплате донације у току 2014. и 2015. године, већ је у току ревизије извршен обрачун и уплата пореза у наведеном износу.

Солидарни порез у износу од 2.079 хиљада динара, односи се на умањење зарада запослених у складу са одредбама Закона о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови исказани су у износу од 1.680 хиљада динара и односе се на расходе приказане у следећој табели:

Табела број 62 – Преглед осталих нематеријалних трошкова

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Трошкови огласа у штампи	211	11
Административне и судске таксе	812	1.055
Таксе за регистрацију возила	91	160
Трошкови вештачења	192	441
Трошкови судског извршитеља	330	-
Остали непоменути нематеријални трошкови	44	13
Укупно:	1.680	1.680

Остали нематеријални трошкови су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 2.650 хиљада динара, а реализовани су у износу од 1.680 хиљада динара што је у оквиру планираних у Програму пословања за 2015. годину.

Трошкови огласа у штампи исказани су у износу од 211 хиљада динара и односе се: на набавку стручне литературе у износу од 203 хиљаде динара и осам хиљада динара на трошкове огласа у локалним новинама.

Административне и судске таксе у износу од 812 хиљада динара у целости се односе на таксе плаћене по судским решењима.

Трошкови вештачења исказани су у износу од 192 хиљаде динара и односе се на послове вештачења рачуна за утрошену воду за кориснике који се позивају на застарелост, на основу Уговора о пружању услуга вештачења број 1658/2015, који је 29. септембра 2015. године, закључен са Агенцијом за финансијско рачуноводствене послове „Team economist“, Параћин (Напомена: 6.2.13.1.).

Трошкови извршитеља исказани су у износу од 330 хиљада динара и односе се на уплату предујма извршитељима за наплату ненаплаћених потраживања од физичких и правних лица за извршене услуге испоруке воде и канализације.

С обзиром, да Предузеће није устројило аналитичку евиденцију потраживања и обавеза из специфичних послова – извршитељи, нисмо се уверили да се износ од 330 хиљада динара у целости односи на обустављене поступке, односно на поступке у којима није била могућа наплата потраживања од извршних дужника (Напомена: 6.1.4.2).

6.2.9. Финансијски приходи

Финансијски приходи исказани су у износу од 15.193 хиљаде динара, и имају следећу структуру:

Табела број 63 – Структура финансијских прихода

Опис	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи	1.429	1.263
Приходи од камата (од трећих лица)	13.367	19.074
Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле	397	105
Укупно:	15.193	20.442

6.2.9.1. Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи

Финансијски приходи од повезаних лица и остали финансијски приходи, у износу од 1.429 хиљада динара, односе се на приходе приказане у следећој табели:

Табела број 64 – Преглед финансијских прихода од повезаних лица и осталих финансијских прихода

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Остали финансијски приходи наплата штете	475	520
Остали финансијски приходи - извршитељи	798	278
Остали финансијски приходи –доприноси за воду	156	465
Укупно:	1.429	1.263

Остали финансијски приходи наплата-штета

Остали финансијски приходи наплата штете у износу од 475 хиљада динара у целости се односе на наплату штета насталих на имовини Предузећа, од осигуравајућих компанија: „Дунав Осигурање“ а.д.о., Београд у износу од 301 хиљада динара и „АХА Осигурање“ а.д.о., Београд по пресуди број П-227/2015 у износу од 174 хиљаде динара.

Остали финансијски приходи – извршитељи

Остали финансијски приходи - извршитељи исказани су у износу од 798 хиљада динара и односе се на средства која Предузеће евидентира након измирења обавеза од купаца по закључцима о извршном поступку достављених од стране ангажованог извршитеља.

Налаз

У поступку ревизије утврђено је:

- да је Предузеће на рачуну - остали финансијски приходи, евидентирало трошкове на име накнаде за излазак извршног органа на терен у поступку извршења који су проистекли из 2014. године и то на тај начин да су повећана потраживања од купаца задужењем извршних дужника, као и осталих финансијских прихода у износу од 105 хиљада динара, али нам у поступку ревизије није презентована документација да ли је по истим извршена наплата трошкова у поступку извршења;
- да је Предузеће, као финансијски приход, евидентирало разлику између главног дуга извршног дужника и уплаћеног износа у извршном поступку, а да у поступку ревизије нисмо били у могућности да утврдимо износ стварно насталих трошкова извршитеља;
- да Предузеће, у пословним књигама, не води аналитичку евиденцију потраживања и обавеза из специфичних послова, на име пружених услуга од стране извршитеља, као и плаћених накнада извршитељима за предујам, што није у складу са одредбама члана 11. став 8. Закона о рачуноводству.

Због наведеног, нисмо у могућности да потврдимо основ настанка осталих финансијских прихода у износу од 798 хиљада динара и њиховог исказивања у финансијским извештајима за 2015. годину.

Ризик

Уколико Предузеће не устроји аналитичку евиденцију трошкова извршног поступка по извршитељима и предметима, јавља се ризик да се за трошкове који настају приликом подношења предлога за извршење, не обезбеђује адекватно покриће наплатом по окончању извршног поступка.

Препорука број 37:

Препоручује се Предузећу да, у наредном обрачунском периоду, устроји аналитичку евиденцију потраживања и обавеза из специфичних послова на име плаћених накнада извршитељима за предујам, као и пружених услуга од стране извршитеља, а у складу са одредбама члана 11. став 8. Закона о рачуноводству.

6.2.9.2. Приходи од камата (од трећих лица)

Приходи од камата (од трећих лица), исказани су у износу од 13.367 хиљада динара и чине их приходи приазани у следећој табели:

Табела број 65 – Преглед прихода од камате (од трећих лица)

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Приходи од камата - банка ависта депозит	52	5.665
Приходи од камата по неплаћеним рачунима	13.315	13.409
Укупно:	13.367	19.074

Приходи од камата по неплаћеним рачунима

Приходи од камата по неплаћеним рачунима у износу од 13.315 хиљада динара, односе се на обрачунате камате правним и физичким лицима за нередовно плаћање рачуна на основу фактурисане утрошене воде и канализације.

Налаз

Увидом у каматне листове и аналитичке картице купаца, утврђено је, да се обрачун законске затезне камате правним лицима врши на крају пословне године, а да основицу за обрачун исте чине, рачуни-задужења са валутом измирења обавезе у текућој години, без укључивања рачуна који су остали неплаћени у претходној години. У току ревизије утврђено је, да у основицу за обрачун законске затезне камате правним лицима улазе и задужења за законску затезну камату из претходне године која доспевају за плаћање у текућој години.

Такође је утврђено, да се основица за обрачун законске затезне камате правним лицима умањује на основу уплата купаца у текућој години, за обавезе из претходних година, а које нису ушле у основицу за обрачун камате, и да се на тај начин умањује износ обрачунате камате.

На основу образложења одговорних лица Предузећа, софтверска апликација за обрачун камате купцима - физичка лица, нема могућност штампе каматних листова из претходних година, због чега нисмо у могућности да потврдимо исправност обрачуна законске затезне камате за физичка лица у 2015. години.

Предузеће је обрачуном законске затезне камате на описан начин поступило супротно одредбама члана 6. Закона о затезној камати.

Ризик

Применом погрешне основице за обрачун законске затезне камате која не садржи задужења за неплаћене рачуне из претходног периода, постоји ризик од погрешног исказивања потраживања и финансијских прихода у пословним књигама Предузећа.

Препорука број 38:

Препоручује се Предузећу, да у наредном обрачунском периоду, обрачун законске затезне камате, врши у складу са одредбама Закона о затезној камати.

6.2.9.3. Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле

Позитивне курсне разлике и позитивни ефекти валутне клаузуле исказани су у износу од 397 хиљада динара и односе се на усаглашавање финансијских обавеза Предузећа са променом девизног курса.

6.2.10. Финансијски расходи

Финансијски расходи исказани су у износу од 2.112 хиљада динара и имају следећу структуру:

Табела број 66 – Структура финансијских расхода

Опис	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Расходи камата (према трећим лицима)	994	559
Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле	1.118	4.455
Укупно:	2.112	5.014

Финансијски расходи су у Програму пословања Предузећа за 2015. годину планирани у износу од 6.350 хиљада динара, а реализовани су у износу од 2.112 хиљаде динара, што је у оквиру износа планираног у Програму пословања за 2015. годину.

Табела број 67 – Преглед расхода камата (према трећим лицима)

Назив	-у хиљадама динара-	
	2015.	
Расходи камата по кредитима у земљи	655	
Расходи камата по финансијском лизингу (Напомена: 6.1.12.)	153	
Расходи камата по осталим финансијским обавезама	27	
Расходи по основу неблаговременог плаћања јавних прихода	159	
Укупно:	994	

Расходи камата по кредитима у земљи у износу од 655 хиљада динара, односе се на трошкове камата по дугорочним кредитима намењеним за изградњу некретнина, постројења и опреме, који су у претходном периоду активирани – стављени у употребу и у складу са параграфом 22. МРС 23 - Трошкови позајмљивања, евидентирани као расход периода.

Расходи камата по основу неблаговременог плаћања јавних прихода у износу од 159 хиљада динара, односе се на камату за неблаговремено плаћање пореза на доходак грађана, које је Предузеће у току ревизије обрачунало на име исплата донација грађанима (Напомена: 6.2.13.1.2.).

Негативне курсне разлике и негативни ефекти валутне клаузуле

Негативне курсне разлике у износу од 1.118 хиљада динара, односе се на расходе по основу негативног ефекта промене девизног курса код усклађивања обавеза у складу са уговореном валутном клаузулом (Напомена: 6.1.12.).

6.2.11. Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха

Расходи од усклађивања вредности остале имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха су исказани у износу од 5.673 хиљаде динара (47.840 хиљада динара претходне године) и у целости се односе на обезвређење потраживања од купаца.

6.2.12. Остали приходи

Остали приходи су исказани у износу од 60 хиљада динара (1.978 хиљада динара претходне године) и односе се на приходе од смањења обезвређења дугорочних обавеза.

6.2.13. Остали расходи

Остали расходи исказани су у износу од 21.232 хиљаде динара, а њихова структура приказана је у следећој табели:

Табела број 68 – Структура осталих расхода

Опис	-у хиљадама динара-	
	2015.	2014.
Губици по основу расходања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме (Напомена: 6.1.2.3.)	297	-
Мањкови материјала (Напомена: 6.1.4.1.1.)	5.795	-
Расходи по основу директних отписа потраживања	14.234	5.426
Остали непоменути расходи	906	-
Укупно:	21.232	5.426

6.2.13.1. Расходи по основу директних отписа потраживања

Предузеће је у 2015. години, исказало расходе директног отписа потраживања од купаца у износу од 14.234 хиљаде динара и односе се на отпис потраживања од купаца-физичка лица: по основу застарелости потраживања на основу налаза вештака економско-финансијске области у износу од 9.444 хиљаде динара; по основу исплаћених „донација“ из благајне Предузећа у износу од 4.556 хиљада динара (Напомена: 6.1.8), донација фудбалском клубу „Јединство“ из Параћина у износу од 125 хиљада динара и 109 хиљада динара по основу апсолутне застарелости потраживања од купаца, а на основу Одлуке Надзорног одбора.

6.2.13.1.1. Отпис потраживања од купаца-физичка лица

Налаз

Расходи директног отписа потраживања од купаца – физичка лица, по основу застарелости потраживања, а на основу налаза вештака економско-финансијске области, исказани су у износу од 9.444 хиљаде динара.

Одлуком о измени и допуни Правилника о рекламацијама, предвиђено је право потрошача на рекламације по основу застарелости. У Одлуци се наводи да ће Предузеће након обављеног вештачења закључити са корисником вансудско поравнање за неспорни износ потраживања.

Предузеће је, 28. септембра 2015. године, са Агенцијом за финансијско рачуноводствене послове „Team economist“ Параћин, закључило Уговор о пружању услуга вештачења број 1658/15. Чланом 3. овог Уговора дефинисано је да ће Агенција пружати услуге вештачења преко судског вештака за економско-финансијску област, Дејана Благојевића. Даље је овим Уговором дефинисано да ће Предузеће ове услуге плаћати у износу од 1.200,00 динара по сваком предмету.

У поступку ревизије утврђено је, да потрошачи подносе Захтев за отпис застарелог потраживања у коме је наведен законски основ за отпис, као и изјава купца да је

узнат са чињеницом да ће обрачун извршити вештак економске струке чију ће накнаду у износу од 1.200,00 динара платити Предузеће, као и сагласност потрошача да ће наведену накнаду рефундирати Предузећу.

Ревизијом отписа потраживања по основу застарелости утврђено је да:

- Предузеће отписује дуг путем рекламација због застарелости, иако није претходно предузело законске мере наплате према дужницима које је имало на располагању кад су у питању физичка лица, правна лица и предузетници,
- Предузеће након извршеног вештачења не закључује вансудско поравнање за неспорни износ потраживања,
- Предузеће врши директан отпис потраживања од купаца, супротно Правилнику о рачуноводственим политикама број 177/2014 од 26. децембар 2014. године, којим је дефинисано да одлуку о отпису доноси директор Предузећа, а на основу Решења суда о немаштини, смрти дужника, као и потврде од стране Центра за социјални рад да је лице у стању социјалне потребе.

Ризик

Уколико Предузеће настави да отпис потраживања од купаца – физичка лица, врши супротно Правилнику о рачуноводственим политикама, јавља се ризик од нетачног исказивања имовине и капитала.

Препорука број 39:

Препоручује се Предузећу, да у наредном обрачунском периоду, отпис потраживања од купаца-физичка лица врши у складу са усвојеним рачуноводственим политикама.

6.2.13.1.2. Отпис потраживања купци - донације

Предузеће је у 2015. години, исказало расходе директног отписа потраживања од купаца – физичка лица, по основу донација купцима – физичка лица у износу од 4.556 хиљада динара.

Налаз

Према објашњењу датом у поступку ревизије, донације купцима – физичка лица, извршене су на основу Правилника о репрограму доспелих обавеза и начина стимулисања редовних платиша број 1566/2013. од 14. октобра 2013. године и Одлуке о измени и допуни правилника о репрограму доспелих обавеза и начину стимулисања редовних платиша број 179-5/2015 од 19. фебруара 2015. године.

Чланом 3. Одлуке о измени и допуни Правилника о репрограму дефинисано је да сви корисници који у складу са Одлуком о социјалној заштити општине Параћин остварују право на субвенцију утрошене воде и канализације имају право на донацију за износ дуговања на дан 31. децембра 2013. године са припадајућом каматом у 2014. години, и то: за кориснике којима је признато 100% износа субвенције Предузеће ће одобрити донацију у износу од 100%, а за кориснике којима је признато 60% износа субвенције Предузеће ће одобрити донацију у износу од 60%, уз услов претходне исплате износа од 40% дуговања.

У поступку ревизије утврђено је да је Предузеће у току 2015 године, закључило 217 Уговора о донацији са купцима (у даљем тексту: купци-донације).

Након закључивања уговора, Предузеће је са свог текућег рачуна подизало готовину и исту преко благајне исплаћивало купцима – донације, у износу укупног потраживања на дан потписивања уговора. Купци – донације, по пријему готовине, исту су уплаћивали на благајну Предузећа и на тај начин измирили своје обавезе према Предузећу (Напомена: 6.1.8.).

Предузеће је супротно Правилнику о репрограму доспелих обавеза и начина стимулесања редовних платиша и Одлуци о измени и допуни правилника о репрограму, закључивало уговоре о донацији и омогућило корисницима да изврше исплату 100% дуговања на дан потписивања уговора, тако што је обавезу купца да исплати дуговање обезбедило из сопствених средстава, исплатом готовине у виду донација са текућег рачуна Предузећа, што није у складу са чланом 20., и 21., а у вези члана 2. став 1. и 2. тачка 13. Закона о рачуноводству.

Поступајући на овај начин Предузеће је исплатом из сопствених средстава омогућило купцима - донације:

- да изврше претходну исплату износа дуговања као услов за пријем донације и
- отпис 100% потраживања иако су они Правилником само остварили право на отпис потраживања од 60%.

У даљем поступку ревизије, увидом у аналитичке рачуне купаца – донације, уговоре о донацијама, признанице о пријему односно исплати готовог новца са благајне Предузећа, утврђено је да је Предузеће вршило отпис укупног износа потраживања од купаца – донације на дан потписивања уговора, а не отпис потраживања на дан 31. децембра 2013. године са припадајућом каматом у 2014. години, што није у складу са чланом 3. Одлуке о измени и допуни Правилника о репрограму.

У појединим случајевима, купци – донације (уговор број 721, 841, 657, 483, 235) остварили су право на социјалну заштиту у 2014. и 2015. години, а Предузеће је извршило отпис потраживања на дан потписивања уговора у 2015. години, иако је један део потраживања настао у периоду пре добијања права на социјалну заштиту.

Предузеће је на основу Уговора број: 764 и 841-8/1, извршило отпис потраживања у износу од 47 хиљада динара, односно 187 хиљада динара, иако у поступку ревизије није доставило потврду о остваривању права купца на социјалну заштиту.

Ова давања, односно пружања погодности, не представљају приходе који се изузимају из опорезивања у смислу члана 9. став 1. тачка 11. Закона о порезу на доходак грађана, јер Предузеће није разврстано у хуманитарне и социјалне организације у смислу члана 4. став 1. тачка 2. Правилника о остваривању права на пореска изузимања за примања по основу помоћи због уништења или оштећења имовине, организоване социјалне помоћи, стипендија и кредита ученика и студената, хранарина спортиста аматера и права на примање по основу солидарне помоћи за случај болести.²⁹

Ревизијом је утврђено да су ови приходи опорезиви у смислу члана 85. Закона о порезу на доходак грађана. У даљем поступку ревизије, утврђено је да Предузеће није, у моменту исплате новчаних давања трећим лицима, извршило обрачун и уплату пореза на доходак грађана на износ опорезивих прихода, што није у складу са чланом 101. Закона о порезу на доходак грађана.

²⁹ („Службени гласник РС“, број 31/1 и 5/05)

Такође је, увидом у Програм пословања Предузећа утврђено, да Предузеће у 2015. години нема предвиђени износ средстава за намене давања трећим лицима (купци-донације), које немају карактер донација. На овај начини Предузеће није поступило у складу са чланом 50. Закона о јавним предузећима, којим је дефинисано да Програм пословања обавезно садржи позиције расхода по наменама.

Предузеће је у току ревизије извршило обрачун и уплату пореза на доходак грађана у износу од 1.190 хиљада динара и камату на име неблаговремене уплате пореза на доходак грађана у складу са чланом 75. Закона о пореском поступку и пореској администрацији у износу од 159 хиљада динара (Напомена: 6.1.19).

У даљем поступку ревизије, увидом у порески биланс за 2015. годину, утврђено је да је Предузеће извршило усклађивање расхода у смислу члана 7а. Закона о порезу на добит предузећа, на име донација одобрених физичким лицима (купци-донације).

Ризик

Уколико се настави са отписом потраживања од купаца на основу Уговора о донацији са купцима, јавља се ризик од ненаменског трошења средстава, без могућности контроле од стране Оснивача.

6.2.13.2. Остали непоменути расходи

Остали непоменути расходи исказани су у износу од 906 хиљада динара, и највећим делом односе се на расходе по основу директног отписа плаћених аванса предузећу „Visokogradnja Inženjering“ д.о.о., Београд у износу од 721 хиљада динара.

Спровођењем ревизорских процедура утврђено је да је Предузеће путем Записника о савјештању стања број 831-1/2015 од 19. маја 2015. године извршило усаглашавање обавеза и потраживања са предузећем „Visokogradnja Inženjering“ д.о.о., Београд у циљу превазилажења разлика у стању која се протежу из ранијег периода (од 2008. године), а ради наставка сарадње и несметаног даљег пословања, како је наведено у овом записнику.

Табела број 69 - Преглед обавеза и потраживања исказаних у записнику о савјештању стања са предузећем „Visokogradnja Inženjering“ д.о.о., Београд

-у хиљадама динара-

Рачун обавеза потраживања	Обавеза и потраживања пре усаглашавања записником		Обавезе и потраживања по утврђеном записнику	
	„Visokogradnja Inženjering“	ЈП „Водовод“	„Visokogradnja Inženjering“	ЈП „ Водовод“
Добављачи	2.248	-	2.248	-
Купци	678	2.256	-	2.248
Дати аванси	-	721	-	-

На основу Записника о савјештању Предузеће је извршило директни отпис датих аванса налогом број 510168 од 31. децембра 2015. године у износу од 721 хиљада динара.

6.3. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 7. МРС 1-Презентација финансијских извештаја, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о укупном нето свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед

кориговања) које нису признате у Билансу успеха. Компоненте осталог резултата чине ставке које се, према захтевима појединих МСФИ, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2015. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

6.4. Извештај о променама на капиталу

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2015. годину, утврђено је да предметни извештај, одражава финансијски положај Предузећа, да је састављен у складу са МРС 1–Презентација финансијских извештаја, параграфом 106-110, и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Предузећа које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

6.5. Извештај о токовима готовине

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Предузећа као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2015. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са МРС 7-Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Предузећа у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

6.6. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са МРС 1-Презентација финансијских извештаја, параграф 112., и чланом 2. Закона о рачуноводству, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Предузеће дужно да обелодани.

Анализом позиција исказаних у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину, утврђено је да у Напоменама уз финансијске извештаје за 2015. годину Предузеће није обелоданило неусаглашена потраживања и обавезе у укупном износу, како је дефинисано чланом 18. став 4. Закона о рачуноводству.

7. Јавне набавке

Послови јавних набавки у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, обављају се у оквиру Сектора јавних набавки и општинских послова.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији послова, број 1742 од 25. децембра 2014. године, систематизовано је радно место „службеник за јавне набавке“, у чијем опису послова и радних задатака, је као посебан услов предвиђено поседовање сертификата за службеника за јавне набавке, као и радно место „референт за јавне набавке и радне односе“.

Надзорни одбор је у складу са чланом 22. став 1. Закона о јавним набавкама, усвојио Правилник о поступку јавне набавке у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, број 371-2/2014 од 25. марта 2014. године.

Планирање набавки

Чланом 21. Правилника о поступку јавне набавке у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин прописан је начин израде и доношење Плана набавки, који предвиђа да Надзорни одбор разматра и усваја План набавки, након усвајања Финансијског плана, док је чланом 24. прописано да се Измене и допуне Плана набавки доносе у поступку који је прописан и за доношење Плана, односно уз сагласност Надзорног одбора.

Налаз

Годишњи програм пословања ЈП „ВОДОВОД“, Параћин за 2015. годину, усвојен је одлуком Надзорног одбора Предузећа, број 1575-1/2014 дана 29. новембра 2014. године. На овако донет Годишњи програм пословања, Скупштина општине Параћин дала је сагласност својим Решењем број 400-872/2014-01-II од 29. децембра 2014. године. План јавних набавки усвојен је одлуком Надзорног одбора, број 1781-3/2014 од 30. децембра 2014. године. Први Ребаланс Програма пословања Предузећа усвојен је одлуком Надзорног одбора Предузећа број 930-1/2015 од 8. јуна 2015. године. На тако донет Ребаланс Програма пословања Предузећа, Скупштина општине Параћин дала је сагласност својим Решењем број 400-498/2015-01-II од 18. јуна 2015. године. Након тога, Предузеће је четири пута извршило измене Плана јавних набавки, без претходне сагласности Надзорног одбора. Измене плана Јавних набавки извршене су: 6. јула 2015. године, 22. септембра 2015. године, 27. октобра 2015. године и 28. октобра 2015. године. Други Ребаланс Програма пословања Предузећа усвојен је одлуком Надзорног одбора Предузећа број 1836-1/2015 од 28. октобра 2015. године. На тако донет Ребаланс Програма пословања Предузећа, Скупштина општине Параћин дала је сагласност својим Решењем број 400-959/2015-01-II од 05. новембра 2015. године. Дана 26. новембра 2015. године Предузеће је извршило измене Плана јавних набавки, без претходне сагласности Надзорног одбора Предузећа.

Предузеће је у току 2015. године, пет пута извршило измене Плана јавних набавки, без претходне сагласности Надзорног одбора.

Табела број 70 - Преглед извршених измена плана јавних набавки у току 2015. године
- у хиљадама динара -

План јавних набавки						
Датум	30.12.2014	06.07.2015	22.09.2015	27.10.2015.	28.10.2015	26.11.2015
Процењена вредност набавки						
Добра	42.860	42.360	55.461	54.160	54.160	48.500
Услуге	28.885	34.475	37.480	35.085	35.085	35.085
Радови	20.859	20.859	22.000	26.359	26.500	21.500
Набавке на које се ЗЈН не примењује	19.402	22.348	25.839	27.138	27.148	27.148
Укупно	112.006	120.042	140.780	142.742	142.893	132.233

Вршењем измена Плана јавних набавки, без претходне сагласности Надзорног одбора, Предузеће је поступило супротно члану 24. а у вези члана 21. Правилника о ближем уређивању поступка јавне набавке у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин.

Ризик

Уколико се настави са изменама Плана јавних набавки без сагласности Надзорног одбора, јавља се ризик преузимања обавеза за јавне набавке за које нису планирана средства у Програму пословања Предузећа.

У поступку ревизије, нису нам презентовани писани докази о начину утврђивања процењене вредности појединачне јавне набавке, те се нисмо уверили да је процењена вредност јавне набавке заснована на стварно спроведеном испитивању, истраживању тржишта предмета јавне набавке, које укључује проверу цене, квалитета, периода гаранције, одржавања и слично и која је валидна у време покретања поступка, што је прописано чланом 64. став 3., а у вези члана 16. став 1. тачка 2. Закона о јавним набавкама.

Контрола јавних набавки

Правилником о поступку јавне набавке у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, предвиђено је да контролу јавних набавки унутар Предузећа врши Служба контроле јавних набавки наручиоца у складу са годишњим планом контроле, обухватајући контролу мера, радњи и аката наручиоца у поступку планирања и спровођења поступка, као и извршење уговора о јавној набавци. У поступку ревизије утврђено је да у Предузећу није успостављена Служба контроле јавних набавки, чиме је Предузеће поступило супротно члану 51. Правилника о поступку јавне набавке у ЈП „ВОДОВОД“, Параћин.

Ризик

Неуспостављањем Службе контроле јавних набавки, која би вршила контролу јавних набавки, обухватајући контролу мера, радњи и аката наручиоца у поступку планирања и спровођења поступака, као и извршење уговора о јавној набавци, јавља се ризик од незаконитог спровођења поступака јавних набавка.

Реализација плана јавних набавки

Предузеће је Управи за јавне набавке достављало, у прописаном року, тромесечне извештаје о јавним набавкама прописане одредбама члана 132. Закона о јавним набавкама и члана 2. Правилника о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама. Реализација јавних набавки је спроведена кроз 5 отворених поступака, 11 поступака друге фазе квалификационог поступка и 29 поступака јавне набавке мале вредности.

Обухваћене јавне набавке са аспекта примене Закона о јавним набавкама приказане су у следећој табели:

Табела број 71 – Преглед обухваћених јавних набавки са аспекта примене Закона о јавним набавкама

-у хиљадама динара-

Интерни број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Уговорена вредност без ПДВ
Јавне набавке велике вредности		
1.1.1/2015	Набавка електричне енергије	5.000
1.1.2/2015	Набавка грађевинског материјала	4.500
1.2.1/2015	Услуга ангажовања радника за извођење радова на терену	6.000
1.2.1/2015	Услуга ангажовања радника за извођење радова на терену	3.000
1.2.2/2015	Услуга поправке, одржавања и сродних услуга за возила и припадајућу опрему возног парка са набавком и уградњом потребних делова	5.000
1.1.4/2015	11 поступака II фазе квалификационог поступка набавке водоводног и канализационог материјала: цеви за воду, различитог прибора за цеви, водомера, вентила, уличних поклопаца, канализационих цеви, материјала за хитно одржавање и пумпа	24.005
Јавне набавке мале вредности		
1.1.3/2015	Набавка половног шлеп возила	499
1.1.5/2015	Набавка личне заштитне опреме	340
1.1.8/2015	Испорука и уградња опреме за аутоматски рад опреме за хлорисање са пуштањем у рад	439
1.2.3/2015	Набавка услуга изнајмљивања возила и радних машина са оператером	2.990
1.2.4/2015	Услуге електромашинског одржавања бунара и пумпних станица за водовод и канализацију	1.200
1.2.5/2015	Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода	259
1.2.6/2015	Услуге здравствене установе за анализу воде, муља, земљишта и санитарни преглед радника	1.660
1.2.7/2015	Услуге одржавања апликације и аутоматике праћења бунара и система за прераду отпадних вода	720
1.2.8/2015	Услуга машинског чишћења фекалне канализације и колектора за отпадне воде	900
1.2.9/2015	Услуге осигурања возила	318
1.2.10/2015	Поправка и баждарење водомера	500
1.2.11/2015	Услуга израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу	2.605
1.2.12/2015	Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења	750
1.2.13/2015	Финансијске услуге кредитирања (у периоду од 7 година)	7.277 (трошкови у 2015. години износе 302 хиљ. дин.)
1.2.14/2015	Израда документације неопходне за прибављање Решења о утврђеним и овереним резервама подземне воде изворишта Св. Петка у селу Извор	780
1.2.16/2015	Адвокатске - правне услуге	360
1.2.17/2015	Геодетске услуге	800
1.3.1/2015	Извођење радова на враћању коловоза у првобитно стање	1.859
1.3.2/ 2015	Извођење радова на изградњи резервоара у селу Буљане	1.959

Интерни број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Уговорена вредност без ПДВ
1.1.8/2015	Аутоматика за хлорисање	230
1.2.12/2015	Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења (поновљени поступак)	278
1.2.11/2015	Израда пројекта изведеног стања	390
1.2.12/2015	Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења (поновљени поступак)	750
1.3.1/2015	Извођење радова на враћању коловоза у првобитно стање (поновљени поступак)	1.220
1.1.6/2015	Набавка горива и мазива	5.000
1.1.7/2015	Набавка новог камиона – кипера	4.050
1.1.5/2015	Набавка личне заштитне опреме (поновљени поступак)	260
1.1.8/2015	Опрема за аутоматски рад бунара	819
1.2.5/2015	Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода	250
Укупно		87.269

7.1. Набавке спроведене супротно члану 53. и 64. Закона о јавним набавкама

У поступцима јавних набавки мале вредности: 1.1.5/2015 - Набавка личне заштитне опреме, 1.2.6/2015 - Услуге анализе воде, муља, земљишта и санитарни преглед радника и 1.2.11/2015 - Израда пројекта изведеног стања (поновљени поступак), као и у набавци велике вредности 1.2.1/2015 - Услуга ангажовања радника на терену, приликом покретања поступка јавне набавке, у Одлуци о покретању поступка није наведено да је јавна набавка обликована у партије, нити је одређена процењена вредности појединачних партија.

У поступцима јавних набавки мале вредности: 1.2.8/2015 - Набавка машинског чишћења фекалне канализације – услуга чишћења фекалне канализације и колектора за отпадне воде и 1.2.11/2015 - Услуге израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу, у поступцима јавних набавки велике вредности: 1.1.2/2015 - Набавка грађевинског материјала, 1.2.2/2015 - Услуге поправке, одржавања и сродних услуга за возила и припадајућу опрему возног парка са набавком и уградњом потребних делова и техничким прегледом и провером техничке исправности возила са овером налога и 1.3.3/2015 - Наставак изградње фекалних колектора, као и у поступцима II фазе квалификационог поступка 1.1.4/2015 за набавку водоводног и канализационог материјала: цеви за воду, различитог прибора за цеви, водомера, вентила, уличних поклопаца, канализационих цеви, материјала за хитно одржавање и пумпа, приликом покретања поступка јавне набавке у Одлуци о покретању поступка, наведено је да је набавка обликована по партијама, али није одређена процењена вредност појединачних партија.

У спроведеним поступцима јавних набавки, понуђачи су доставили понуде које садрже појединачне цене добара, услуга и радова, које је Комисија за јавне набавке рангирала и Предузеће је са најповољнијим понуђачима закључило уговоре. Уговори садрже појединачне цене у складу са изабраним понудама, као и уговорену вредност појединачних партија.

С обзиром на наведено, вредност јавне набавке обликоване по партијама, у поступку спровођења јавне набавке, први пут се одређује закључењем уговора о јавној набавци.

Неодређивањем процењене вредности појединачних партија, као битног елемента Одлуке о покретању поступка, Предузеће је поступило супротно члану 53. став 1, тачка 5. а у вези члана 68. Закона о јавним набавкама, самим тим није било могуће уверити се у прихватљивост понуда за појединачне партије у наведеним поступцима јавних набавки.

Ризик

Уколико се настави са спровођењем поступака јавне набавке без доношења Одлуке о покретању на прописан начин, јавља се ризик од прихватања понуда чија је вредност већа од процењене вредности јавне набавке.

7.2. Набавке спроведене супротно члану 116. Закона о јавним набавкама

У поступцима јавних набавки мале вредности: 1.1.5/2015 - Набавка личне заштитне опреме, 1.1.8/2015 - Испорука и уградња опреме за аутоматски рад опреме за хлорисање са пуштањем у рад, 1.2.3/2015- Набавка услуга изнајмљивања возила и радних машина са оператером, 1.2.5/2015 - Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода, 1.2.6/2015 - Услуге здравствене установе за анализу воде, муља, земљишта и санитарни преглед радника, 1.2.7/2015 - Услуге одржавања апликације и аутоматике праћења бунара и система за прераду отпадних вода, 1.2.8/2015 - Услуга машинског чишћења фекалне канализације и колектора за отпадне воде, 1.2.9/2015 - Услуге осигурања возила, 1.2.10/2015- Поправка и баждарење водомера, 1.2.11/2015 - Услуга израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу, 1.2.12/2015 - Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења, 1.2.13/2015 - Финансијске услуге кредитирања, 1.2.14/2015 - Израда документације неопходне за прибављање Решења о утврђеним и овереним резервама подземне воде изворишта Св. Петка у селу Извор, 1.2.16/2015 - Адвокатске - правне услуге, 1.2.17/2015 - Геодетске услуге, 1.3.1/2015- Извођење радова на враћању коловоза у првобитно стање, 1.3.2/ 2015 - Извођење радова на изградњи резервоара у селу Буљане, 1.1.8/2015 - Аутоматика за хлорисање, 1.2.12/2015 - Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења (поновљени поступак), 1.1.6/2015 - Набавка горива и мазива, 1.1.7/2015 - Набавка новог камиона – кипера, 1.1.8/2015 - Опрема за аутоматски рад бунара и 1.2.5/2015 - Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода, у набавкама велике вредности: 1.1.1/2015 - Набавка електричне енергије, 1.1.2/2015 - Набавка грађевинског материјала, 1.2.1/2015 - Услуга ангажовања радника за извођење радова на терену, 1.2.1/2015 - Услуга ангажовања радника за извођење радова на терену (поновљени поступак), 1.2.2/2015 - Услуга поправке, одржавања и сродних услуга за возила и припадајућу опрему возног парка са набавком и уградњом потребних делова, као и у осам поступака друге фазе рестриктивног поступка број 1.1.4/2015 - Набавка водоводног и канализационог материјала, Предузеће није објавило обавештење о закључењу уговора о јавној набавци (на Порталу Управе за јавне набавке и на својој интернет страници), чиме је поступило супротно члану 116. Закона о јавним набавкама.

Ризик

Уколико се настави са необјављивањем обавештења о закључењу уговора о јавној набавци на Порталу Управе за јавне набавке и интернет страници Предузећа, јавља се ризик од нарушавања начела транспарентности поступка јавне набавке.

7.3. Набавке спроведене супротно члану 61. Закона о јавним набавкама

У поступцима јавне набавке мале вредности: 1.2.3/2015 - Набавка услуга изнајмљивања возила и радних машина са оператером, 1.2.5/2015 - Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода, 1.2.5/2015 - Поправка и одржавање уређаја на систему за пречишћавање отпадних вода (поновљени поступак), 1.2.6/2015 -Услуге здравствене установе за анализу воде, муља, земљишта и санитарни преглед радника, 1.2.7/2015 - Услуге одржавања апликације и аутоматике праћења бунара и система за прераду отпадних вода, 1.2.11/2015 - Услуга израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу (Партија 2 – Израда пројеката канализационе мреже са независном техничком контролом и потребно геодетско снимање), 1.2.12/2015 - Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења, 1.2.12/2015 - Услуга читавања бројила - водомера са ношењем обавештења (поновљени поступак), 1.2.14/2015 - Израда документације неопходне за прибављање Решења о утврђеним и овереним резервама подземне воде изворишта Света Петка у селу Извор, у Конкурсној документацији као додатни услов за учешће у поступку јавне набавке захтевано је да понуђач који наступа самостално, понуђач који наступа са подизвођачима или група понуђача, је у обавези да уз уговор, уколико понуда буде изабрана као најповољнија, достави меницу за добро ивршење посла, која гласи на ЈП “ВОДОВОД” Параћин, у вредности од 10% од понуђене цене. Као доказ за испуњавање додатног услова Конкурсном документацијом предвиђено је достављање Изјаве понуђача о финансијском средству обезбеђења, којом се гарантује да ће у случају доделе уговора, Понуђач доставити меницу у корист Наручиоца.

У наведеним поступцима јавних набавки мале вредности понуђачи нису испунили додатни услов достављања менице као гаранције за финансијско средство обезбеђења, што је супротно достављеним Изјавама и члану 7. модела уговора који је саставни део конкурсне документације, односно члану 61. став 5. Закона о јавним набавкама. У наведеним поступцима Предузеће је требало да позове понуђаче да доставе тражено средство обезбеђења, уз упозорење да уколико то не учине у одређеном року, сматраће се да без оправданог разлога нису закључили уговор, као и да ће поступити у складу са чланом 113. став 3. Закона о јавним набавкама, односно закључити уговор првим следећим најповољнијим понуђачем.

Ризик

Уколико се настави са закључивањем уговора о јавним набавкама, без претходног испуњавања додатног услова достављања менице, као средства финансијског обезбеђења, јавља се ризик од закључења уговора за који не постоји обезбеђење за добро извршење посла.

7.4. Јавна набавка мале вредности број 1.2.11/2015 – Услуга израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу

Одлуком директора Предузећа број 21/2015 од 6. априла 2015. године, покренут је поступак јавне набавке мале вредности, број 1.2.11/2015 – Услуга израде разних пројеката за водоводну и канализациону мрежу, обликован у две партије: 1- Израда пројекта водоводне мреже са независном техничком контролом и геодетско снимање и 2- Израда пројекта водоводне мреже са независном техничком контролом и геодетско снимање, укупне процењене вредности у износу од 2.605 хиљада динара без ПДВ-а. Дана 6. априла 2015. године Предузеће је на Порталу Управе за јавне набавке објавило Позив за подношење понуда и Конкурсну документацију. Понуде понуђача „КРИП Инжењеринг“ д.о.о., Београд, „Еко-vodo пројект“ д.о.о., Београд и „Geoput“

д.о.о., Београд пристигле су 9. априла 2015. године, што се и констатује у Извештају о стручној оцени понуда. Након тога, истог дана, Предузеће је извршило измене и допуне Конкурсне документације на Порталу Управе за јавне набавке и објавило Обавештење о продужењу рока за подношење понуда, у складу с чланом 63. Закона. Обавештењем о продужењу рока за подношење понуда, рок је продужен до 16. априла 2015. године. Измене и допуне Конкурсне документације извршене су у делу Обрасца понуде за Партију 1, у који је додато под редним бројем 2. пројектовање резервоара на траси водоводне мреже и под бројем 3. пројектовање црпних бустер станица на траси водоводне мреже. Понуде за партију број 1, већ поменутих понуђача „КРИП Инжењеринг“ д.о.о., Београд, „Еко-vodo пројект“ д.о.о., Београд и „Georut“ д.о.о., Београд које су пристигле пре измене конкурсне документације, као и понуде понуђача „Biro за пројектовање Vodoprojekt“ п.р., Ниш, „Beohidro“ д.о.о., Београд и ГП „Total engineering“ д.о.о., Београд, које су пристигле након измене Конкурсне документације, оцењене су као неисправне, јер не садрже све елементе измењеног Обрасца понуде за Партију број 1. У поступку јавне набавке као најповољнија, за Партију број 1 изабрана је понуда понуђача „Šumadija пројект“ д.о.о., Параћин. Понуда „Šumadija пројект“ д.о.о., Параћин достављена је у складу са измењеном конкурсном документацијом, при чему је за два нова елемента у структури понуде: пројектовање резервоара на траси водоводне мреже понуђена цена од 1 динара по m^3 , док је за пројектовање црпних бустер станица на траси водоводне мреже понуђена цена од 1 динара по комаду. Као најповољнија понуда за Партију број 2 изабрана је понуда ГП „Total engineering“ д.о.о., Београд. Са наведеним понуђачима закључени су уговори о изради пројеката, у укупном износу од 2.605 хиљада динара. Предузеће није оценило да понуда „Šumadija пројект“ д.о.о., Параћин садржи неуобичајено ниску цену, како би захтевало детаљно образложење, нити је искористило могућност да одбије понуду због неуобичајено ниске цене, у складу са чланом 92. Закона о јавним набавкама.

7.5. Јавна набавка мале вредности број 1.2.16/2015 – Адвокатске – правне услуге

Одлуком в.д. директора Предузећа број 44/2015 од 6. јула 2015. године, покренут је поступак јавне набавке мале вредности, број 1.2.16/2015 – Адвокатске – правне услуге, процењене вредности без ПДВ-а, у износу од 820 хиљада динара. Записником о отварања понуда број 47/2015 од 4. јула 2015. године констатује се да је пристигла једна благовремена понуда. По спроведеном поступку јавне набавке, као најповољнија, изабрана је понуда понуђача „Адвокатска канцеларија Николић“ из Параћина, те је са њим закључен Уговор о пружању адвокатских – правних услуга, број 48/2015 од 16. јула 2015. године, уговорене вредности у износу од 360 хиљада динара, без ПДВ-а.

Предузеће је Конкурсном документацијом, за јавну набавку мале вредности, број 1.2.16/2015 – Адвокатске – правне услуге, у поглављу број 4 - Услови за учешће у поступку јавне набавке и упутством како се доказује испуњеност тих услова предвидело додатни услови, неопходан пословни капацитет који захтева да је понуђач у претходне две године заступао најмање три јавна предузећа.

Мишљења смо да додатни услов о неопходном пословном капацитету који предвиђа да је понуђач у претходне две године заступао најмање три јавна предузећа, дискриминише понуђаче и није у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Постављањем наведеног додатног услова у конкурсној документацији који дискриминише понуђаче, Предузеће је поступило супротно Начелу обезбеђивања конкуренције из члана 10., као и члану 76. став 6., Закона о јавним набавкама.

Ризик

Уколико се настави са постављањем додатних услова који дискриминишу понуђаче, јавља се ризик од нарушавања начела обезбеђивања конкуренције у поступку јавне набавке, односно ризик да ће се добра, услуге и радови плаћати више.

7.6. Јавна набавка велике вредности број 1.3.2/2015 - Изградња резервоара и црпних станица

Одлуком директора Предузећа број 758/2015 од 8. маја 2015. године, покренут је поступак јавне набавке велике вредности број 1.3.2/2015 - Изградња резервоара и црпних станица, процењене вредности без ПДВ-а, у износу од 10.000 хиљада динара. Истог дана на Порталу Управе за јавне набавке објављен је Позив за подношење понуда. Записником о отварања понуда број 934/2015 од 8. јуна 2015. године констатује се да су пристигле три благовремене понуде. У Извештају о стручној оцени понуда Комисија у поступку јавне набавке констатовала је да су приликом увида у понуде „IPEX GRADNJA“ д.о.о., Смедеревска Паланка и заједничке понуде понуђача „Миланић“ д.о.о., Сопот и „COMPACT INDUSTRY“ д.о.о., Свилајнац, уочене рачунске грешке. Рангирањем понуда, на основу валидиних јединичних цена, Комисија је одредила понуду „IPEX GRADNJA“ д.о.о., Смедеревска Паланка, као најповољнију. На захтев ЈП „ВОДОВОД“, Параћин, понуђач „IPEX GRADNJA“ д.о.о., Смедеревска Паланка, дао је сагласност на исправку рачунских грешака. Предузеће није истовремено послало захтев за давање сагласности на исправку рачунских грешака, групи понуђача „Миланић“ д.о.о., Сопот и „COMPACT INDUSTRY“ д.о.о., Свилајнац.

Предузеће је Конкурсном документацијом, у поглављу број 3 - Услови за учешће у поступку јавне набавке и упутство како се доказује испуњеност тих услова предвидело додатне услове, који предвиђају неопходан технички и кадровски капацитет, као и референц листу. Захтевани технички капацитет предвиђа да понуђач располаже опремом: два багера или комбиноване машине у власништву понуђача или обезбеђена путем лизинга или закупа, два камиона кипера од 8t или више у власништву понуђача или обезбеђена путем лизинга или закупа, два вибро набијача у власништву понуђача или обезбеђена путем лизинга или закупа, један камион – доставно возило у власништву понуђача или обезбеђена путем лизинга или закупа и једну машину за варење ПЕ цеви. Захтевани кадровски капацитет предвиђа да понуђач има у радном односу или склопљен уговор о ангажовању са одговорним извођачем радова, који поседује личну лиценцу 413 или 414 и најмање 5 година радног искуства. Референц листа се односи на изградњу минимално 3 резервоара минималног капацитета од 50m³ у последње 3 године.

Увидом у понуду понуђача „IPEX GRADNJA“ д.о.о., Смедеревска Паланка као доказ за испуњавање захтеваних додатних услова достављени су уговори о закупу комбиноване машине, закупу камиона, багера, вибро плоче, доставног возила, машине за варење и апарата за заваривање, као и уговор са грађевинским инжењером који поседује захтевану лиценцу 414. Уговорима је предвиђено да ће они бити реализовани у случају доделе уговора о јавној набавци у отвореном поступку број 1.3.2/2015 - Изградња резервоара и црпних станица. У поступку ревизије утврђено је да су поменути уговори закључени дана 5. маја 2015. године, што је пре датума доношења Одлуке о покретању поступка јавне набавке и објављивања Позива за подношење понуда на Порталу управе за јавне набавке, чиме се закључује да је понуђач имао претходна сазнања о јавној набавци.

Одлуком о додели уговора број 934-3 од 18. јуна 2015. године, уговор је додељен понуђачу „IPEX GRADNJA“ д.о.о., Смедеревска Паланка. Дана 26. јуна 2015. године понуђач „Миланић“ д.о.о., Сопот поднео је захтев за увид у документацију у складу са чланом 110. Закона о јавним набавкама. Предузеће је дана 26. јуна 2015. омогућило овлашћеним лицима понуђача увид у документацију, о чему је сачињена службена белешка број 1074 од 26. јуна 2015. године. Истог дана Предузеће је поднело Пријаву надлежним органима у којој трвди да су овлашћена лица понуђача „Миланић“ д.о.о., Сопот приликом вршења увида у понуде, извршила „фалсификовање података“ и као доказ доставило копију спорног дела понуде подносиоца захтева. У фази након доношења Одлуке о додели уговора дана 2. јула 2015. године, група понуђача „Миланић“ д.о.о., Сопот и „COMPACT INDUSTRY“ д.о.о., Свилајнац, поднела је захтев за заштиту права. Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки је Решењем број 4-00-1854/2015 усвојила захтев и у целини поништила поступак јавне набавке. У образложењу Решења се наводи да Предузеће у поступку јавне набавке приликом прегледа и оцене понуда, није поступило у складу са чланом 107. став 1, а у вези са чланом 106. став 1. тачка 1. Закона о јавним набавкама. Разматрајући навод подносиоца захтева којим се указује на неједнако поступање наручиоца у фази стручне оцене понуда и службену белешку наручиоца, Републичка комисија поступајући у оквиру својих надлежности, на основу расположивих доказа у предмету и утврђеног чињеничног стања, није била у могућности да разматра наведене околности. Наиме, Републичка комисија због насталих околности које не спадају у њену надлежност, а које су од утицаја на поступање и доношење одлуке у конкретном поступку заштите права, није могла неспорно утврдити садржину понуде подносиоца захтева у моменту њеног подношења.

7.7. Јавна набавка велике вредности број 1.1.1/2015 – Набавка електричне енергије

Одлуком директора Предузећа број 1784 од 30. децембра 2014. године, покренут је поступак јавне набавке велике вредности, број 1.1.1/2015 – Набавка електричне енергије, процењене вредности без ПДВ-а, у износу од 5.000 хиљада динара. Конкурсном документацијом у члану 3. модела уговора о испоруци електричне енергије у Обрасцу понуде, дефинисано је да у цену нису урачунати трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије, ни трошкови приступа и коришћења система за дистрибуцију електричне енергије, као ни накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије. По спроведеном поступку јавне набавке, као најповољнија, изабрана је понуда понуђача „ЕПС Снабдевање“ д.о.о., Београд, те је са њим закључен Уговор о испоруци електричне енергије, број 181/2015 од 18. фебруара 2015. године, у износу од 5.000 хиљада динара, без ПДВ-а. Члан 64. став 2. Закона о јавним набавкама прописује да процењена вредност јавне набавке обухвата укупни плативи износ понуђачу, то јест да процењена вредност одређене набавке представља износ средстава које наручилац очекује да ће утрошити за прибављање одређеног добра, услуге или радова. Предузеће је било дужно да приликом утврђивања процењене вредности јавне набавке електричне енергије, поред цене електричне енергије, урачуна све трошкове који су везани за предмет набавке, као што су трошкови приступа и коришћења система за пренос електричне енергије, трошкове приступа и коришћења система за дистрибуцију електричне енергије, накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, без пореза на додату вредност. Одређивањем процењене вредности јавне набавке која не садржи укупан плативи износ понуђачу Предузеће је поступило супротну члану 64. став 2. Закона о јавним набавкама.

Ризик

Уколико се настави са одређивањем процењене вредности јавне набавке која не садржи укупан плативи износ понуђачу, јавља се ризик од настајања обавеза за које нису планирана средства у Програму пословања.

7.8. Квалификациони поступак – Набавка водоводног и канализационог материјала: цеви за воду, различити прибор за цеви, водомери, вентили, улични поклопци, канализационе цеви, материјала за хитно одржавање и пумпе

У току 2013. године покренута је I фаза квалификационог поступка Набавке водоводног и канализационог материјала: цеви за воду, различити прибор за цеви, водомери, вентили, улични поклопци, канализационе цеви, материјал за хитно одржавање и пумпе. По образложењу одговорних лица у ЈП “ВОДОВОД”, Параћин, План јавних набавки за 2013. годину, Одлука о покретању поступка, Решење о образовању комисије, Записник о отварању понуда, Извештај о стручној оцени понуда, као и пријаве свих понуђача уништене су током поплаве у Параћину 2014. године. Документација из поступка јавне набавке која је доступна је она објављена на Порталу Управе за јавне набавке: Конкурсна документација и Одлука о признавању квалификације број 1472 од 24.09.2013. године. Имајући у виду напред наведено, није било могуће уверити се у законитост спроведеног поступка.

У току 2015. године, покренуто је 11 поступака II фазе квалификационог поступка за набавку водоводног и канализационог материјала, који су приказани у следећој табели:

Табела број 72 – Преглед покренутих поступака II фазе квалификационог поступка у току 2015. године

- у хиљадама динара-

II фаза квалификационог поступка у току 2015. године			
Број и датум одлуке о покретању	Предмет набавке	Укупна процењена вредност	Износ закљученог уговора
38/2015 од 16.01.2015.	Материјал за хитно одржавање	2.200	2.017
201/2015 од 19.02.2015.	Цеви за воду	800	593
	Водоводна арматура и прибор за цеви		135
503/2015 од 01.04.2015.	Цеви за воду	3.000	295
	Вентили и хидранти		288
	Канализационе цеви		2068
551/2015 од 08.04.2015.	Водоводна арматура и прибор за цеви	3.100	43
	Вентили и хидранти		33
	Улични поклопци		686
	Канализационе цеви		2.268
768/2015 од 11.05.2016.	Водоводна арматура и прибор за цеви	1.250	449
	Вентили и хидранти		89
	Артикли за хитно одржавање		608
949/2015 од 10.06.2015.	Цеви за воду	2.250	1.511
	Водоводна арматура и прибор за цеви		115
	Водомери		375
	Вентили и хидранти		130

II фаза квалификационог поступка у току 2015. године			
Број и датум одлуке о покретању	Предмет набавке	Укупна процењена вредност	Износ закљученог уговора
1039/2015 од 23.06.2015.	Цеви за воду	300	40
	Водоводна арматура и прибор за цеви		109
	Вентили		113
1319/2015 од 31.07.2015.	Цеви за воду	650	193
	Водоводна арматура и прибор за цеви		142
	Вентили		265
1424/2015 од 20.08.2015.	Цеви за воду	4.500	3.417
	Водоводна арматура и прибор за цеви		612
	Вентили		318
1681/2015 од 29.09.2015.	Водомери	4.450	4.346
1974 од 27.11.2015.	Цеви за воду	3.000	229
	Водоводна арматура и прибор за цеви		613
	Вентили и затварачи		460
	Ливени поклопци		320
	Канализационе цеви		41
	Пумпе		1.084
Укупно:			24.005

8. Потенцијалне обавезе

Судски спорови

Према подацима достављеним од адвокатске канцеларије „Николић“ Параћин, о стању спорова на дан 31. децембар 2015. године, против Предузећа је покренуто пет парничних поступака у укупном износу од 1.945 хиљада динара и седам парничних поступака у којима се Предузеће јавља као тужилац у износу од 353 хиљаде динара.

Предузеће у својству туженика води парничне поступке са физичким лицима ради утврђивања одговорности и накнаде штете од Предузећа, а које су проузроковане кваровима на мрежи, изливањем канализационе и водоводне мреже. У својству тужиоца Предузеће води парничне поступке са физичким лицима за наплату потраживања. Од поступака у којим је Предузеће тужена страна од значаја је парница са физичким лицем по предмету број 1300/13 од 11. октобра 2013. године у коме су поред Предузећа тужене стране, компанија „Дунав осигурање“ а.д.о., Београд и ЈП „Дирекција за изградњу општине Параћин“. Тужбени захтев односи се на надокнаду штете у износу од 986 хиљада динара ради санирања штете настале због изливања фекалне канализације услед већег прилива атмосферских падавина. Решењем Основног суда у Параћину број 1300/13 од 19. августа 2016. године одређено је допунско вештачење од стране вештака грађевинске струке .

Предузеће је у 2015. години поднело извршитељима укупно 95 предлога за извршење, на име неплаћених фактурисаних услуга и то: против физичких лица 90 и пет предлога за извршење против правних лица. Укупна вредност потраживања у 2015. години за које је дат предлог за извршење износи 10.169 хиљада динара, од чега се на правна лица односи 8.420 хиљада динара, а на физичка лица 1.749 хиљада динара.

Предузеће на дан 31. децембар 2015. године није извршило резервисања за потенцијалне губитке по основу судских спорова. Коначан исход спорова на дан биланса стања није било могуће предвидети као и да по истим не могу настати материјално значајне негативне последице по Предузеће.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОВОД“, ПАРАЋИН
ЗА 2015. ГОДИНУ**

Садржај

1. БИЛАНС СТАЊА.....	3
2. БИЛАНС УСПЕХА.....	7
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	9
4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ.....	10
5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	11

1. БИЛАНС СТАЊА на дан 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање	Почетно стање
2	4	5	6	7
АКТИВА				
А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
Б. СТАЛНА ИМОВИНА		1.087.578	1.071.691	1.041.187
I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	6.1.	640	756	870
1. Улагања у развој				
2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услугне марке, софтвер и остала права		640	756	870
3. Гудвил				
4. Остала нематеријална имовина				
5. Нематеријална имовина у припреми				
6. Аванси за нематеријалну имовину				
II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА		1.086.869	1.070.866	1.040.248
1. Земљиште	6.1.2.1.	87.051	86.750	86.263
2. Грађевински објекти	6.1.2.2.	674.432	662.377	644.559
3. Постројења и опрема	6.1.2.3.	28.124	27.127	30.314
4. Инвестиционе некретнине				
5. Остале некретнине, постројења и опрема				
6. Некретнине, постројења и опрема у припреми	6.1.2.4.	297.262	294.602	279.112
7. Улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми				
8. Аванси за некретнине, постројења и опрему				
III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА		0	0	0
1. Шуме и вишегодишњи засади				
2. Основно стадо				
3. Биолошка средства у припреми				
4. Аванси за биолошка средства				
IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ	6.1.3.	69	69	69
1. Учешћа у капиталу зависних правних лица				
2. Учешћа у капиталу придружених правних лица и заједничким подухватима				
3. Учешћа у капиталу осталих правних лица и друге хартије од вредности расположиве за продају		69	69	69
4. Дугорочни пласмани матичним и зависним правним лицима				
5. Дугорочни пласмани осталим повезаним правним лицима				
6. Дугорочни пласмани у земљи				
7. Дугорочни пласмани у иностранству				
8. Хартије од вредности које се држе до доспећа				
9. Остали дугорочни финансијски пласмани				

Финансијски извештаји
Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин за 2015. годину

V. ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА				
1. Потраживања од матичног и зависних правних лица				
2. Потраживања од осталих повезаних лица				
3. Потраживања по основу продаје на робни кредит				
4. Потраживање за продају по уговорима о финансијском лизингу				
5. Потраживања по основу јемства				
6. Спорна и сумњива потраживања				
7. Остала дугорочна потраживања				
В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА				
Г. ОБРТНА ИМОВИНА				
I. ЗАЛИХЕ		160.946	158.686	164.527
1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	6.1.4.1.	26.364	28.724	27.389
2. Недовршена производња и недовршене услуге		25.794	27.685	26.481
3. Готови производи				
4. Роба				
5. Стална средства намењена продаји				
6. Плаћени аванси за залихе и услуге	6.1.4.2.	570	1.039	908
II. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	6.1.5.	107.352	110.527	106.106
1. Купци у земљи – матична и зависна правна лица				
2. Купци у Иностранству – матична и зависна правна лица				
3. Купци у земљи – остала повезана правна лица				
4. Купци у иностранству – остала повезана правна лица				
5. Купци у земљи		107.352	110.527	106.106
6. Купци у иностранству				
7. Остала потраживања по основу продаје				
III. ПОТРАЖИВАЊА ИЗ СПЕЦИФИЧНИХ ПОСЛОВА				
IV. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА				
	6.1.6.	3.305	3.601	3.387
V. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА КОЈА СЕ ВРЕДНУЈУ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА				
VI. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ				
	6.1.7.	48	108	10.298
1. Краткорочни кредити и пласмани – матична и зависна правна лица				
2. Краткорочни кредити и пласмани – остала повезана правна лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Остали краткорочни финансијски пласмани		48	108	10.298
VII. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	6.1.8.	22.104	10.459	5.667
VIII. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.9.	1.504	4.482	11.031
IX. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.10.	269	785	649

Финансијски извештаји
Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин за 2015. годину

Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		1.248.524	1.230.377	1.205.714
Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА				
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ		809.889	787.119	769.395
I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ		696.402	696.402	696.402
1. Акцијски капитал				
2. Удели друштва са ограниченом одговорношћу				
3. Улози				
4. Државни капитал	6.1.11.1.	696.402	696.402	696.402
5. Друштвени капитал				
6. Задружни удели				
7. Емисиона премија				
8. Остали основни капитал				
II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ				
III. ОТКУПЉЕНЕ СОПСТВЕНЕ АКЦИЈЕ				
IV. РЕЗЕРВЕ	6.1.11.2.	100	100	100
V. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ ПО ОСНОВУ РЕВАЛОРИЗАЦИЈЕ НЕМАТЕРИЈАЛНЕ ИМОВИНЕ, НЕКРЕТНИНА, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМЕ				
VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА				
VII. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА				
VIII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК		113.387	90.617	72.893
1. Нераспоређени добитак ранијих година	6.1.11.3.	90.423	85.091	69.733
2. Нераспоређени добитак текуће године	6.1.11.4.	22.964	5.526	3.160
IX. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ				
X. ГУБИТАК		0	0	0
1. Губитак ранијих година				
2. Губитак текуће године				
Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		56.868	60.869	68.600
I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА				
1. Резервисања за трошкове у гарантном року				
2. Резервисања за трошкове обнављања природних богатстава				
3. Резервисања за трошкове реструктурирања				
4. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених				
5. Резервисања за трошкове судских спорова				
6. Остала дугорочна резервисања				
II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		56.868	60.869	68.600
1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал				
2. Обавезе према матичним и зависним правним лицима				

Финансијски извештаји
Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин за 2015. годину

3. Обавезе према осталим повезаним правним лицима				
4. Обавезе по емитованим хартијама од вредности у периоду дужем од годину дана				
5. Дугорочни кредити и зајмови у земљи	6.1.12.1.	55.717	58.344	64.541
6. Дугорочни кредити и зајмови у иностранству				
7. Обавезе по основу финансијског лизинга	6.1.12.2.	1.151	2.525	4.059
8. Остале дугорочне обавезе				
В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.13.	4.524	1.919	3.332
Г. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		377.243	380.470	364.387
І. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.14.	23.953	27.047	20.131
1. Краткорочни кредити од матичних и зависних правних лица				
2. Краткорочни кредити од осталих повезаних правних лица				
3. Краткорочни кредити и зајмови у земљи				
4. Краткорочни кредити и зајмови у иностранству				
5. Обавезе по основу сталних средстава и средстава обустављеног пословања намењених продаји				
6. Остале краткорочне финансијске обавезе		23.953	27.047	20.131
ІІ. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	6.1.15.	4.239	6.436	302
ІІІ. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	6.1.16.	2.329	3.171	2.469
1. Добављачи – матична и зависна правна лица у земљи				
2. Добављачи – матична и зависна правна лица у иностранству				
3. Добављачи – остала повезана правна лица у земљи				
4. Добављачи – остала повезана правна лица у иностранству				
5. Добављачи у земљи		2.329	3.171	2.469
6. Добављачи у иностранству				
7. Остале обавезе из пословања				
ІV. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.17.	258	0	1
V. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.18.	966	0	0
VI. ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	6.1.19.	6.266	1.208	669
VII. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.20.	339.232	342.608	340.815
Д. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА				
Ђ. УКУПНА ПАСИВА		1.248.524	1.230.377	1.205.714
Е. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА				

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
2	4	5	6
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		168.671	148.938
I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ		0	0
1. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје робе матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје робе осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту			
6. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту			
II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	6.2.1.	166.075	133.751
1. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на домаћем тржишту			
2. Приходи од продаје производа и услуга матичним и зависним правним лицима на иностраном тржишту			
3. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на домаћем тржишту			
4. Приходи од продаје производа и услуга осталим повезаним правним лицима на иностраном тржишту			
5. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	6.2.1.	166.075	133.751
6. Приходи од продаје готових производа и услуга на иностраном тржишту			
III. ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	6.2.1.	2.596	15.187
IV. ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		124.448	108.585
I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ			
II. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	6.2.2.	13.560	16.177
III. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
IV. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА И НЕДОВРШЕНИХ УСЛУГА			
V. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	6.2.3.	17.494	9.976
VI. ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	6.2.4.	12.905	10.732
VII. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	6.2.5.	42.416	45.621
VIII. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	6.2.6.	11.660	10.355
IX. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	6.2.7.	41.761	40.031
X. ТРОШКОВИ ДУГОРОЧНИХ РЕЗЕРВИСАЊА			
XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	6.2.8.	11.772	8.047
В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		44.223	40.353
Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.2.9.	15.193	20.442
I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ОД ПОВЕЗАНИХ ЛИЦА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ		1.429	1.263
1. Финансијски приходи од матичних и зависних правних			

Финансијски извештаји
Јавног предузећа „ВОДОВОД“, Параћин за 2015. годину

лица			
2. Финансијски приходи од осталих повезаних правних лица			
3. Приходи од учешћа у добитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски приходи		1.429	1.263
II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		13.367	19.074
III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		397	105
Б. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.2.10.	2.112	5.014
I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ПРАВНИМ ЛИЦИМА И ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ		0	0
1. Финансијски расходи из односа са матичним и зависним правним лицима			
2. Финансијски расходи из односа са осталим повезаним правним лицима			
3. Расходи од учешћа у губитку придружених правних лица и заједничких подухвата			
4. Остали финансијски расходи			
II. РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		994	559
III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		1.118	4.455
Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		13.081	15.428
Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА			
З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА		0	773
И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ОСТАЛЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	6.2.11.	5.673	47.840
Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	6.2.12.	60	1.978
К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	6.2.13.	21.232	5.426
Л. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		30.459	5.266
Љ. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
М. НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ЕФЕКТИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Н. НЕТО ГУБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, РАСХОДИ ПРОМЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ И ИСПРАВКА ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА			
Њ. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		30.459	5.266
О. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА			
П. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК			
I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА		4.890	1.153
II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА		2.605	0
III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА			1.413
Р. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА			
С. НЕТО ДОБИТАК		22.964	5.526
Т. НЕТО ГУБИТАК			

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходн а година
2	4	5	6
А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА			
I. НЕТО ДОБИТАК		22.964	5.526
II. НЕТО ГУБИТАК			
Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК			
а) Ставке које неће бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме			
а) повећање ревалоризационих резерви			
б) смањење ревалоризационих резерви			
2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава			
а) добици			
б) губици			
б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Билансу успеха у будућим периодима			
1. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања			
а) добици			
б) губици			
2. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање			
а) добици			
б) губици			
3. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока			
а) добици			
б) губици			
4. Добици или губици по основу хартија од вредности расположивих за продају			
а) добици			
б) губици			
I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			
III. ПОРЕЗ НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА			
IV. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК			
V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			
В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА			
I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК		22.964	5.526
II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК			
Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК		0	0

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ за период од 1. јануара до 31. децембра 2015. године

(у хиљадама динара)

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
1	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности	190.254	125.286
1. Продаја и примљени аванси	174.105	95.586
2. Примљене камате из пословних активности	13.367	19.074
3. Остали приливи из редовног пословања	2.782	10.626
II. Одливи готовине из пословних активности	121.781	96.397
1. Исплате добављачима и дати аванси	68.208	44.910
2. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	42.317	45.622
3. Плаћене камате	916	3.641
4. Порез на добитак	1.022	669
5. Одливи по основу осталих јавних прихода	9.318	1.555
III. Нето прилив готовине из пословних активности	68.473	28.889
IV. Нето одлив готовине из пословних активности		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања	0	9.984
1. Продаја акција и удела (нето приливи)		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава		
3. Остали финансијски пласмани (нето приливи)	0	9.984
4. Примљене камате из активности инвестирања		
5. Примљене донације		
II. Одливи готовине из активности инвестирања	48.820	28.193
1. Куповина акција и удела (нето одливи)		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	44.385	28.193
3. Остали финансијски пласмани (нето одливи)	4.435	
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања	48.820	18.209
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања	0	7.904
1. Увећање основног капитала		
2. Дугорочни кредити (нето приливи)		
3. Краткорочни кредити (нето приливи)		
4. Остале дугорочне обавезе		
5. Остале краткорочне обавезе	0	7.904
II. Одливи готовине из активности финансирања	8.008	13.792
1. Дугорочни кредити (одливи)	3.227	10.040
2. Краткорочни кредити (одливи)		
3. Остале обавезе (одливи)	2.796	
4. Финансијски лизинг	1.793	3.752
III. Нето прилив готовине из активности финансирања	192	
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања	8.008	5.888
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	190.254	143.174
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	178.609	138.382
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	11.645	4.792
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ		
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	10.459	5.667
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ		
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	22.104	10.459

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за период од 01.01.2015. до 31.12.2015. године

(у хиљадама динара)

ОПИС	Основни капитал	Резерве	Губитак	Нераспоређ. добитак	Укупан капитал
Почетно стање на дан 01.01.2014.					
а) дуговни салдо рачуна					769.395
б) потражни салдо рачуна	696.402	100		72.893	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
а) исправке на дуговној страни рачуна					
б) Исправке на потражној страни рачуна					
Кориговано почетно стање на дан 01.01. 2014.					
а) кориговани дуговни салдо рачуна					769.395
б) кориговани потражни салдо рачуна	696.402	100		72.893	
Промене у претходној 2014. години					
а) промет на дуговној страни рачуна					
б) промет на потражној страни рачуна				3.845	3.845
Стање на крају претходне године 31.12.2014.					
а) дуговни салдо рачуна					773.240
б) потражни салдо рачуна	696.402	100		76.738	
Исправка материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика					
а) исправке на дуговној страни рачуна				1	13.879
б) исправке на потражној страни рачуна				13.880	
Кориговано почетно стање текуће година на дан 01.01. 2015.					
а) кориговани дуговни салдо рачуна					787.119
б) кориговани потражни салдо рачуна	696.402	100		90.617	
Промене у текућој 2015. години					
а) промет на дуговној страни рачуна				194	22.770
б) промет на потражној страни рачуна				22.964	
Стање на крају текуће године 31.12. 2015.					
а) дуговни салдо рачуна					809.889
б) потражни салдо рачуна	696.402	100		113.387	